Pazartesi
24
NİSAN
1939

TA
İstanbul
TELGRAF: T ANBUL
TELEFON: 2431 318. 24319
BEŞİNCİ YIL — No: 1339
5 KURUŞ

TAN

GÜNLÜK SİYASÎ HALK GAZETESİ

ÇOCUK ANSİKLOPEDİSİ

Muallimlerin ve mektep talebesinin en kuvvetli yardımcısı, çocuğun en zengin kütüphanesidir. Çocuğunu seven her babanın yavrusuna verebileceği en güzel hediyedir. Müessesemiz tarafından neşredilmiştir. Evinizde bir tane bulundurunuz.

Yugoslav Naibi Romaya Gidiyor

Venedik Mülâkatı Bitti:

Belgrad-Roma Ve Berlin, Iş Birliğini Takviye Ediyorlar

Yugoslav Başvekili Svetkoviç

Macar - Yugoslav Ademi Tecavüz Paktı Yakında Imzalanıyor

Roma; Yugoslavyayı Mihver Sistemine Katî Olarak İltihak Etmiş Addediyor ve Yakında Antikomintern Pakta Gireceğini İhsas Ediyor

Londra, 23 (Hususî) — İtalya Hariciye Nazırı Kont Ciano ile Yugoslavya Hariciye Nazırı Markoviç arasındaki mülâkat, bugün, Venedikte nihayet bulmuş, Yugoslav nazırı Belgrada avdet etmiştir. Konuşmaları müteakip neşrolunan resmî tebliğde, bu mülâkat esnasında iki memleketi alâkadar eden bütün meselelerin gözden geçirildiği, Belgratla Roma ve Berlin arasındaki teşriki mesainin takviye edileceği bilhassa tebarüz ettirilmektedir.

Verilen malûmata göre, Yugoslaç Naibi Prens Pol, mayısın ikinci yarısında resmen Romayı ziyaret edecektir.

Bu ziyaret, Ciano - Markoviç mülâkatı esnasında kararlaştırılmıştır.

Tebliğde neler var?

Bu sabah Yugoslavya Hariciye Nazırı Markoviç ile İtalya Hariciye Nazırı Ciano arasında yapılan ve iki saat süren ilk mülâkattan sonra aşağıdaki tebliğ neşrolunmuştur:

"Venedikte 22 ve 23 nisan tarihlerinde Yugoslavya ve İtalya Hariciye Nazırları arasında yapılan konuşmalarda, komşu ve dost iki memleketi, bugünkü enternasyonal vaziyette ve keza son Arnavutluk hâdiseleri dolayısiyle alâkadar eden muhtelif meseleler tetkik olunmuştur.

Bu tetkik, İtalya ile Yugoslavya arasında mevcut münasebetlerin ne kadar samimî olduğunu bir kere daha teyit eylemiştir. O samimiyet ki, Adriyatik ve sulhü temin eyliyen ve iki tarafın karşılıklı menfaatlerini temin eyliyen Belgrat paktımdanberi bütün sahalarda ve her vecheden re-

(Sonu Sa. 10, Sü. 3 de)

Çocuk Haftası Dün Başladı

Millî Hâkimiyet Bayramı ve Çocuk Haftasının ilk günü, bütün memlekette canlı tezahürlerle kutlandı. Yukarda, Taksim meydanında yapılan merasimden bir intıbaı görüyoruz. Şehrimizde yapılan merasime ait tafsilât ve resimler 2 nci sayfadadır.

Romen Hariciye Nazırı Londrada Temasa Başlıyor

İngilterenin 2,5 Milyon İngiliz Liralık Bir İkrazda Bulunacağı Haber Veriliyor

Londra, 23 (Hususî) — Romanya Hariciye Nazırı Gafenko bugün Brükselden buraya gelmiştir. Romen Nazırı, Lort Halifax, Türkiye ve Polonya büyük elçileri ile Romanya elçisi, Yugoslavya maslahatgüzarı ve Romanya elçiliği erkânı tarafından karşılanmıştır.

Gafenko, yorgunluğunu ileri sürerek gazetecilere beyanat vermekten imtina etmiştir.

Romanyanın Paris büyük elçisi Tataresko, dün akşam ve bu sabah Touquete'de Gafenko ile görüşmüştür. Tataresko otomobille Parise dönmüş, Nazır, vapurla İngiltereye gelmiştir.

Romanyaya ikraz

Romanya Hariciye nazırı Gafenkonun Londrayı ziyareti münasebetile gazeteler Romanyanın sulh cephesinde oynayacağı rolle meşgul olmaktadır. Sunday Times diyor ki:

"Ingiltere hükûmeti, Romanyaya verdiği bir taraflı garantiyi karşılıklı bir yardım taahhüdü şekline koymak fikrinde değildir. Ingilterenin istediği Bulgaristanın da dahil olacağı bitaraf bir Balkan blokunun teşekküldür. Bu blok azası birbirlerine karşı yardım taahhüdünde bulunacaklardır. Blokun hiçbir ideolojik vazifesi olmıyacaktır.

Gafenko ile yapılacak müzakereler keza, bir Polonya — Romanya ittifakının yeni vaziyet üzerinde hâsıl olacak tesirlere de teşmil olunacaktır."

Mezkûr gazete, Romanyaya iki buçuk milyon Ingiliz liralık bir ikrazda bulunulacağını da yazmaktadır.

Küçük milletlerin tereddüdü

Londrada çıkan Evening Standard gazetesi, deniz aşırı ticaret ve münakalât nazırı Hudsonun Avrupanın muhtelif payitahtlarına yapmış olduğu son seyahatin pek az memnuniyete şayan olduğunu ve esasen mumaileyhin parlâmento hariciye en-

(Sonu Sa. 10 Sü. 5)

Romanya Hariciye Nazırı Gafenko

Millî Şef Ankarada Futbol Maçını Takip Ettiler

Ankara, 23 (TAN Muhabirinden) — Cümhurreisimiz İsmet İnönü ve Bayan İnönü, refakatlerinde Başvekil Dr. Refik Saydamla Dahiliye Vekili Faik Öztrak ve Hariciye Vekili Şükrü Saracoğlu bulunduğu halde, bugün öğleden sonra 19 Mayıs stadyumuna şeref vermişler ve Ankara Demirspor - İzmir Ateşspor futbol müsabakasını seyretmişlerdir.

Millî Şefimiz, maçı sonuna kadar takip buyurmuşlar, sahayı teşriflerinde ve avdetlerinde halk tarafından şiddetle alkışlanmışlardır.

Galatasaray Vefayı 4 - 1 Mağlûp Etti

Dün millî küme müsabakalarına Ankara ve İstanbulda devam edildi. Taksim stadında Galatasaray Vefayı 4 — 1 mağlûp etti. Ankaradaki maçta da Izmirin Ateşsporu Demirspora 5 — 1 mağlûp oldu. Fenerbahçe ile Pera arasındaki hususi maç, Fenerlilerin 7 — 2 galibiyeti ile neticelendi. Süleymaniye — Şişli muhteliti de Kasımpaşa — Galataspor muhtelitini 4 —1 yendi.

Dünkü spor hareketlerinin tafsilâtını ve resimlerini spor sayfamızda bulacaksınız.

İngilterede Mecburî ASKERLİK

Hafta İçinde Katî Bir Karar Verilecek

Londra, 23 (Hususî) — Iyi haber alan siyasî mahfillerde söylendiğine göre, kabine gelecek hafta zarfında artık içtinabı kabil olmayan askerî mükellefiyet meselesi hakkında bir karar vermek mecburiyetinde kalacaktır.

Fransız efkârı umumiyesi hayretle karşılıyormuş!

Söylendiğine göre, dün Paristen gelen Van Sttart, Lord Halifaksa hali hazırdaki ahval karşısında Ingilterenin hâlâ askerî mükellefiyeti tatbik etmemesini Fransız efkârı umumiyesinin gittikçe artan bir hayretle karşıladığını söylemiştir. Bundan maada salâhiyettar bir zat "Chamberlain'e memleketin askerî vasıfları arttırılmadıkça Avrupada yeni garanti paktlarının tatbikine imkân olmadığını bildirmiştir.

*

Ayni mahfiller ihtiyat ordusu mevcudunun iki misline iblâğı için girişilen gönüllü toplama faaliyetinin beklenen neticeleri vermediğini kaydeylemektedir.

DÖRDÜNCÜ Harp Silâhı: Propaganda

Yazan: M. Zekeriya SERTEL

Cihan Harbindenberi harp silâhları arasına propaganda denilen yeni ve korkunç bir silâh daha karışmış bulunuyor.

Bizim bildiğimiz harp silâhı olarak üç kuvvet vardı: Donanma, ordu, ve hava kuvvetleri. Umumi Harpte yapılan küçük bir tecrübe göstermiştir ki, propaganda bu üç silâhtan daha müessir, daha mühim bir harp vasıtasıdır. Denilebilir ki bugün organize propaganda devrinde yaşıyoruz.

Propaganda milletleri içinden fetheder. Top, tüfek kullanmağa ihtiyaç bırakmaksızın istilâ zemini hazırlar ve bu suretle fütuhata yol açar. Propaganda bir yılan gibidir. Kurbanını evvelâ gözlerile teshir eder. Sonra onu mukavemete uğramaksızın yutar.

Bu dördüncü harp silâhını en iyi anlayan, en iyi organize eden ve en iyi kullanan memleket Almanyadır. Almanya propagandası yalnız dahilde nazizmi kuvvetlendirmek, halkı kazanmak için değil, hariçte müttefikler elde etmek, istilâ etmek istediği memleketleri içinden parçalamak, harple gitmeden evvel sulhen fethetmek için de kullanır.Eski tabiri le "muslihane hulûl" ün en kestirme yolu propagandadır.

Almanya harp ideolojisinin meşhur bir naşiri olan Profesör Edward Branse "Büyük Harpte millet ve saha" adlı eserinde propagandanın sulh zamanında nasıl idare edilmesi lâzım geldiğini şöyle izah eder:

"İyi bir propaganda sulh zamanında başlamak ve iyi idare edilmek gerektir ki o propagandayı

(Sonu: Sa. 10, sü. 6)

Blok Bozulamaz

Paris Mahafili, Mihver Devletlerînîn, Türkiye; Yananistan ve Romanya Üzerinde Tesir İcra Edemiyeceklerini Tebarüz Ettiriyorlar

Paris, 23 (A. A.) — Siyasî mahafil Almanyanın muhtelif memleketlerden istemekte olduğu "iyi komşu şahadetnameleri" nin bilhassa İngiltere ile Fransanın beynelmilel bir emniyet birliği ihdasına matuf olan mesaisini müşkülâta maruz bırakmayı istihdaf etmekte olduğunu beyan ve fakat Alman manevrasının akamete mahkûm bulunduğunu ilâve etmektedir.

Filvaki Almanyaya karşı itimat beyanında bulunulması böyle bir sisteme girmekle gayri kabili telif olacaktır. Maamafih Fransa ile İngiltere daha şimdiden küçük devletlerin girişemiyecekleri ve girişseler bile maruz bulundukları tehlikeyi daha ziyade arttıracak olan herhangi bir teahhüdü onlardan istemiyerek Rusyadan Avrupanın nizamını müdafaa husu[illegible]ndilerile mesai birliğinde bulunmasını istemek suretile Alman manevrasının önüne geçmiştirler.

İtalyanın, Belgrad ve Budapeştede ve Almanyanın Ankarada sarfetmekte oldukları mesaiye gelince, siyasî Fransız mahafili, İtalya ile Almanyanın bir taraftan âzasının en az kuvvetlileri yani Romanya ve Yunanistan üzerinde tesir icra etmek, diğer taraftan en kuvvetlisi yani Türkiyeye karşı doğrudan doğruya harekete geçmek suretile Balkan antantını inhilâle uğratmıya çalışmakta olduklarını beyan etmektedirler.

Siyasî Fransız mahafili, mihverin bu teşebbüslerinin de akamete mahkûm olduğu mütaleasındadırlar. Zira Romanya ve Yunanistan Fransa ve İngilterenin katî garantileri ile emniyet altında bulunmakta olduklarından bu iki memleket üzerinde tesir icrası çok müşkül olacaktır ve Ankara ile yapılmakta olan terakkinin derecesi Almanyanın Türkiyedeki muvaffak olması ihtimalini selbetmektedir.

PENCEREMDEN

Şarabın İlk Adı

Yazan: M. Turhan TAN

Burhan Katı tercümesinde rahmetli Asım efendi şöyle diyor:

"Şah - dâru, ismi badei dilcu'dur. Cemşid ihtirar'dır Menkuldür ki Cemşid zemanında üzüm zuhur etmekle neşrü şüyuunu ve müdam halkın andan intifaını murad ile emreyledi, Bir kaç zarfa birer mıktar üzüm koyup birer mahalle bıraktılar ve her - gün birer nebze alıp tenavül eylediler. Ta ki en geriye bir zarf kaldı ve ona nöbet gelinceyedek beş, on gün geçmişti. Gördüler ki ol zarfta olan üzüm mütegayyir olmuş. Kendi kendine kaynayıp duruyor. Görenler ol zarfı hâli üzere terkeylediler. Birkaç gün sonra gelip gördüler ki sakin olmuş. Tecrübe için tattılar, bir acı nesne olduğunu anladılar, zehir kıyasiyle - tasfiyeden sonra - bir şişeye alıp sakladılar. Tesadüf; Cemşid'in ziyadesile hüsna bir makbul cariyesi vardı. Hayli müddettir şakika (yarım baş ağrısı) illetine müptelâ olarak asla gözünü açmazdı, bir lâhza aram görmezdi. Şol rütbeye vardı ki canından bizar oldu, âkibet ölümü yaşamağa tercih ederek zehir niyetine ol şişeyi aldı, cür'a bırakmaksızın içti. Kadıncağızın bir kaç gün - denberi gözüne uyku girmemişti. Şişeyi boşaltır boşaltmaz yattı, uzun bir zaman uyudu. Bidar oldukta gördü ki başında asla ağrı ve acı kalmamış, cihana yeni gelmişe dönüp sevincinden keyfiyeti Cemşid huzurına arzeyledi. Bu suretle "Şah - Dâru" ile tesmiye edildi. Bes şarabın iptida ismi Şah - Dâru olmuş idi!.."

Avrupadaki siyasî vaziyet de müzmin ve müziç bir baş ağrısını andırmaktadır. Fakat bu derdi gidermek meselesi bahse mevzu teşkil edince devletlerden bir kısmı sulhün, bir kısmı da harbin Şah - Dâru olduğunu söylüyorlar. Bu yüzden de ayrıca bir ihtilâfa düşüyorlar.

Sulh, şarap değil şerbettir. Sar - hoşlatmaz, serinlik ve ferahlık verir. Harp mutlaka zehirdir. Şifa vermez, ölüm getirir. Onun için harbi sulhe tercih edenlerin dalâlete düştüklerine hükmedilmek lâzım gelirse de "öldürürüm ha!" deyip te karşısındakinden şunu bunu sızdıran insanlar gibi onların da ölmek ve öldürmek için harp istemekten ziyade kurusıkı endaht usulü ile bir şeyler kazanmak istediklerine hükmolunmak - bugün için - bir hata teşkil etmez.

Fakat sulhcülerin de, harpçilerin de hakikî maksatları ne olursa olsun siyasi ihtiraslardan uzak kalmak şartiyle kendi yurtlarının yükselmesini, refaha saadete kavuşmasını isteyen, o yolda çalışan asil düşünceli milletler için unutulmaması lâzım gelen bir hakikat vardır ve bu hakikat şu meşhur mısrada - asırlardanberi - yaşayıp durmaktadır. Hazır ol cenge eğer ister isen sulhu salâh!.

Kulağımız kirişte, gözümüz siyasî ufuklarda, elimiz kendi işimizde olmalı. Bu vaziyette bizi arayıp bulacak olan bahtın adı ister sulh, ister harp olsun makbulümüzdür. Yalnız bizi arayacak olanların da meşhur Türk meselini unutmamalarını isteriz: Arayan mevlâsını da bulur, belâsını da!..

Süt İçin Tetkikler

Ankara Ziraat Enstitüsü profesörlerinden süt mütehassısı Bitinberger ile Ziraat Enstitüsü sütçülük doçenti Ekrem Rüştü, Devlet Ziraat Kurumu sütçülük mütehassısı Fikret Çağlar, Belediye Baytar müdürü Esat, Ziraat mektebi sütçülük muallimi Rifat ve Fatih belediye hayvan hastanesi lâboratuvar şefi Üveysten mürekkep komisyon İstanbulun süt işi hakkındaki tetkiklerine devam etmektedir. Komisyon şehir civarındaki inek ahırlarını da gezerek tetkik etmiştir. Bundan başka komisyon şimdiye kadar süt meselesi hakkında tetkikat yapmış ve bir de rapor hazırlamış bulunan belediye iktısat müşavere heyetiyle de temas ederek bu rapordan istifade etmek istemişse de müşavere heyeti tetkikatın henüz bitmediğini ileri sürerek raporu vermemiştir.

DAHİLÎ HABERLER

ÇOCUK BAYRAMINDAN İNTIBALAR:

Çocuk Bayramı münasebetiyle, her tarafta toplantılar yapıldı. Bu resimlerde Taksimdeki merasimden iki intıbaı görüyoruz

Çocuk Bayramı Dün Neşeyle Kutlulandı

İstanbul ve Beyoğlu Cihetlerile Bütün Kaza ve Nahiyelerde Ayrı Ayrı Merasim Yapıldı, Taksim Âbidesine Çelenkler Konuldu ve Çocuk Haftası Zengin Bir Programla Başladı

Hâkimiyeti Milliye ve çocuk bayramları dün Istanbulda çok canlı tezahürlerle kutlanmış ve çocuk haftası başlamıştır. Bu münasebetle Beyazıt, Taksim meydanlarında, Beşiktaş, Beykoz, Adalar, Eyüp, Bakırköy, Fatih, Üsküdar, Kadıköy kazalarile Şişli, Kasımpaşa, Fener, Karagümrük, Samatya, Şehremini nahiyelerinde mekteplilerin ve kalabalık halk kütlelerinin iştirakile toplantılar yapılmış, şehir ve mektepler bayraklarla donatılmıştır.

Beyazıt meydanındaki merasime saat onda, diğer semtlerde on birde başladılar. Eminönü ve Beyazıt semtindeki mektepler başlarında muallimleri olduğu halde Beyazıt meydanında yerlerini almışlardı. Saat onda Istiklâl marşı söylenirken meydana bayrak çekilmiş, bunu müteakip vali namına, vali muavini Hüdai Karataban tarafından kısa bir hitabe ile çocuk haftası açılmıştır.

Profesör Zühtünün nutku

Bundan sonra ilk okul yoksul çocuklarına yardım birliği adına kürsüye gelen profesör Zühtü, 23 nisan gününün her yaşayış devrine ererek yeni kuvvetlerle tazelenen Türkiyenin sevinç kaynağı olduğunu, Türk manevî varlıklarının elden ele nasıl emanet edildiğini, bugünün mâna ve ehemmiyetni tebarüz ettirerek ezcümle demiştir ki:

"— Türk çocuğu kuvveti sever, bu sevgi Türk çocuğunu hareketli, çevik, neşeli yapmaktadır. Türk çocuğu aklın ve işlek zekânın hayranıdır. Unutmamalıdır ki, Türk çocuğu güzelliği sevdiği kadar doğruluğu da benimsemektedir. Türk çocuğunu hür ve metanet makinesi diye bütün dünyaya öğüne öğüne gösterebiliriz. Bayramı kutlamak için burada toplanan Türk çocukları Büyük Milli Şeflerin himayesi altında yurda faydalı bir unsur olarak yetişmektedir."

Profesör çocuklara hitap ederek sözlerini şöyle bitirmiştir:

"Sevgili yavrular, yurt sizin omuzlarınız üstündedir. Bayramınız kutlu olsun."

İbrahim Zatinin nutku

Profesör Zühtüyü müteakip Çocuk Esirgeme kurumu adına söz alan doktor Ibrahim Zati Oget, Hâkimiyeti Milliye bayramını karşılarken çocuk bayramı şenliklerini tesit etmenin isabetli bir birleşme olduğunu, cümhuriyetin teessüsündenberi çocukla alâkanın bir millet işi mahiyetini aldığını, Çocuk Esirgeme kurumunun süt damlaları, doğum evleri, çocuk dispanserleri, memleketin muhtelif yerlerindeki bakım evleri, kreşler tesis ederek çocuk davasını tahakkuk ettirmek için ciddî mesaisini izah ederek geçen sene Istanbulda on binden fazla tahsil yavrusunun karnı doyurulduğunu, çocuk kütüphaneleri açıldığını söylemiş, muhtelif içtimaî sebeplerle sokağa düşen serseri hayata namzet çocuklar için esaslı tedbirler alındığını ilâve etmiş ve demiştir ki:

"— Bilmek lâzımdır ki, bütün bu saydıklarım munhasıran cümhuriyet devrinin çocuklar hakkındaki alâkası neticesi kurulan müesseselerdir.

Cümhuriyetten evvel ne böyle müesseselerin, ne de böyle teşkilâtın kurulması dğil, hattâ isimleri bile Türkiyece meçhul idi. Çocuklarımız için umumî hedefimiz şudur: Sıhhat, ahlâk, talim ve terbiye, vatanperverlik."

Âbideye çelenkler konuldu

Bundan sonra Kızılay gençlik teşkilâtı namına Eminönü Kızılay başkanı Atıf heyecanlı bir hitabede bulunmuş, Eminönü halkevinden Halit Bayri, hâkimiyeti milliye ve çocuk bayramlarının münasebet ve manalarını tebarüz ettirmiştir.

Bunları müteakip ilk okul talebelerinden Rasim Encan, Nermin Pazarcık, Necati Bakırcı, Nevin Deler, Semiramis hitabeler ve şiirler okumuşlar ve talebenin de iştirakile söylenen Istiklâl marşile merasime nihayet verilmiştir.

Merasim bitince Eminönü Halkevi temsil komitesi tarafından meydanda kurulan açık sahnede "Istiklâl" piyesi temsil edilmiştir.

Beyazıttaki merasimden sonra, Çocuk Esirgeme kurumu, Kızılay, Cümhuriyet halk partisi, ilk okul yoksul çocuklar birliği, Istanbul belediyesi tarafından hazırlanan çelenkler otomobillerle Taksime gönderilmiş ve merasimle âbideye konmuştur.

Beyoğlundaki merasim

Beyoğlu kazası dahilinde bulunan mektepler saat ondan itibaren Taksim meydanında toplanmıya başlamışlardır. Saat on birde Bahriye bandosunun çaldığı Istiklâl marşile merasime başlanmış ve âbideye çelenkler konmuştur. Bundan sonra hazırlanan kürsüye çıkan Beyoğlu halkevi başkanı Ekrem Tor, Hâkimiyeti Milliye ve Çocuk Esirgeme Kurumu Başkanı Doktor Fethi Erden çocuk bayramının mâna ve kıymetini izah ederek çocukların bayramını tebrik etmişlerdir.

Diğer kaza ve nahiyelerde de saat 11 de toplantılar yapılarak heyecanlı hitabeler söylenmiş, Kasımpaşa, Şişli ve Beyoğlu halkevleri ile diğer halkevi ve Çocuk Esirgeme kurumu şubeleri tarafından yaptırılan elbise vesair eşya, yiyecek maddeleri fakir çocuklara tevzi edilmiştir.

Çocuk bayramı merasimini müteakip bütün halkevleri evvelce hazırlanan çocuk haftası programını tatbike başlamışlardır.

Hafta müddetince halkevlerinde temsiller verilecek, gürbüz çocuk müsabakaları yapılacaktır.

Kaçakçılık Kanunu Tadiliediliyor

Hükûmet kaçakçılığın men ve takibine dair 1918 sayılı kanunun bazı maddelerini değiştiren ve bu kanunun bazı maddelerini kaldıran bir proje hazırlıyarak Kamutaya vermiştir.

Bu projeye göre hakikate aykırı beyanname vermekle veya herhangi bir hile veya suiistimal ile muamlesi yaptırılarak eksik resim ve vergi verilmek ve yahut vergi ve resimleri verilmeksizin verilmiş ve muamelesi yaptırılmış veya resim vergiye tâbi olduğu halde muafiyete tâbi mal gibi gösterilmek suretile memlekete eşya soktukları anlaşılanlar hakkında bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası verilecektir. Bundan başka vergi ve resimleri verilmiyen eşyanın o yerdeki resimlenmiş piyasa değerinin iki misli ve eksik vergi ve resim verilerek geçirme hallerinde bu eksikliğin beş misli para cezasına hükmolunacaktır. Bu hareketlere iştirak eden memurlar hakkında verilecek ceza bir kat artırılacaktır. Kaçakçılık suçları hakkında Türk ceza kanunundaki zaman müruru hükümleri cereyan edecektir.

Gümrük ve inhisar idarelerine veya bunların bulunmadığı yerlerde mal memurlarına teslim olunan veya bu idarelerce ele geçirilen kaçak eşya, âlet ve taşıma vasıtaları, musaderesi kararı katileştikten sonra bunlara düşen her türlü vergi ve resimleri müşterisine ait olmak şartile ve mezat usulile satılacaktır.

Fertlerin yurda sokması, yurt içinde kullanması veya yurddan çıkarılması yasak olan eşya, hususi kanunların da nereye verileceği hakkında sarahat varsa oraya, böyle bir sarahat bulunmıyan hallerde alâkalı veya münasebetli devlet daire ve müesseselerine ve inhisara tâbi eşya inhisar idaresine verilecektir.

Yunanistan - Romanya Ticaret Anlaşması

Romanya ile yeni bir ticaret anlaşması müzakerelerinde bulunmak üzere Yunanistandan bu hafta içinde bir heyet şehrimize gelerek Köstenceye gidecektir.

ÇOCUK BAYRAMINDAN İNTIBALAR:

Çocuk Bayramı münasebetiyle dün yapılan geçit resminden bir görünüş ve Dağcılık klübündeki baloya iştirak eden küçükler

SUAL CEVAP?

Vilson Prensipleri Nelerdir?

S — Almanların Rooseveltin mesajı ile arasında müşabehet buldukları Vilson prensipleri nedir?

C — Vilson Amerikanın yirmi sekizinci cümhurreisidir. Cihan Harbi onun devlet reisliği zamanında patlamıştır. Vilson iki sene Amerikayı harbe sokmamış bu müddet zarfında düşmanlar arasında hakemlik yaparak sulh teminine uğraşmış, muvaffak olamamış, nihayet Amerika da Cihan Harbine iştirake mecbur kalmıştır. Fakat buna rağmen Vilson sulh için uğraşmış, Vilson prensipleri denilen 14 maddelik prensiplerini ilân etmiştir. Almanlar bu 14 maddelik prensipleri beğenerek mütarekeye yanaşmışlar ve sulh müzakereleri de bu on dört madde üzerine başlamıştır. Fakat Versay muahedesinde bu maddeler nazarı dikkate alınmış değildir. Yalnız Vilsonun Cemiyeti Akvam nazariyesi kabul edilmiş ve bugünkü müessese kurulmuştur.

Sulh müzakerelerinde Avrupanın kurnaz diplomatları Vilsonu atlatmışlar ve Vilson prensiplerinden Cemiyeti Akvamdan başkasına yanaşmamışlardır.

●

S — Tayyare ne zaman ve kim tarafından icat edildi?

C — İlk tayyare 1896 da Vaşingtonda Profesör Langley tarafından imal edilmiştir. Buharla müteharrik olan bu tayyare o yılın altı mayısında uçurulmuş ve havada bir buçuk dakika kalmıştır.

Havada benzin motörü ile uçan ilk adam 1903 senesinin birincikânununda Kitty Havk şehrinde havalanan Wilbur Wright'tir. Bugünkü tayyarecilik bu hâdiseden sonra inkişaf etmiştir.

●

S — Kedi ve tavşan kaç sene yaşarlar?

C — Kedi 20 - 30 sene, tavşan da 10 sene yaşar.

POLİSTE:

Bir Sandal Battı

Yakup Recebin idaresindeki 308 numaralı sandal, içinde dört yolcu olduğu halde Haliçte dolaşırken Cibali tütün deposuna ait bir motör sandala çarpmış, sandal derhal batmıştır. Denize dökülen yolcular ve sandalcı etraftan yetişenler tarafından kurtarılmışlardır.

Bir Çocuk Boğuldu

Bakırköyde Niyazibey sokağında oturan Rızanın oğlu 4 yaşında Ibrahim evin bahçesindeki kuyuya düşmüştür. Zabıta tarafından çağırılan itfaiye çocuğu boğulmuş olarak kuyudan çıkarmışlar, vaka etrafında zabıta tahkikata başlamıştır.

★ Atatürk köprüsü inşaatında çalışan Mustafa duba üzerinden aşağı inerken denize düşmüştür. Çok su yutmuş olan Mustafa baygın bir halde sudan çıkarılmış ve Cerrahpaşa hastanesine kaldırılmıştır.

Ayakları Ezildi

Limanda şamandırada bağlı bir Amerikan vapuruna yol vermekte olan 515 numaralı mavna sahibi Mehmet çalışırken vinçten kurtulan bir fıçı üzerine düşmüş, Mehmedin her iki ayağı da ezilmiştir. Yaralı Beyoğlu hastanesine kaldırılmıştır.

TAKVİM ve HAVA

PAZARTESİ
24 Nisan 1939

4 üncü ay	Gün: 30	Kasım: 168
Arabî: 1358		Rumî: 1355
Rebiülevvel: 5		Nisan: 11
Güneş: 5.09	— Öğle:	12.12
İkindi: 16.01	— Akşam.	18.57
Yatsı: 20.36	— İmsâk:	3.18

Hava Vaziyeti

Yeşilköy meteoroloji istasyonundan alınan malûmata göre, hava yurdun bütün bölgelerinde kapalı ve yer yer yağışlı geçmiş, rüzgârlar doğu ve cenup doğusu bölgelerinde şimali, diğer verlerde umumiyetle şarkî istikametten orta kuvvette, Akdeniz ve Ege denizinde cenubî istikametten mutedil fırtına şeklinde esmiştir.

Dün İstanbulda hava kapalı geçmiş, rüzgâr şarktan saniyede 3 - 5 metre hızla esmiştir. Saat 14 te hava tazyiki 1010,3 milibar idi. Sühunet en yüksek 20,2 ve en düşük 4,4 santigrat olarak kaydedilmiştir.

BUGÜN

Üç Diplomatik Hareket

Yazan: Ömer Rıza DOĞRUL

Ikisi mihver devletlerine, biri Garp demokarsilerine ait ol - mak üzere üç diplomatik hareket ve faaliyet karşısında bulunan Avrupa, mühim kararlar arefesinde sayılabilir.

Bu üç hareketin en kıdemlisi İngiltere ve Fransanın bir sulh cephesi kurmak için giriştikleri ve ümitli bir surette takip ettikleri harekettir. Barış sever milletleri tecavüze karşı gelmek için bir araya getirmeyi istihdaf eden bu hareketin muvaffa - kıyetli adımlar attığı temin olunu - yor. İngiltere ile Fransa Lehistana iki taraflı teminat verdikten sonra Yunanistan ve Romanyaya tek ta - raflı teminat vermiş, verilen bu te - minatı sağlamlamak için Sovyet Bir liği ile anlaşmak ve bu suretle tecavüz siyasetini olduğu yerde durdurmak istemişlerdi. Bu yoldaki müza - kerelerin neticelenmeğe yüz tuttuğu bildirilmektedir.

Mihver devletleri tarafından ileri sürülen iki hareketten birinin lideri Almanya, ikincisinin lideri İtalyadır.

Almanya, Mister Rooseveltin teşebbüsünü âkamete uğratmak ve hiç bir kimsenin Almanya tarafından tecavüz korkusu içinde yaşamadığını göstermek için bazı devletlere mü - racaat etmiş ve bunlara bu maksadını temin edecek sualler sormuştur. Fakat bu teşebbüsün: ortalığı kaplayan emniyetsizliği giderecek hiç bir değeri haiz olmadığını, dün de izah etmiştik. Ortalıkta emniyetsizlik vardır ve bu emniyetsizliği gidermek zaruretini hissetmeyen yoktur. Bu emniyetsizliği gidermek için millet - ler arası münasebetleri kanununa dayamak, ve bu kanunlara karşı gelenleri, bu kanunları çiğneyenleri tedip etmek lâzımdır. Hakikat bu merkezde olduğu için bu diplomatik teşebbüsün, mühim bir netice vermesi beklenemez.

Mihverin ikinci devleti olan İtalyaya gelince onun bilhassa Balkanlarla meşgul olduğu göze çarpıyor. İtalya, Macaristan ile Yugoslavya arasında anlaşma imkânları bularak Yugoslavyayı kazanmak istemektedir. Bu yüzden geçen hafta zarfında İtalyan ricalinin evvelâ Macaristan ricaliyle, sonra da Yugoslavya hariciye nazırı ile görüştüklerini gördük.

Bu görüşmelerle ne istihdaf olunduğu resmen söylenmemektedir. Fakat, resmî ağızların gizlediğini hâdiselerin dili vuzuh ile anlatıyor.

İtalyanın Macaristan ile Yugoslavyayı barıştırarak ve aralarındaki münasebetleri sıklaştırarak Yugoslavyayı ötedenberi menfaati olan Romanyadan ve Balkan birliğinden ayırmak fikrinde olduğu anlaşılıyor. İtalya Arnavutluğu işgal ederek Balkanlara ayak bastıktan sonra bir Balkan cephesi ile karşılaşmamak isteyebilir. Çünkü kuvvetli bir Balkan cephesi, İtalyayı Balkanları daima kollamağa mecbur eder, bu da İtalyaya bir hayli pahalıya mal olur ve onun Balkanlarda yerleşmesine mani olur. Balkanlıların Balkan Birliğini âzamî kuvvetle hissettikleri bu sırada, bu gibi teşebbüslerin vukuu, hayretle karşılanmaz. Hayretle karşılanacak bir şey varsa Balkan Birliğini sarsabilecek herhangi bir hâdisedir.

Yugoslavya ile Macaristanı barıştırmaktan istihdaf olunan bu maksat da bu devleti müşterek barış cephesinden uzaklaştırmak mümkün se Antikomintern pakta sokmaktır.

Nitekim Romanın teşebbüsünden sonra gerek Macar, gerek Yugoslav ricalinin Berline de gitmeğe karar vermeleri, bunu tebarüz ettirmektedir.

Görülüyor ki bugünkü mukabil siyasi faaliyetin siklet merkezi Balkanlardır ve vaziyet bu bakımdan merakla takibe değer.

Alman Radyolarının Teklifi

Berlin, 23 (Hususi) — Alman radyoları ve gazeteleri, demokratik memleketlerdeki gazetelerin sansüre tâbi tutulmaları için, mütemadi neşriyata ve propagandaya başlamışlardır.

● Bilbao — Alman Amiral Hsheer kruvazörü buraya gelmiştir.

SON HABERLER

Fransız Nafıa Nazırı Varşovada

Fransa, Sulhte Olduğu Gibi Harp Zamanında da Polonya İle Beraberdir

Varşova, 23 (A.A.) — Fransız Nafıa nazırı Anatole de Monzie ile birlikte Fransız nafıa nezareti şimendiferler ve münakalât müdürü Slaudon, Fransız - Leh şimendifer şirketı administratörü Dautzy ve nazırın kalemi mahsusundan iki zat gelmişlerdir.

Fransız nazırının ziyareti münasebetile Varşova istasyonu Fransız ve Leh bayraklarile mükemmel bir surette donatılmış idi. De Monzie'nin istasyona muvasalat esnasında bir ihtiram müfrezesi selâm resmini ifa etmiş ve mızıka Fransız millî marşını çalmıştır.

Nafıa nazırı De Manzie verilen ziyafette bir nutuk söylemiş ve demiştir ki:

"— Fransa ile Polonya arasında anlaşmamazlık çıkarmak için ne kadar çalışırlarsa çalışsınlar ve her ne olursa olsun, sulh zamanında olduğu gibi harp zamanında da Fransanın burada bulunduğunu ve yarın da yine burada bulunacağını söylemek için geldim."

Polonya - Amerika ticareti

Gdynia, 23 (A.A.) — Nevyork sergisine gidecek olan ve Amerika hükûmeti tarafından davet edilen resmî Polonya hêyeti buraya gelmiştir. Heyet akşam Batarg transatlantiği ile Amerikaya hareket etmiştir.

Sanayi nazırı Roman ve münakalât nazır muavini Bobkovski'nin riyasetinde hareket eden heyet Polonya millî bayramına tesadüf eden 3 mayısta Polonya pavyonunun küşat resmini yapacaktır. Heyet Amerikada iki memlekefin ticarî inkişafları hakkında müzakerelerde bulunacaktır.

Macar - Slovak Gerginliği Arttı

Bratislava, 23 (A.A.) — Macaristan ile Slovakya arasında gerginlik yeniden artmıştır.

Macar kıtaatı, Slovak - Macar muahedesile tesbit edilen üç kilometre derinlikteki bîtaraf hudut mıntakasına giderek Blatnerevisteyi işgal etmişler ve Slovak hududuna 1500 kilometre yaklaşmışlardır.

GÜNÜN ADAMLARI :

GAFENKO

Bugünlerde mühim mülâkatlar yapan Romanya Hariciye Nazırı Gafenko, daha önce gazeteci idi ve gazete sahibi idi. 47 yaşındadır. Kendisine cesaret kalpağı verilmiştir. Kral Karol geçen sene Londraya gittiği zaman bu kalpakla gezmiş ve kalpak Londrada beğenilmişti.

Gafenko, uzun boylu, yakışıklı bir adamdır. Mükemmel ingilizce konuşur. Büyük babası Rus Çarının sanat müşaviri ve İskoçyalı idi.

MAİSKY

Rusyanın Londra sefiri olan Maisky, son günlerde İngiliz - Rus anlaşmasına ait müzakerelerde hazır bulunmak üzere Moskovaya dönmüştür. 55 yaşındadır. Siberyalı bir doktorun oğludur. Çar devrinde birkaç defa tevkif edilmiş ve iki defa sürgüne gönderilmiştir. 1912 de Londrada gazetecilik yaparak maişetini kazanmış ve iktısat üzerinde kitaplar yazmıştır. Moğolistan üzerinde mütehassıstır. Çünkü burada keşif seyahatleri yapmıştır. Londraya sefir tayin olunmadan evvel Japonya ve Finlandiyada diplomattı.

KONT CZAKİ

Macaristan Hariciye Nazırı Kont Czaki Macar Başvekili ile birlikte son günlerde Romayı ziyaret etmiş ve mühim temaslarda bulunmuştur. 44 yaşındadır. Kısa boylu ve ince endamlıdır. Mütekait bir generalin oğludur. Dört lisanı çok güzel konuşur. 20 senelik diplomatik hizmeti vardır.

1934 de Madridde Macaristanı temsil ediyordu. Babası da eski nazırlardandır.

HÂDİSELERİN İÇYÜZÜ

- ***Romanya kendi topraklarından Rus ordularının geçmesine müsaade etmiyeceğine dair Hitlere teminat vermiştir.***
- ***Hitlerin ellinci yıldönümünde bulunmak üzere İngilterede 150 kişiye davetiye gönderilmiş, fakat davetliler meşgul olduklarını, ve yahut hasta olduklarını, bazıları da kızlarının yaş gününe tesadüf ettiğini ileri sürerek bu teklifleri reddetmişlerdir.***
- ***Polonya ve Romanyaya sorulan bazı suallere cevapların gecikmesi, Sovyet Rusya ile İngiltere arasındaki müzakerelerin bir müddet yavaşlamasına sebep olmuştur. Polonya bir türlü Sovyet ordularının kendi topraklarından geçmesine razı olmamaktadır.***
- ***Stalin, İngilterenin tekliflerini müzakere etmek üzere Berlin, Paris ve Stokholm'deki Sovyet sefirlerini Moskovaya çağırmıştır.***
- ***Filistine gitmek üzere yola çıkarılan iki tabur İngiliz askeri Cebelitarıka çıkarılmıştır. Cebelitarık civarında İspanyol ve İtalyan kıtalarının tahşidatı devam etmektedir.***
- ***İspanyollar Portekize bir federasyon teşkilini teklif edeceklerdir.***
- ***İngiltere Bulgaristanla da müzakereye başlamıştır. Sofyadaki İngiliz sefiri doğrudan doğruya Kral Boris ile görüşmektedir. Bulgaristan hükûmeti ihtiyat efradına, silâh altına çağırıldıkları takdirde, nerelerde kıtalarına iltihak edeceklerini bildiren birer kâğıt dağıtmıştır.***
- ***Berlin - Roma mihveri, Bulgaristana komşularından arazi istememek şartiyle hudutlarını temin edeceklerini vaadederek, onu mihvere almıya çalışıyorlar.***
- ***İtalya kısa bir zamanda denizaltı gemilerini 124 e, Almanya 142 ye çıkarmıya karar vermişlerdir.***

Fransa Romanya Anlaşması

Son Mukavele Totaliter Devletlerin Petrol İşinde Nüfuzlarını güçleştirecek

Bükreş, 23 (A.A.) — Siyasî mahfillerde hâkim olan kanaate göre, Fransa ile imza edilen itilâflar totaliter devletlerin resmen petrol endüstrisi üzerindeki nüfuzlarını arttırmak için sarfettikleri gayretleri müşkülleştirecektir.

Romen petrol şirketleri şimdi yüzde doksan nisbetinde İngiliz, Fransız, Belçika ve Amerikan sermayelerinin kontrolü altında bulunmaktadır.

Harp halinde Fransanın iaşesi

Paris 23 (A. A.) — Neşredilen bir kararname, Ziraat Nazırının harp halinde gerek Fransada gerek denizaşırı topraklarda halkın iaşesine memur etmektedir.

Zirai ve gıdaî seferberlik işlerini idare etmek üzere bir "umumi iaşe servisi" tesis edilecektir.

Amerika Tayyaresini Çoğaltıyor

Nevyork, 23 (A. A.) — Lindberg Amerikan hava servislerini teftiş etmek üzere tayyaresiyle hareket etmiştir.

Gazeteler, Rooseveltin Amerikan havacılığının dünyada birinci dereceye çıkmasını arzu ettiğini yazmaktadırlar.

Bir taraftan da ihtiyat deniz tayyare kuvvetleri üç misline iblâğ edilmekte, üniversitelerde havacılık dersleri çoğaltılmakta ve tayyare inşaatının artması için fabrikalara ikrazatta bulunulmaktadır.

Harp Halinde Amerikada Alınacak Malî Tedbirler

Vaşington 23 (A. A.) — Hazine mütehassısları reisicümhur Roosevetle bir harp takdirinde alınması lâzım gelen malî tedbirler hakkındaki raporlarını vermişlerdir. Bu raporlarda iki vaziyet derpiş edilmektedir:

1 — Harp birdenbire patlarsa piyasanın kendisini toplayabilmesi için borsalar bir müddet için kapatılacaktır.

2 — Vaziyet tedricen vahimleştiği takdirde, hükûmet "idarei maslahat" tedbirleri alacaktır.

Üçler mukavelesi, Paris, Londra, ve Vaşington arasında altın nakliyatı yapıldığı müddetce meriyette kalacaktır. Amerika hükûmeti Londra ve Paris hükûmetlerine ait eshamı mezkûr hükûmetlerle anlaşarak Nevyorka nakledecektir.

Bu hususta malî mahafilde beyan olunduğuna göre, Amerika hazinesi, Fransa ve İngilterenin hariçteki matlubatlarını elde etmelerini kolaylaştıracaktır.

Amerikan efkârı umumiyesi enstitüsünün neşrettiği bir istatistiğe göre, Amerika halkının yüzde 73 ü Rooseveltin mesajında teklif ettiği enternasyonal konferanslara müzahirdir.

KISA HABERLER

● Filistin makamatı, kaçak muhacirlerin girmesine mâni olmak için şiddetli tedbirler almıştır.

● Kopenhag — Anayasanın değiştirilmesi hakkında yapılacak plebisite Alman partisi, bu işin münhasıran Danimarkalıları alâkadar ettiğini beyan ederek iştirak eylememeyi kararlaştırmıştır.

● Yugoslavya Başvekili Svetkoviç ile köylü Hırvat partisi şefi Maçek arasındaki görüşmelere pazartesi günü devam edilecektir.

PARİS VAPURU NASIL YANDI?

Nevyorka gitmek üzere hazırlanan ve hamulesi meyanında Nevyork sergisine götürülecek çok kıymetli eşya da bulunan 32 bin tonluk Paris transatlantiğinin Havre limanında yanarak battığını yazmıştık. Geminin hareketine birkaç saat kala, ekmek ve pasta fırını dairesinden çıkan ateşi müteakip, bir kaç dakika fasıla ile, iki kat yukarıdaki berber salonundan ikinci bir yangın başlamış olması, hâdisenin kaza değil, kast eseri olduğu şüphesini uyandırmıştır. Havre'da türlü türlü rivayetler dolaşmaktadır. Paris gemisinin, limandaki yana yatmış vaziyete girebilmesi için, karinede büyük bir yaranın açılmış olması lâzım geldiği iddiası vardır ki, bu takdirde, kasdin vücudünü kabul etmek zarureti hasıl olmaktadır.

Paris vapuru, İngiliz sigorta kumpanyalarına 400.000 İngiliz lirasına sigortalı bulunuyordu.

Yukarıki resim vapuru yanarken ve batmak üzereyken yana yatmış vaziyette göstermektedir.

FELEK

Tarihî Bir Fıkra!

Yazan: B. FELEK

Herkes tarihî makale, tarihî tefrika, tarihî piyes yazıyor; tarihî filim, tarihî şiir, tarihî bina, tarihî resim, tarihî eser, tarihî kıyafet, tarihî musiki, tarihî şu, tarihî bu hattâ tarihî salataya kadar yapıyor da ben neden bir tarihî fıkra yazmıya - yım? Diye kendi kendime cesaret verip şunu yazdım:

Efendim! Vakit ve zamaniyle yeniçeri tayfasının zorbalık ve kimse - den pervaları olmadığı bir devirde ramazan münasebetiyle Yeniçeri Ağasına para lâzım olmuş. Hemen sarraf (Nesim) i çağırtmış. Sarraf sük - lüm püklüm ağanın huzuruna çık - mış:

— Gel bakalım Nesimaçi! Bize ramazan için biraz para lâzım. Bayram günü faiziyle birlikte ödemek üzere bana iki yüz altın ver.

Sarraf yerden temenna ile:

— Baş üzerine sultanım! Diyerek koynundan iki yüz altın çıkarıp vermiş. Ağa da kaleme bir senet yaz - malarını emretmiş Alıkurna denilen eski çeşit kalın kâğıt üzerine kalın kalem ve koyu mürekkeple "Bazir - gân Nesime maafaiz 220 altunu helâli şevval ile tediye " edeceğine dair yazılan senedi Nesime vermiş.

Ramazan geçmiş; bayram olmuş. Sarraf Nesimaçi ayıp olur diye birinci günü gidip parasını istememiş. İ - kinci günü de ağa ziyaretlere çıkar diye gitmemiş. Üçüncü günü Paşakapısına varmış ve Ağanın huzuruna çıkmış. Sarrafı görünce, Yeniçeri Ağası işi çakmış ve hemen gözlerini faltaşı gibi açarak, yüksek sesle:

— Ne istiyorsun? Diye bağırmış. Yahudi sarraf korkak bir tavırla:

— Bayramınız mübarek olsun sultanım! Demiş

Beriki, notayı indirmeden:

— Anladık! Sonra?

Sarraf Nesimaçi, ezile büzüle:

— Efendim sonra bizim 200 al - tın...

— Hangi iki yüz altın?

— Şu senetle takdim ettiğim.. Diye senedi koyun cebinden göstereck olmuş. Yeniçeri ağası senedi görünce hemen belinden yatağanı çekip kükremiş:

— Yut kerata!

— Aman efendim! Midem...

— Yut diyorum, şimdi tepele - rim!..

Yahudi âdeta deve derisi gibi katı ve kalın Alikurna kâğıdını, üze - rindeki mürekkep ve rıhlariyle birlikte parça parça çiğneyip bin müşkülâtla yutmuş ve çekip gitmiş ama bu yüzden bir ay hasta yatmış.

Aradan bir yıl geçmiş. Ağaya ramazanda para iktiza etmiş. Başka kimse bulunmadığından tekrar Nesimaçiye baş vurulmuş. Nesimaçi çar naçar yine huzura çıkmış. Ağa bu sefer daha mülâyim bir lisanla:

— Nesimaçi bize yine biraz para lâzım. Geçen sene bir öfkeli zamanıma rastladıdı da paranı alamamıştın. Bize 200 altın daha ver de geçen seneki ile birlikte dört yüz altınlık bir senet yazsınlar; mühürleyeyim.. (Kaleme doğru bağırarak) Geeel! Nesimaçiye bir senet yazınız..

Nesimaçi bir taraftan 200 altın - lık keseyi Ağanın önüne koyarken, öteki cebinden de bir kâğıt helvası çıkarıp Ağaya sunmuş:

— Ağa hazretleri! Müsaade buyurursanız senedi bunun üzerine yazsınlar. Kulunuzun midem zayıf! Her kâğıdı hazmedemiyorm. Demiş.

İşte tarihi fıkra budur.

Tarih tekerrürden ibarettir der - ler.

Eğer doğru ise imza alanlar, te - minat alanlar, bunların sırasına göre yudulabilmesi zarureti hasıl olacağını düşünerek midelerini koru - mak için kâğıt helvası üzerlerine yazdırırlarsa Nesimaçinin ilk düştüğü vartaya düşmezler

●

Karilerimizden Mühendis Bay M. Naci Göçmen:

Mektubunuzu aldım. Mevzuubahs ettiğiniz tenkitler (Tan) da intişar etmediği için kendimizi cevaplarınızın muhatabı addetmedik. Kusura bakmazsınız. Saygılar.

B. F.

Mahkemelerde

Madam Sofianın Börekleri

Madam Sofia Hapis Cezasını Yedikten Sonra "Allahaşkına Gelin Benim Böreklerimi Yiyin, Hiç İçinde İçyağı Var mı„; Diyordu

Börekçi Sofia fırına gider gibi ayağında lâstikli pandoflalar ve önünde iş önlüğü ile gelmişti. Iri yarı bir kadındı ve eni boyuna yaklaşıyordu. Suçlu kanapesi ile önündeki masa arasına sığamadı. Mübaşirin yardımile masa çekildi ve börekçi Sofia yerine geçebildi.

Suçu, karışık yağ kullanmaktı. Halis tereyağı ile yapılmış diye sattığı o canım börekleri ve o kuru bohaçaları iç yağı ile karışık bir yağla pişirmişti.

Fakat o yağının karışık olduğunu inkâr etmiyordu. Yalnız börekçilik bakımından buna mecbur olduğunu söylüyordu. Yağı karıştırmazsa börekler kabarmaz ve gevremezdi. Sonra da müşteriler almazdı.

Ehli vukuf olarak meşhur Karaköy börekçisi Hüseyin dinlendi. Hüseyin dörtte bir nisbetinde ağra yağı karıştırılması lâzım geldiğini söyledi, fakat gerek susam yağını, gerek iç yağını kabul etmedi. Böreklerin kabarması ve gevrek olması için böyle bir karıştırmaya zaruret yoktu.

Karışık yağı tahlil eden belediye kimyageri raporunu izah etti. Bunda yüzde elli nisbetinde iç yağı bulunduğunu tesbit etmişti. Börekçi Sofia bu ithamı kabul etmedi. Evet o iki gazve süt yağı, iki gazve de susam yağı koyuyordu. Fakat katiyen iç yağı kullanmıyordu. Uste bir kimyager olsaydı yağın iç yağı ile değil, susam yağı ile karışık olduğunu anlardı. Artık vicdanlarına kalmıştı. O ne yapsındı, karıştırmasa da halis yağ ile yapsa müşteriler bilmezler, kabarmamış, hamur olmuş diye almazlardı. Karıştırsa hükûmet yakasına yapışırdı. Onun rahmetli babası Bodostan gördüğü usul buydu. O da sağlığında iki gazve süt yağı, iki gazve susam yağı koyar, mis gibi börek yapardı.

Hâkim, Istanbulun en meşhur börekçisinin bu sözleri kabul etmediğini, ancak dörtte bir nisbetinde ağra yağına cevaz verdiğini hatırlattı. Şişman Sofia omuzlarını silkerek ehli vukuf börekçiye istihfafla baktı:

— Ben bu kadar bilirim bunu, dedi.

Bunun üzerine iyice bilmediği bir iş üzerinde nasıl ticaret yaptığı kendisine soruldu. O:

— Babamızdan böyle görmüşüz. Onun kıyak börekleri de susam yağından yapılır idi. Cevabını verdi.

Neticede hâkim ehli vukuf börekçinin ve kimyagerin rapor ve ifadelerini kabul ederek Sofianın suçunu hıfzıssıhha kanununun 187 inci maddesine uygun buldu ve üç gün hapsine, üç lira ağır para cezasına mahkûm etti.

Sofia kapıdan çıkarken etrafında toplanan meraklılara:

— Allah aşkına gelin bir kere de benim kuru bohaçalardan yeyin, Hiç içinde iç yağı var mı?.. diyordu.

I. K.

Bir Sarhoş Yatağında Başkasının Yakalandı

Nişantaşında Meşrutiyet mahallesinde oturan Salih isminde bir sobacı, evvelki akşam Mecidiyeköyünde davet edildiği bir eğlentide kendisini bilmiyecek derecede sarhoş olarak evine avdet ederken Şişlide Ebekızı sokağında Nermin apartmanının kapıcısı 35 yaşlarında Sabihaya tesadüf etmiştir. Sabiha bu apartmanda kapıcı olmakla beraber ayni zamanda Güzelbahçe sokağında Beyko apartmanında oturan bir ailenin orta hizmetlerini de yapmaktadır. Kadıncağız gece saat 24.15 te evine dönerken Salihle karşılaşmıştır. Salih kadına söz atmış kendisile beraber gelmesini teklif etmiş ise de Sabihanın muvafakat etmediğini görünce işi cebren halletmek istemiş ve kadını yerde sürüklemeğe ve yumrukla rastgele yerlerine vurmağa başlamıştır. Kadının feryat ve istimdadı üzerine yakayı ele vereceğini anlıyan sarhoş, tabanları kaldırıp kaçmış ve şapkasını da orada bırakmıştır. Hatiçe de hâdisenin yegâne şahidi olan şapkayı almış, doğruca karakola müracaat ederek vukuu hali ifade etmiştir.

Polisin mütecavizi aramakla meşgul olduğu sırada Salih bu bir tek suçu ile iktifa etmemiş, Nişantaşında Sütlü sokağında 19 numaralı evin kapısı yanındaki pencerenin tellerini keserek kapıyı açmış ve içeri girmiştir. Bu ev üç katlıdır. Zemin katında Kadriye isminde işçi bir kızla kardeşi orta mektep talebesi Cemil, ikinca katta bir fabrika işçisi Osman ve çocukları, üçüncü katta da kocası askerde bulunan Naciye isminde bir kadın oturmaktadır. Salih doğruca evin üçüncü katına çıkmış ve Naciyenin yattığı odanın kapısını kurcalamağa başlamıştır. Işte bu sırada Naciye uykudan uyanmış ve kapının önündekinin kim olduğunu sormuş, hiçbir cevap alamayınca pencereyi açmış ve yangın var, diye bağırmağa başlamıştır. İstimdat avazelerini işiten Salih aşağı inip kaçmak istemiş, fakat sokak kapısının önünde memurların durduğunu görünce ne yapacağını şaşırmış, Yusuf, Kadriye ile Cemilin odasına dalmıştır. Kadriye bir tiyatroda çalıştığından henüz evine gelmemiştir. Fakat kardeşi 14 yaşında Cemil odada ve yatağında yatmaktadır. Bu esnada yukarki kiracıların aşağı inip memurlara kapıyı açtıklarını hisseden Salih henüz uykuda bulunan Cemilin yatağına girerek kendisini gizlemek istemiştir. Fakat memurlar tarafnıdan yapılan arama neticesinde Salih Cemilin yatağında yakalanmıştır.

Dün cürmü meşhut nöbetçisi olan asliye ikinci ceza mahkemesine gönderilen Salih çok sarhoş olduğunu ve ne yaptığını bilmediğini söylemiştir.

Şahitlerden bilhassa Cemilin ifadesi hemen bütün hazirunu güldürecek kadar tuhaftır. Cemil başından geçeni şöyle anlatmıştır:

— Gündüz mektepte çok oyun oynamış, ve hayli yorulmuştum. Akşam erkenden yattım. Bir aralık yorganımın kımıldadığını hisseder gibi oldum. Bir de gözümü açıp baktım ki, koynumda birisi var. İlk defa hemşiremi sanmış, ehemmiyet vermemek istemiştim. Fakat bu sırada koridorda bir çok ayak sesleri duyduğum için ne olduğunu merak edip yatağımın içinde doğrulmuştum ki, çam yarması gibi bir adamın koynumda olduğunu görerek feryadı bastım. Polisler içeri girip onu yakaladılar.

Salihin kendisini müdafaaya muktedir olmadığından bahisle avukat tutacağını söylemesi üzerine mahkeme ayın yirmi altısına bırakılmış, fakat dinlenen şahitlerin ifadatından suçlunun suçu sabit görüldüğünden mahkemenin mevkufen yapılmasına karar verilmiş ve derhal tevkif olunmuştur.

İzmitte Teşhiri Menedilen Tablolar Meselesi

Müstakil ressamlar tarafından İzmit okuma salonunda açılan sergide, bazı tabloların müstehcen görüldüğü ve müddeiumumilikçe teşhirine müsaade edilmediği yolundaki yazı üzerine, İzmit Cümhuriyet müddeiumumisi, bize şu telgrafı göndermiştir:

"Gazetenizde çıkan yazı memuriyetimizi şu tavzihi yapmağa lüzum hissettirmiştir:

İzmit okuma salonunda serbest ressamlar tarafından açılan sergide görülen açık kadın ve erkek tabloları üzerine, memuriyetimizce isimleri bizce mahfuz zevatın vaki olan müracaatleri üzerine, her vatandaşın müracaatini takiple mükellef olan memuriyetimiz bu müracaatlerin mahiyetini anlamak için şikâyet mevzuu olan tabloların müstehcen olup olmadığını salâhiyettar hâkim vasıtasiyle ehlivukafa muayene ettirmek üzere tevdi etmiş ve dört kişilik ehlivukuf tarafından neticeyi tetkiklerinde altı tablonun müstehcen olduğu raporu verilmiş olması üzerine usulü dairesinde tahkikatın ikmali için evrak zabıtaya havale edilmekle beraber bu tetkiklerle iktifa edilmiyerek tabloların Akademiye sevkine tevessül edilmiştir. Şu izahattan da anlaşılacağı üzere memuriyetimizin vazifesi, yapılan bir müracaate tavassuttan ve takipsiz bırakmamaktan ibaret kaldığı ve netice hakkında şimdiden bir şey söylenemiyeceği tavzihan gazetenizin ayni sütununda neşrini rica ederim."

Arkadaşının Gözünü Kör Etmiş

Burdurun Rosine köyünden Keleş oğullarından İbrahim Keleş, Kiryako oğullarından Zekeriya ile bir çeşme başında beygirleri sularken kavga etmişler Ibrahim Zekeriyanın gözüne vurarak kör etmiştir. Davaya Burdur ağır ceza mahkemesinde bakılmaktadır.

Dün ağır ceza mahkemesinde Tophanede Kafesli sokakta 6 numarada oturan boyacı Osman Dincerin istinabe suretile ifadesi alındı. O bildiğini şöyle anlattı:

— Ben evime gidiyordum. Çeşmenin başında Zekeriyayı kanlar içinde ve yerde yatar gördüm. Başından bir de arkadaşı vardı. Ben onu kaldırdım. Evine götürdüm. Çeşmeye iki beygirini sulamıya çıkmış, o sırada İbrahim Keleş te atlarını sulamaya getirmiş. Sen sulayacaksın, ben sulayacağım derken kavga etmişler. Ibrahim Keleş bıçakla Zekeriyanın gözüne vurmuş ve kaçmıştır.

Davaya Burdur mahkemesinde devam edilecektir.

Güvem Kaplıcası Islah Edilecek

Kızılcahamam (TAN) — Evkaf umum müdürü, yanında iki mühendis olduğu halde Güven nahiyesine gitmiş ve tamire muhtaç bulunan evkafa ait Sey kaplıcasını tetkik etmiştir. Buradan on beş kilometre uzakta olan mezkûr kaplıcanın ıslah ve asrî bir hale ifrağ edileceği anlaşılıyor.

Umum müdür ve mühendisler, dönüşte, hususî muhasebeye ait olan buradaki kaplıcaları da gözden geçirmişlerdir.

Kütahyada Spor

Kütahya (TAN) — Beden terbiyesi birliği istişare heyeti, vali Hâmit Oskayın riyasetinde toplanmış, 939 yılı bütçesini hazırlamıştır. Tahsisatın en çoğu Kütahya şehir stadı için verilmiştir. Tribün inşaatı biten stadın önümüzdeki mali yıl içinde tamamlanmış olacağı umuluyor.

★ Kütahya (TAN) — Çocuk Esirgeme kurumunda yeni intihabat yapılmış, beş muallim ekseriyet kazanmıştır. Bunlar, aralarından lise kimya muallimi Muzaffer Erkanı reis seçmişlerdir.

HÂDİSELERİN RESİMLERİ

Tayyare kaçakçılığı dolayısiyle, evrak sahtekârlığından suçlu Ruhinin muhakemesine evvelki gün Ankara adliyesinde başlandı. Bu resimde, suçluyu mahkemede sorgu esnasında görüyoruz.

Dün Galatasaray lisesinde talebe tarafından muvaffakıyetli bir müsamere verilmiştir. Bu resimde, müsamerede rol alan küçükleri sahne kıyafetleri ile görüyoruz.

Dün Şişli Halkevinde yoksul çocuklara, elbise tevzi edilmiştir. Bu resimde, elbiseler dağıtılırken görüyoruz

Dünyanın en meşhur Dans Perileri
FRED ASTAİR - GİNGER ROGERS'in
en son ve en mükemmel şaheserleri :
UÇAN VALSLER
(SHALL WE DANCE)
Pek yakında LÂLE Sinemasında

BU ÇARŞAMBA AKŞAMI MELEK'te
SİMONE SİMON'un
En güzel filmi - En büyük muvaffakiyeti
Dansing Meleği

Perşembeden itibaren SARAY ve İPEK Sinemalarında

RADYO

ANKARA RADYOSU

Türkiye Radyodifüzyon Postaları
Türkiye Radyosu Ankara Radyosu
Dalga Uzunluğu
1639 m. 183 Kcs. 120 Kw.
T. A. Q. 19,74 m. 15195 Kcs. 20 Kw.
T. A. P. 31,70 m. 9456 Kcs. 20 Kw.

Pazartesi, 24. 4. 1939

12,30 Program. 12,35 Türk müziği — Pl. 13 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 13,15 — 14 Müzik Senfonik plâklar).

18,30 Program. 18,35 Müzik (Operetler — Pl.) 19 Konuşma (Çocuk Esirgeme Kurumu — Çocuklara masal) 19,15 Türk müziği (Halk türküleri ve oyun havaları — Sadi Yaver) 19,35 Türk müziği (Karışık program) Hakkı Derman, Eşref Kadri, Hasan Gür, Hamdi Tokay, Basri Üfler. 20 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 20,15 Türk müziği (Klâsik program) Ankara Radyosu Küme Heyeti. İdare eden! Mesut Cemil. 1 — Cemil Beyin — Kürdilihicazkâr peşrevi. 2 — Doktor Suphi —Kürdilihicazkâr şarkı — Birlikte bir akşam. 3 — Rahmi Beyin — Kürdilihicazkâr şarkı — Söyle ey mızrabı nazende eda. 4 — Arif Beyin — Kürdilihicazkâr şarkı — Sende acap uşşaka eziyet mi çoğaldı. 5 — Rifat Beyin — Kürdilihicazkâr şarkı — Bu şeb recayı dil oldu. 6 — Rifat Beyin — Kürdilihicazkâr şarkı — Ol goncanın etrafını almış yine güller. 7 — Arif Beyin — Kürdilihicazkâr şarkı — Kanlar döküyor. 8 — Arif Beyin — Kürdilihicazkâr şarkı — Gurup etti güneş dünya karardı. 9 — Ruşen Kam — Kemençe taksimi. 10 — Sadullah Ağa — Hicazkâr şarkı — Hiram et gülşene. 11 — Çorlulunun — Hicazkâr şarkı — Aldı beni iki kaşın arası. 12 — Kemal Niyazi Seyhunun — Hicazkâr saz semaisi. 21 Konuşma. 21,15 Esham, tahvilât, kambiyo - nukut ve ziraat borsası (fiyat). 21,25 Neşeli plâklar — R. 21,30 Folklor (Halil Bedi Yönetken) 21,45 Müzik (Oda müziği — Bethoven: Trio (do minör). Ulvi Cemal Erkin: Piano, Necdet Remzi Atak: Keman. Edip Sezen: Viyolonsel. 22,10 Müzik (Küçük Orkestra — Şef: Necip Aşkın), 1 — Becce — İkinci İtalyan Süiti, 2 — J. Strauss — Bu nağmeler seni sarsın ey dünya (Vals), 3 — Lindner — Bacchanale (Şarap ilâhı Baküs şerefine dans, 4 Micheli — İkinci küçük suit, 5 — Munkel — Venedik hatırası — Serenad 6 — Ziehrer — Âşık — Romans. 23,10 Müzik (Cazband — Pl.) 23,45 — 24 Son ajans haberleri ve yarınki program.

Bergama Kermesine Hazırlık

Bergama (TAN) — Bu sene üçüncü defa yapılacak olan Bergama kermesi için hazırlıklara başlanılmıştır. Kermesin geçen yıllardakinden daha canlı olması maksadile her şey yapılacaktır. Bergama tütüncüler kooperatifi de bu seneki hasılatından kermese 500 lira vermiştir.

Erzincanda Yeni Hapishaneler

Erzincan (TAN) — Bir kaç yıl evvelki şiddetli zelzelede yıkılan eski hapishane yerine Adliye Vekâleti, burada yeni bir hapishane inşası için yüz yirmi bin lira sarfına karar vermiştir. Hapishane yerinin tesbiti müddeiumumiye bırakılmıştır. Hapishanenin, hükûmet civarındaki eski arsasında yapılacak ve buna mülâsık ve belediyeye ait bir arsanın da ekleneceği anlaşılmaktadır.

Vekâletin buraya ayrıca bir ziraî hapishane tesisine karar verdiği haber alınmıştır. Müddeiumumilik, boş ve ziraate elverişli arazi gösterilmesi hususunda defterdarlığa müracaat etmiştir.

Bir Koyun, Dört Kuzu Doğurdu

Sındırgı, (TAN) — Aktaş köyünde Hüseyin oğlu Kadirin bir koyunu, üçü dişi ve biri erkek olarak dört kuzu birden doğurmuştur. Bir misli daha bilinmediği için bu hâdise hayret uyandırmıştır.

24 Nisan 1939

TAN

ABONE BEDELİ

Türkiye			Ecnebi
1400 Kr.	1 Sene		2800 Kr.
750 "	6 Ay		1500 "
400 "	3 Ay		800 "
150 "	1 Ay		300 "

Milletlerarası posta ittihadına dahil olmıyan memleketler için abone bedeli müddet sırasiyle 30, 16, 9, 3,5 liradır. Abone bedeli peşindir. Adres değiştirmek 25 kuruştur. Cevap için mektuplara 10 kuruşluk pul ilâvesi lâzımdır.

GÜNÜN MESELELERİ

Yugoslavyanın Vaziyeti

Macar Hariciye Nazırının Roma ziyaretini takip eden Yugoslav Hariciye Nazırı Markoviçin Venedikte İtalya Hariciye Nazırı ile yapmakta olduğu mülâkat umumî alâka ve dikkati davet ediyor.

Arnavutluğun işgalinden sonra Yugoslavyanın vaziyeti nezaket kesbetmiştir. Bu Balkan müttefikimize Berlin - Roma mihverine girmesi tek lif edilmiştir. Yugoslavya mihvere girerse, Balkanların vaziyeti sarsılacaktır. Onun için herkes Venedik mülâkatının neticesini merakla beklemektedir.

Yugoslavyanın menfaati bitaraf kalmaktadır. Filvaki Yugoslavya e - ya bağlıdır; ihracatının yüzde doksanını bu iki memlekete yapmaktadır. Berlin ve Romayı gücendirmek onun işine gelmez. Fakat mihvere iltihak Yugoslavya - nın istiklâlini tehlikeye düşürebilir. Halbuki Yugoslavya her şeyden evvel ve her şeyden ziyade istiklâlini ve tamamiyetini kurtarmağa çalışmaktadır.

Şimdiye kadar bu gayesini temin edişinin en büyük sırrı Almanya ile İtalyanın bu sahadaki menfaat tezadı idi. Bugün Berlin ve Roma birbirine daha sıkıfıkı bağlanmış olmakla beraber, bu menfaat çarpışması baki dir. Yugoslavya bugünkü vaziyetten istifade edecek ve Venedikte hudutlarına riayet edilmesini temine çalışacaktır. İtalya, Almanyayı Adriyatik sahillerinde görmektense, müstakil bir Yugoslavyayı tercih etmektedir. Bu sebeple Yugoslavyanın istiklâl ve istikbali şimdilik tehlikede değildir.

Zaten Almanyanın da birinci hedefi Romanya ve Yugoslavyanın bir harp vukuunda bitaraflığını temin etmek, fakat harp esnasında bu iki memleketin iktısadî menbalarından geniş mıkyasta istifade etmketir. Bundan iki ay evvel Alman Maliye Nazırı Dr. Funk'un Belgratta akdettiği ticaret anlaşması Almanyanın bu maksadını kısmen temine hizmet etmiştir. Şimdi olsa olsa İtalya ile müştereken Yugoslavyaya, Romanya ile yapılan iktısadî anlaşmaya benzer, bir yeni anlaşma teklif edebilirler. Yugoslavya da böyle bir anlaşmaya ne muhaliftir, ne de muhalefet edebilecek bir mevkidedir.

Binaenaleyh, Venedik müzakerelerinden alınacak netice, Yugoslavyanın Romanya vaziyetine düşmesinden ibaret olabilir.

★

Gafenko Berlinde

Ne Yaptı?

Romanya Hariciye Nazırı Berlinde ne yaptı? İngilterenin kendi hudutlarını garanti etmesiyle Almanyanın isteklerini telif için nasıl bir yol bulundu?

İngilterenin Romanya hudutlarını garanti etmesi Berlini telâşa düşürmüştü. Gafenko Berline giderken Hitler Münihte bulunuyordu. Hariciye Nazırı Fon Ribbentropa telefonla Romanya Hariciye Nazırını istasyonda bizzat ve büyük merasimle karşılamasını emretti ve kendisi de Gafenko ile bizzat görüşmek üzere süratle Berline döndü.

Gafenko Berlinde fevkalâde iyi bir kabul gördü. Kendisine âzamî derecede iltifat edildi, Almanyanın Romen hudutlarına tecavüz fikrinde olmadığı hakkında teminat verildi. Hitlerin maksadı evvelâ Romanyaya İngilterenin garantisine ihtiyaç olmadığı kanaatini vermekti. Sonra da Bükreşte aktedilen anlaşma mucibince Almanya Dobricada bir takım

Bu itibarla Dobricanın Bulgaristana verilmesine meydan vermemek istiyordu. Almanyanın üçüncü maksadı da Romanyanın Rus ordularına yol vermesine mani olmaktı.

Müzakerelerin iki tarafı da memnun ettiğine bakılırsa, Almanya istediklerini, Ronmanya da hudutlarının selâmetini temine muvaffak oldu. Fakat, hakiki vaziyet Gafenkonun Londra temaslarından sonra anlaşılacaktır. Eğer Almanya, Romanyaya yaptığı vaadlerle sulh cephesini bu noktadan parçalamağa muvaffak olmuşsa İngilterenin teşebbüsleri yeni şekillerle karşılanacak demektir.

TAN, Suriye ve Suriyede cereyan eden hâdiseler hakkında hakikate en uygun malûmatı vermek istediği için, bu salâhiyete sahip bir meslektaşın devamlı yardımını temin etmiştir. Suriyenin en yüksek tirajlı gazetesi olan "Elhadis„ in değerli muharriri Eşref Kâtip, TAN'da sık sık Suriye mektupları yazacaktır. Bu şayanı dikkat mektupların birincisi aşağıdadır.

Suriye Hâdiselerinin İçyüzü:

Yazan:
Eşref Kâtip
(Suriyede Çıkan "Elhadis„ Siyasî Muharriri)

O kuyucularıma hitap etmiye başlarken, evvelâ, Suriyenin yakın tarihi ve bu günkü vaziyeti hakkında malûmat vermeyi düşünüyorum: Zira, İstanbuldan buraya gelen gazetelerde okuduğum yazılar, maalesef, bu umumî ve tarihî malûmatı bile hakikate uygun bir lisanla verebilmekten uzak kalmışlardır.

Hep biliyoruz ki, Osmanlı imparatorluğunun, Umumî Harp sonunda kaybettiği Suriye ülkesi, adına "Fransız mandası" denilen bir idare altında kalmıştı. Bu man da idaresinin başladığı 1920 yılında. Fransızlar, bu ülkeyi, bir çok devletlere ayırmışlardı.

Sırası gelince, dinleri, adetleri, nüfusları, ahvali içtimaiye ve iktısadiyeleri, ahlâkî ananeleri, ve bir çok şayanı dikkat hususiyetleri hakkında da malûmat vereceğim bu devletler, şunlardır:

1 — Sahilde Berut, ve Lübnan dağlarından, ve Trablustan müteşekkil Lübnan hükûmeti.

2 — Şam, Hamah, Humus vilâyetlerinden müteşekkil Şam hükûmeti.

3 — Cebelidüruz hükûmeti.

4 — Halep hükûmeti.

5 — Lâzkiye hükûmeti.

6 — Müstakil Iskenderun sancağı.

Bu memleketlerin muhtelif gayretlerle, tesirlerle biribirlerinden ayrılmalarında, dağılmalarında, zayıflatılışlarında görülen siyaseti tahmin etmek te hiç zor değildir, sanırım:

Vâkıa, bu hükûmetlerin başlarında, vatanî birer reis vardı. Fakat o hükûmet reisi de, bir Fransız müsteşarının emri altındaydı. Bundan dan anlaşılır ki, bu hükûmetlere hâkim olan idare, — bilvasıta —, Fransız idaresi idi. Fransanın emrinde bulunan yerli reisler de, "frankofil" denilen satılmış eşhas arasından seçilirdi. Bu vaziyette bulunan bir ülkeye verilebilecek en makul isim de, şüphesiz şuydu:

"— Halis müstemleke!'

Müstemleke şeklinde bir idare altında yaşamıya katlanmıyan halk, istiklâl uğrunda birçok mücadelelere girişti ve sonunda da, bu idare tarzını değiştirmiye muvaffak oldu: 924 yılında, ilk evvel, Halep, Şam ve Iskenderun müstakil sancağından müteşekkil bir Suriye devleti teşekkül etti ve bu devletin riyasetine Suphi Berekât tayin olundu. Fakat 925 te Şamda, hükûmet aleyhine yapılan ve Cebelidüruz, Meşk isyanı, ismile meşhur olan hareketler, tam bir buçuk sene bilâ fasıla devam etti: Neticede ise, Şamda ve Halepte kurulan parti, şu ismi alabildi:

"— Vatanî Partisi!"

Müstemlekeciliğe, ve müstemlekecilere düşman tanınan bu parti, halktan her türlü yardımı gördü.

Ilk zamanlar içinde memleketin en vatanperver şahsiyetleri bulunan bu parti 928 yılında programını da neşretti. Bu programdan anlaşıldığına göre. Vataniler Şam-

Suriye - Fransız muahedesi Vatanî liderleri tarafından Pariste imzalanırken

dan Halepten, Cebelidüruzdan, Lâzkiyeden, Cezireden, ve Iskenderundan, Trablus Şamdan ve Berutun dört kazasından müteşekkil büyük ve müstakil bir Suriye devleti kurmak emelindeydiler.

Bu programın neşrolunması, halkın bu partiye rağbetini, sevgisini, saygısını, itimadını, ve yardımını büsbütün arttırdı.

Parti reisi Ibrahim Henanunun vefatından sonra halk, Isyanı medeniye teşvik olundu ve neşredilen programda gösterilen gayeye bu suretle varılacağı söylenildi: 935 senesinde, Şam ve Halep kazalarında yapılan ve tam 50 gün süren grev de, bu teşvikler sayesinde başladı.

Bu elli gün zarfında, bütün dükkânlar kapalıydı, ticarî muamele, gümrük muameleleri, hükûmetin işleri, ecnebi şirketlerin işleri tamamen durdu. Sıkıyı gören hükûmet te, bu isyanın müşevviklerini zindanlara, menfalara tıktı. Menfalar ve zindanlar, Suriye vatanilerile tıklım tıklım doldu.

Fakat bir müddet sonra, menfaatleri kökünden sarsılan Fransız şirketleri müdahale lüzumunu duydular- O vakitki Fransız âli komiseri Kont dö Martel de, vatanî liderlerini zindanlardan çıkarmak mecburiyetinde kaldı. Dava da, kısmen kazanılmış oldu: Zira Fransız hükûmeti, Halep, Şam, Cebelidüruz, Lâzkiye, Cezire ve Iskenderun mıntakalarından müteşekkil müstakil bir Suriye kurulmasına razı olacağını bildirdi. Fakat buna mukabil bir tek şart koştu: Lübnan cümhuriyetinin hudutlarına tecavüz olunmaması!

Bu şart, bir çok münakaşalara sebebiyet verdi ve vatanî liderleri, maalesef, — kurdukları program hilâfına — Trablus ve Lübnanın dört kazasını Suriyeden ayırmıya razı oldular.

Ayni liderlerden müteşekkil bir heyet Fransaya gitti. Fransız hükûmetile muahede akdine girişti. Bu iş, tam altı ay sürdü. Bu müddet esnasında da, Suriye vatanilerile birlikte çalıştıkları halde, istiklâline kavuşacak olan hududun dışında bırakılan Trabluslular ve Lübnanlılar da boş durmadılar: Onlar da, başka bir devletin himayesine girmiye karar verdiler ve bu kararı verdikten sonra, kendilerine en yakın devlet olarak Türkiyeyi hatırladılar. Işte bu suretledir ki, oralarda, Türkiye lehinde muazzam bir propaganda başladı. Bu muazzam propagandanın en kuvvetli tesirleri, Tevfik Rüştü Arasın, Mısır seyahatinden dönüşü esnasında tezahür etti: Avdetinde Trablus Şamdan geçen Tevfik Rüştü Arasın bindiği otomobil, halkın omuzlarına kadar yükseltildi ve Türk bayraklarile donatılmış takların altından, omuzlar üzerinde taşınan bir otomobille geçen Rüştü Aras, bir fatih gibi alkışlandı.

Bu arada, Paristen dönen liderler de, yaptıkları anlaşmayı bildirdiler. Verilen kararlara göre, Şam, Halep, Cezire, Iskenderun, Lâzkiye, Cebelidüruz mıntakalarından müteşekkil müstakil bir Suriye hükûmeti kurulacakmış. Fakat bu müstakil (!) hükûmet, üç senelik bir tecrübeye tâbi olacakmış. Eğer, müstakil (!) hükûmet, bu üç senelik tecrübe esnasında, istiklâle liyakatini isbat ederse, muahede uzatılacakmış! O zamanlar, zavallı Suriyelileri bu vaatler bile mesut etmişti: Vatanî liderler, birer kahraman gibi karşılandılar. Bir müddet sonra da, Fransızlar, vaatlerinde durarak bir millet meclisi seçimi yaptılar.

Bir hükûmet heyeti, bir de Cümhurreisi seçildi. Fakat tam o sıradadır ki, Hatay davası ortaya çıktı.

Türklerle Arapların arasını bozmak istiyenler ve bu arada bilhassa Italyanlar da, Hatayda faaliyete geçmiş bulunuyorlardı.

Italyanlar, hem Fransa, hem de Türkiye aleyhinde propaganda yapıyorlardı. Hattâ, bu maksatla Suriye ve Lübnanda, "Kasa Italyana" namile muazzam bir klüp te açtılar. Bu klüpte, her hafta balolar veriyorlar, halkı da bu kadınlı, içkili, eğlenceli balolara, parasız olarak davet ediyorlardı.

Iş bu kadarla da kalmadı. Yine Italyanlar, Berutta, Halepte, Şamda arapça gazeteler çıkararak, halkın dimğını da çelmiye çalıştılar. Suriye ve Lübnanda Italyan müesseseleri çoğaldı.

Çabucak mektepler, hastaneler, yollar açıldı. Radyolarda Arapça neşriyat, alaturka saz fasılları kızıştı. Bir çok mektep talebelerini,

(Sonu 10 uncuda)

Ankarada Petrol Eğlenceleri..

Ampulleri Tak Yak, Var İse Aklu Şuurun!
Petrol Var İmiş Yaki Yokolmuş, Ne Umurun?

Yazan: Aka Gündüz

Ankaranın eğlenceleri basit ve masumanedir. Şakalaşmaları da öyledir, hattâ şakalaşmak için yılda bir gelen (bir nisan) ı beklemez, azımsar. Arada bir, belki de ayda bir iki defa nisan balığı, mayıs balığı, şubat balığı yapar. Netekim bu nisanda da klâsik balıktan başka iki balık daha tatlı suya saldı. Bunlardan birincisi Ankara garında ham petrol kuyusu bulunduğuna dairdir. İkincisi de (Vakit) refikimizin Ankara muhabiri tarafından kendi gazetesine kapıp koyverdiği İngiliz - Türk anlaşmasının çift kuyruklu sazan balığı...

Birincisi elektrik şirketine zarar vermiyecek derecede olmadığı için hoş görüldü. Fakat ikinci balık - tatlı su balıkları hep böyle olur - Fazlaca kılçıklı olduğundan ötürü hoş görülmedi. Tabii hoş görülmez. Her balık, kılıç, torik, levrek, ala, barbunya olmaz ki. Balıkçı olmayanların eline düşerse böyle kılçıklısı çıkar.

Biz yine petrol balığından bahsedelim. Ne kılçığı var, ne dikeni.

Ankaranın basit ve masuma - ne eğlenceleri arasında şu petrol eğlencesi pek hoş ve pek siyasî olanıdır. Öyle ya, eskiden dünya bir rivayete göre balığın sırtında imiş, öbür rivayete göre de öküzün boynuzunda. Bugünkü dünya ise dübedüz ve tam ilmî, feleki, coğrafi, fenni bakımdan petrolün üstünde sallanıp duruyor. Bir kibritlik canı kaldı. Bu kibriti ya petrol! Deyip çakabileceğe peşin, peşin aş - kolsun, diyebilecek dillere, akıl - lara aşkolsun!

Ankara garındaki petrol kuyularının ana hakikati şudur: Ankara garının bitişiğinde geçen aya kadar büyük bir atelye vardı ki Ankaraya demir yolu geldiği gündenberi işliyordu. Burada lokomotifler temizlenir, yağlanır, cilâlanır, evrilir çevrilirdi. O zamandanberi de petrol, mazut, vakum gibi çeşitli maddeler makinelerden dökülürdü. Bunlar yıllardanberi döküle damlaya toprağın bir kaç metre derinliğine kadar işlemiş.

Yeni demir yollar merkezi idare binası buraya yapılacağı için eski atelye yıkılıyor ve arsa hazır-

(Sonu 10 uncuda)

GÖRÜŞLER

Kültür Hicret mi Ediyor?

Yazan: Sabiha Zekeriya Sertel

Ingilterenin meşhur muharrirlerinden B. Priestley, yine meşhur yazıcılardan Handrik Van Loon'nun "Kültür Avrupadan hicret ediyor" başlıklı bir yazısını okumuş. Yazının hulâsası şu:

"Kültür itibariyle Avrupa bitmiştir. Eğer bundan sonra büyük romanlar, büyük eserler, büyük musik, meşhur hikâyeler yazılacaksa, Amerikada yazılacaktır. Kültür yapma imkânları Amerikaya hicret etmiştir."

Priestley bu yazıyı okuduktan sonra, Amerikada yaşayan, ve kendisinin dâhi olarak kabul ettiği bu muharrire kanaatini bozan âmillerin ne olduğunu telgrafla sormak istemiş. Fakat sonra bu yazıyı mübalâğalı bulmakla beraber sebeplerini şöylece tahlil etmiş:

"Amerikaya Avrupadan kültür akını Umumî Harpten sonra başladı. Bu devirlerde Amerika para içinde yüzüyor, Avrupa sefaletten inliyordu Hele bu son senelerde merkezî Avrupa bir baruthaneye döndükten sonra, aklı başında, hürriyet ve insaniyet âşıkı bütün muharrirler, müzisyenler, âlimler hep Amerikaya hicret ettiler.

"Bugün Anştayn, Thomas Mann gibi büyük Alman âlim ve muharrirleri Almanyadan ziyade Amerikada yerleşmişlerdir. Büyük İtalyan müzisyeni Foscanini İtalyan vatandaşlığından istifa edip Amerikan vatandaşı olmuştur. Van Loon haksız değildir. İngiltereden de Lugene O'Nevill gibi en büyük dramatist, ve İngiliz yazıcılarının en tesir yapanı olan Aldous Huxley dahi bir daha dönmemek üzere Amerikaya hicret etmişlerdir. Kültürün Atlas denizini aşarak Amerikaya geçtiği, hakikati daha bunun yanına bir çok isimler sıralarsak açık açık göze çarpar.

"Avrupa bunu beklemeliydi. artistler, âlimler, mütefekkirler, inkişaf için huzur veren bir muhite, hürriyet kokan bir havaya muhtaçtırlar. Eğer siyasî polis daimî surette kendilerini takip eder, yazdıkları her yazının hesabını, emniyetin gizli odasında vermek mecburiyetinde kalırlarsa, yazamaz ve yaratamazlar. Temerküz kampları kültürün inkişafı için gayri münbit bir topraktır. Büyük sanat eserleri, göğün karanlıkları içinde, ve bomba yapan fabrikaların gürültüleri içinde doğamazlar.

"Totaliter devletlerin kültür tarihi, bembeyaz bir kâğıttır. Mussolini dipçikle, bombaya verdiği ehemmiyeti, filozofa vermiyor. Bundan sonra Almanya bir propaganda nazırı Göbels yetiştirebilir, fakat bir Göte yetiştiremez. Totaliterlerin diktatorası ne kadar müthiş, iradesi ne kadar ateş olursa, o nisbette insan ruhunda yaşayan güzelliği ve güzellik âşıkını kuvvetle boğar.

"Yaratıcı irade emirle çiçek açmaz. Bütün servetinizi çizmeye ve baruta harcettiğiniz yerde kültür, çöle dikilmiş tohum olur. Eğer, artistler, âlimler, mütefekkirler, Amerikaya hicret ediyorlarsa, Avrupa bir kültür iflâsının karşısında ise, totaliter talfine ağlasın."

Avrupa, yalnız bu kültür hicretinin arkasından değil, asırlarca yaptığı, ve eliyle yıktığı tekâmülün arkasından ağlamağa namzettir.

"Bize tereyağ değil, filozof değil, top lâzım." diyen bir medeniyet, Avrupanın ortasına konmuş bir bom badır. Bu patladığı gün, medeniyetle beraber Avrupa, Kurunuvusta medeniyetiyle omuz omuza gelecektir. Bundan ne Priesley'in İngilteresi, ne de en hücra toprak masun kalmıyacaktır.

Bu patlayış ilk işaretini İspanyada vermişti. Oradaki kültür eserlerinin, iskambil kâğıdından kuleler gibi yatışını lâkayt seyreden Avrupa diplomasisi, makûs taliine çok ağlamasın, mesuliyetin büyük bir payını omuzlarında taşıyor. Ağlamak hiç bir suçu olmadan bu badirede varlıklarını kaybeden ve edecek olan milletlere düştü.

Dünkü Futbol Maçları

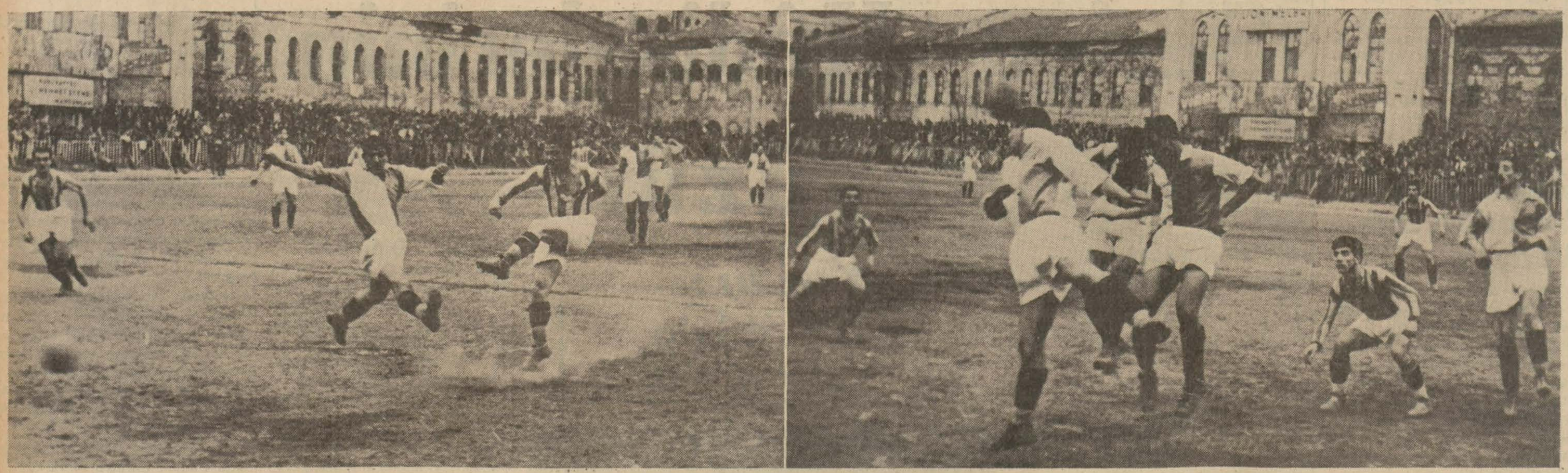

Dün, Vefa takımının 4-1 mağlûbiyetile neticelenen Galatasaray - Vefa maçından iki muhtelif enstantane

Millî Küme Maçları

Galatasaray, Dün Vefa Takımını 4-1 Mağlûp Etti

Yazan: Eşref Şefik

Dün Taksim stadında yapılan Galatasaray - Vefa oyunu çok geçe kaldı. Şişli - Süleymaniye muhteliti ancak saat on yedide bitti. Galatasaraylılarla Vefalılar 17.10 da sahaya çıktılar. Oyunun başlangıcı 17,15 te çalmabildi. Hakem Refik Toptu.

Vefa eski kadrosuna, Güneşten geçen Hakkıyı sağ içe alarak çıkmıştı.

Galatasaraylılar şu şekilde yer aldılar:

Osman — Adnan, Faruk — Yusuf, Bedii, Musa — Necdet, Süleyman, Salâhattin, Boduri, Sarafin.

Galatasaraylılar sağdan bir hücum açarak Vefa kelesine kadar yanaştılar. Merkezden sağa geçen topu sağ açıktan kale dışına çekerek kaybetti.

2 inci dakika: Vefanın ortadan güzel sürükleyip sol açığına verdiği pası hakem ofsayt addederek kesti.

3 üncü dakika: Vefalılar merkezden hücuma geçtiler. Galatasarayın müdafilerini atlayan sol iç Sülhi önü boşken telâşlandığından bu gol fırsatını boşa vurmuş oldu.

5 inci dakika: Galatasaray soldan kazandığı korneri iyi çekti. Fakat Vefa kalecisi yakaladı.

10 uncu dakika: Galatasaray mühim bir fırsat kaçırdı. Ortada Vefa muavinlerinin falsolu topu iyi hesaplayamadıklarından hasıl olan müsait fırsatı da Vefa kalecisinin yanlış çıkışına rağmen içeri atamadan geri döndüler.

20 inci dakika: Galatasaray merkez muhacimi önü açık vaziyette yakaladığı topu tam köşeden çekmek arzusiyle direğin dışından çıkardı.

22 inci dakika: Vefalı Gazi Galatasaray kalesinin yakınlarında, Galatasaray, müdafilerinin bozuk manevralarla dağıldıkları zamandan istifade edemedi. Kalenin hayli açığından geçen bir şütle iktifa etti.

24 üncü dakika: Galatasaray sol müdafiinin elle durdurduğu bir Vefa akını dolayısiyle Galatasaray aleyhine firikik verildi. Muhteşem düzlükten çeşti. Galatasaray kalecisi kornere çıkararak tehlikeyi atlattı.

Korneri de Vefa neticelendiremedi.

Galatasarayın ilk golü

32 inci dakika: Vefalılar kalelerinin merkezi açığında hata yaptılar. Galatasaray lehine firikik verildi.

Merkez muhacim Salâhattin mükemmel bir vuruşla ilk golü yapmış oldu.

35 inci dakika: Galatasaray golü üstünden iki dakika geçmeden Sarıkırmızılıların sol müdafilerinin Gaziye yaptığı hatadan Vefalılar da bir firikik kazandılar. Sağ içleri Hakkı pek isabetli güzel bir çekişle kalenin üst köşesinden beraberlik golünü yaptı.

Birinci devre bu şekilde 1 - 1 berabere nihayetlendi.

İkinci devrede

Galatasaray sıkı başladı. İlk dakikada sağdan bir korner kazandı -

(Sonu 10 uncuda)

Takımlar Nasıl Oynadılar?

Galatasaray galip vaziyete geçtikten sonra paslarını düzeltti. Üçüncü golü atıncaya kadar hâkimiyeti esaslı şekilde tesis edememişti. Sarı kırmızılılar, muayyen bir sistemin icabettirdiği tarzda henüz oynayamıyorlar.

Takımlarındaki yeni elemanların diğerleriyle olan anlaşmaları eksik olduğundan tesadüfi hissini veren akınlar çok oluyor.

Dün Galatasaray hücum hattının sol içi ile açığı iyi idiler. Bilhassa sol iç vaziyet berabere iken de şuurlu oynuyordu.

Müdafaada, sol müdafiin idman hamlığı göze çarpıyordu. Kendi oyununun epey dununda çalıştı.

Vefaya gelince:

Beraberken rakipleriyle müsavi oynayabildiler. Takımın nefessizliği hissediliyor.

Merkez muhacim top kontrolü hususunda ve stoplarda pek aksadı.

Muhacimler paslaşırken ekseriya topu dönerek geri alıyorlar. Yüzü kaleye müteveccih ve topun geliş süratine göre koşuşu uydurmuş muhacim dün Vefada az görüldü.

İlk devre muavin hattı pek sıkışmadığından vazifesini yapabildi. İkinci devrede çok aksadılar.

E. Ş.

Dünkü maçtan diğer bir görünüş

Millî Küme Puvan Cetveli

Takım	Maç	G.	B.	M.	A.	Y.	P.
A. Gücü	8	6	1	1	24	10	21
Fener	5	4	—	1	12	5	13
Beşiktaş	6	3	—	3	13	6	12
Demir S.	4	3	1	—	11	3	11
Ateş	7	1	1	5	6	21	10
Vefa	5	2	—	3	11	11	9
Doğan	5	—	1	4	6	22	6
G. Saray	4	1	—	3	5	10	5

Süleymaniye - Şişli Muhteliti Galip

Karışık Takımlar Maçında Neticeler

Karışık takımlar maçlarına dün Taksim stadında devam edildi. Süleymaniye Şişli muhteliti ile Kasımpaşa Galataspor muhteliti karşılaştı.

Oyun ilk dakikada Süleymaniye Şişlinin hâkimiyeti altına girdi. Galataspor Kasımpaşa müdafaası birbirini kovalıyan hücumları kesmekte güçlük çekiyordu.

Sağdan açılan bir hücumda Agop Süleymaniye Şişli muhtelitine ilk golü kazandırdı.

Bu golü iki dakika sonra Nobarın yaptığı ikinci gol takip etti. Oyunu Galataspor Kasımpaşa nısıf sahasında oynanıyordu.

Suldur frikikten üçüncü golü de yaptı ve devre 3 - 0 nihayetlendi.

Ikinci devre yine Süleymaniye, Şişli hâkimdi, Hraç dördüncü galü de yaptı. Bir Galataspor Kasımpaşa hücumunda penaltı oldu ve yegâne gollerini kazandılar. Maçta 4 - 1 Süleymaniye Şişli lehine kapandı.

İkinci küme maçları

Şeref stadında ikinci küme takımları arasında tertip edilen maçlarda Beylerbeyi Demirsporla, Galatagençler Bozkurtla karşılaştılar.

Demirspor Beylerbeyini 2 - 1 mağlûp etmiş, Galatagençler Bozkurtu 1 - 1 berabere kalmışlardır.

Bisiklet Şampiyonası Nihayetlendi

Seri bisiklet yarışlarının sonuncusu dün sabah Topkapı ile Silivri arasında ve 150 kilometrelik bir mesafe dahilinde Istanbul ve Kocaeli bölgeleri bisikletçileri arasında yapılmıştır.

Neticede sItanbul takımından Süleymaniyeli Haralâmbo 5.01 de birinci ve Feneryılmazdan Torkum 5.31 de ikinci olmuşlardır.

Izmit takımından Ibrahim 5.56 da birinci, bir tekerlek farkile Şükrü ikinci ve Mithat üçüncü olmuşlardır.

Yapılan tasnif neticesinde 9 puvanla Haralâmbo 1939 Istanbul seri bisiklet yarışları birincisi, Torkum da 18 puvanla ikincisi olmuşlardır.

Federasyon tarafından kendilerine

Hususî Bir Müsabaka

Fenerbahçeliler de Pera Takımını 7-2 Mağlûp Etti

Dün Fenerbahçeliler Peralılarla Taksim stadında hususî bir maç yaptılar. Beşiktaşa 3-0 yenildikten sonra sarı lâcivert takımın Rebiinin iltihakile ne şekil alacağı merakla beklenmekte idi. Fenerbahçenin, belkemiğini teşkil eden Fikretin takıma girmesile büyük bir kuvvet iktisap edeceği muhakkaktı. Stadda mühim bir kalabalık kütlesi vardı.

Takımlar sahada şu kadrolarla yer aldılar:

FENERBAHÇE: Hüsamettin - Yaşar, Lebip - M. Reşat, Ali Rıza, Muzaffer - Naci, Basri, Esat, Fikret, Rebii.

PERA: Çafatino - Hıristo, Civelek - Çiçowiç, Etiyen, Fador - Talca, Bambino, Vasili, Çulâki, Mesinezi.

Hakem: Şazi Tezcan.

Oyun çok seri başladı. Fenerbahçe takımının teşkilinde isabet olmadığı ilk dakikadan göze çarpıyordu. Peralılar güzel bir anlaşma ile Fener kalesine inmeğe başladılar. İki gol fırsatı da kaçırdılar. Oyun bundan sonra karşılıklı hücumlarla geçmeğe başladı. Fakat Fener hücum hattı aksıyordu.

19 uncu dakikada Bambino topu Culâkiye geçirdi. Attığı sıkı bir şüt direğe çarparak geri geldi. Pera hücumları birbirini takip etmeğe başladı. Bir Pera hücumunda büyük bir tehlikeyi Reşat güçlükle uzaklaştırabildi. Takım teşkilindeki isabetsizlik nasılsa görebilen Fenerbahçeliler, Muzafferi çıkararak Esadı merkez muavine, Ali Rızayı sağ muavine, Yaşarı da ortaya aldılar Bu değişiklik üç dakika sonra semeresini verdi. Ortadan bir hücumda Yaşar topu Fikrete geçirdi. Fikret güzel bir vuruşla Fenerbahçeye ilk golü kazandırdı.

30 uncu dakikada Bambino bir ara pası aldı. Yaşarı atlattıktan sonra Hüsamı da geçerek beraberlik golünü kaydetti.

Oyun mütevazin bir şekilde devam ederken Fener lehine olan bir kornerde Nacinin atışı kale önünü karıştırdı, kaleci topa yumruk sâlladı. Fakat falsolu bir vuruş Fenerbahçeye ikinci golü kazandırdı. Ve devre de 2-1 Fenerbahçenin lehine neticelendi.

İkinci devrede

Fenerbahçeliler ikinci devreye takımlarında tadilât yaparak çıktılar. Ve hücum hattı şu şekli aldı:

Fazıl, Naci, Yaşar, Rebii, Fikret. Hücum hattı, senelerdenberi müdafaa ettiğimiz gibi Fikretin sol açığa alınmasile en isabetli şekli almıştı.

firikikten Esat üçüncü Fener golünü yaptı.

Fenerbahçe bundan sonra oyuna tamamile hâkim oldu. Bilhassa Fikret, Rebii cenahı Pera kalesi için daima tehlike oluyordu Dokuzuncu dakikada Ali Rızadan gelen topu Rebii stop etti ve falsolu bir vuruşla Pera ağlarına taktı. Ve dördüncü gol de bu suretle kaydedildi.

10 uncu dakikada soldan Fikret vasıtasile Pera kalesine inen Fener muhacimleri, Yaşarın kafa vuruşile beşinci golü de kazandılar.

14 üncü dakika: Fikret Pera müdafaasından topu söktü ve ortaya geçirdi, Fazıl yetişerek altıncı Fener golünü de yaptı.

Bir dakika sonra Peralılar Fener kalesine indiler. Hatalı bir hareketi hakem, penaltı cezasile tecziye etti. Ve Peralılar ikinci gollerini yaptılar.

23 üncü dakikada Fazıl Pera kalesine sürüklediği topu Naciye geçirdi. Naci yedinci ve son golü de kaydetti. Maç ta sarı lâcivertlilerin 7 - 2 galibiyetile neticelendi.

Nasıl oynadılar?

Fenerbahçe takımı dün ikinci devrede ilerisi için ümitli bir oyun çıkardı. Sarı lâcivertliler Esadı merkez muavine almakla en büyük isabeti gösterdiler. Fikret, Rebii cenahı hücum hattını iş görür bir vaziyete soktu. Bizce ortada Yaşardan ziyade Basrinin oynatılması daha iyi olur. Fazıl uzun zamandanberi antrenemansız olmasına rağmen fena değildi. Muavin hattında Ali Rıza en iyileri idi. Bu oyuncu her hafta üstüne koyarak iyi oyunlar çıkarmağa başladı. Esat merkez muavinde takımın oyununu tanzim etti. Bu mevkide oynatılması en doğru hareket olur. Lebip Yaşardan daha iyi idi.

M. Kemal

Ateşspor Ankarada Demirspora Yenildi

Ankara, 23 (Tan Muhabirinden)— Izmir Ateşspor futbol takımı ikinci müsabakasını bugün Ankara Demirsporla yaptı. Izmirliler, birinci haftaymda 2—1 vaziyette iken ikinci haftaymda 3 gol yemek suretile 5—1 mağlûp oldular.

Izmirliler, çok enerjik ve atik oynadıkları halde, bu gayretleri neticeyi değiştirmeğe müessir olmamıştır. Gollerin bu derece fazla olmasına sebep olan kafile üçüncü reisi olarak Ankaraya gelen eski kalecilerden Saminin asıl kaleciye fazla gol yediğinden dolayı kızarak kendisinin

Ev Kadını Olan Genç Kadınlara Bazı Tavsiyeler

Herşeyden Evvel, Bir Ev Kadınını Ev İşlerinde Muvaffak Eden Vasıtaları Öğrenmek Lâzımdır

Evleninceye kadar ev gailesini üzerine almamış olan ve evlendikten sonra da zevciyle yalnız yaşayan genç bir kadın, ilk günlerde tecrübesizlik dolayısiyle bazı müşkülâta uğrar. Fakat aşağıdaki tavsiyelere dikkat eden bir ev kadını bir kaç gün içinde evinin iş ve idaresini pek kolaylıkla temin edebilir.. Bunun için evvelâ bir ev kadınını ev işlerinde muvaffak eden vasıtaların ne olduğunu tayin etmek lâzımdır. Bunları şöyle sıralayabiliriz:

1 — Mutbakta kullanılacak bütün takımlar.

2 — Temizlik vasıtaları, mümkünse elektrik süpürgesi, mümkün olmadığı takdirde âdi süpürge, yünlü veya ipekli eskiden hazırlanmış cilâ bezleri, toz bezleri.

3 — Yemek kitabı.

4 — Günlük masrafları kaydedecek masraf defteri..

Yukarda saydığımız vasıtalara sahip olan bir ev kadını evinin işlerini hizmetçi olduğu veya olmadığı takdirde başka türlü halledebilir.

Hizmetçi olduğu takdirde: Evvelâ hizmetçiye muayyen işlerin ne tarzda yapılmasını istediğini anlatması, sonra da bu muayyen işlerin hangi günlerde ve hangi zamanlarda yapılacağını söylemesi lâzımdır.

Alışveriş vazifesi

Evinin idaresini üstüne alan bir ev kadının hizmetçisi olsa dahi eve ait alış verişi bilhassa kendisinin yapması lâzımdır. Bunun için evvelâ mutbak ve temizlik için ne gibi ve ne miktarda malzeme alacağını evde bir deftere tesbit ettikten sonra, çarşıya gidip bu malzemenin en iyisinin ve fiyat itibarile en elverişlisinin nerede satıldığını tayin etmelidir. Bilhassa kasap hususunda gayet titiz hareket etmeli. En iyi et satan yerden tedarik etmelidir. Bakkal hususu da böyledir

Iyi satıcıları temin ettikten sonra bunların daimi müşterisi olmalı ve alınan eşyanın eve gönderilmesi hususunu da temin etmelidir. Ev hanımı, erzak alırken aylık ve günlük olanları da tesbit ederek masraf defterini ona göre tanzim etmelidir.

Kadının iş programı

Ister hizmetçi olsun, ister ev hanımı kendisi çalışsın, evde de işleri günlük ve haftalık olarak ayırmalıdır. Günlük işlerde esas, bütün işlerin sabah bitmesidir. Bunun için de ilk iş yatakları açarak veya balkona asıp havalandırırken sabah bulaşıklarını yıkamaktır. Yemek ve misafir odasının günlük tozlarını almalı, yemeği de hazırlayıp ateşe koyduktan sonra yatakları yapıp, yatak odasının tozlarını almalıdır. Ufak tefek çamaşır, ütü ve büyük temizlik için haftada birer gün ayırmalıdır.

Yemek listesinin tanzimi

Yemek listesini tanzim eden ev kadınının (1) aile efradının umumi sıhhî durumlarını nazarı itibara alarak ne gibi yemekler yiyebileceklerini, (2) Mevsimin sebze ve meyvalarını, (3) Günlük yemeğin aile için kaç kuruşa mal olacağını tesbit etmesi, (4) Yukardaki esaslara göre elindeki yemek kitabından muhtelif yemek ve soğukluk seçerek haftanın bütün günlerine taksim etmesi lâzımdır. Yemek listesini tanzim için en münasip gün, cumadır. Çünkü cumartesi günü yemek listesine nazaran lâzım olan bir haftalık kuru malzemeyi tedarik ederek yalnız gündelik ihtiyaçları bırakabilir.

Işlerini yukarda sıraladığımız şekil ve esasta tertip eden bir ev kadını, evini ideal şekilde idare edebilir. Hizmetçi kullanabilecek kimselerin seçecekleri adam hususunda çok dikkatli olması, ayni zamanda hizmetçiye de hüsnü muamele ederek eve ısındırarak çalıştırmaları büyük bir esastır.

Rüzgâra ve Güneşe Karşı..

Yüzünüzü Nasıl Koruyabilirsiniz?

Yüzü hem rüzgâr ve güneşten korumak, hem de beslemek için alınacak tedbirler vardır. Burada size "buhara tutma ve temizleme" usulünden bahsedeciğz. Bu ameliye için, şu malzemenin ihzarı lâzımdır:

1 — 125 gram razyana fenuil alınız. (Eczahaneden).

2 — Razyanayı bir kahve değirmenine koyup öğütünüz.

3 — Hasıl olan unu geniş ve dibi derin bir kaba koyup üzerine de kaynamakta olan iki litre su dökünüz.

4 — Yüzünüzü bu sıcak su ve razyana buharına tutup başınızı ve yüzünüzü bir havlu ile kapatnız ve bu vaziyette 4, 5 dakika durunuz.

5 — Yüzünüzü buğudan ayırdıktan sonra yağlı yerlerini eter sülfirike batırılmış pamukla temizleyiniz. (Yağsız ciltlere lâzım değildir.)

6 — Borate de poute ile karışmış soğuk su hazırlayıp bu suyu yüzünüze çarpınız.

Yüz maskesi hazırlama

1 — Yarım kilo kil alınız.

2 — Dibi yuvarlak bir kabın içine bir yumurtanın beyazını koyarak bir çatalla dövünüz.

3 — Dövdüğünüz bu yumurtanın içine bir bulamaç derecesine gelinciye kadar kil koyup yine iyice dövünüz.

4 — Göz kapaklarınız, dudaklarınız ve boynunuz müstesna olmak üzere hâsıl olan bulamacı yüzünüze sıvayıp yirmi dakika kadar durunuz.

5 — Evvelce kullandığınız borat dösutlu su ile tekrar bu maskeyi çıkarıp yüzünüzü temizleyiniz.

KADIN.MODA

ÇİZGİLİ İPEKLİLERDE PLİSE MODASI :

Yukarıda gördüğünüz ipekli elbise de pratik bir elbisedir. Lâcivert zemin üzerine inceli kalınlı beyaz yolları vardır. Bütün etek pliseli olup belden kalçaya kadar olan kısmı makine ile dikilmiştir. Kemer, eldivenler ve şapka da lâciverttir.

Vücut Güzelliğini Kazandıran Jimnastik Hareketleri

Şu Tavsiyeleri Yerine Getiriniz:

Her kadın, vücudünün güzelliği ile yakından alâkadardır ve bunu temin edecek tedbirleri almağa mecburdur. Aşağıda okuyacağınız, tavsiyeler, vücutteki kusurları düzeltmiye yarayacak hareketlerdir. Evvelâ, beli içeri, karnı dışarı olanlara mahsus olan hareketleri yazıyoruz:

1 — Hazır ol vaziyetinde ayakta durunuz. Topuklarınız bitişik ve bacaklarınız dimdik olmak ve karın adaleleriniz gevşek olmak şartile yavaş yavaş kollarınızla beraber vücudünüzü mümkün olduğu kadar yere bükünüz ve yine yavaş yavaş doğrulurken karnınızı içeri çekerek adalelerinizi geriniz.. Yine eğilip doğrulunuz. (Bu hareketi on defa tekrarlayınız.)

2 — Dümdüz yere yatıp kollarınızı başınızın hizasında geri uzatınız. Gövdeniz ve başınız yere yapışık olduğu halde yavaş yavaş belinizi yerden kaldırınız ve yine indirerek amudu fıkarinizi yere intıbak ettiriniz. (Bu hareketi on defa tekrarlayınız(.

3 — Dümdüz yere yatınız, kollarınızı geri fırlatarak ellerinizin tabanile yere dayanırken basetiniz yerde olmak şartile gövdenizi yerden kaldırınız.

Ellerinizin tabanile yere dayanırken kollarınızı bükünüz ve bu vaziyette yavaş yavaş yalnız ayak topuklarınız yere temas etmek şartile bütün gövdeyi yerden kaldırınız ve karın adalelerinizi içeri çekiniz. Tekrar ilk vaziyete gelip bu hareketi de on defa tekrarlayınız.

4 — Diz üstü dümdüz oturunuz. Sol elinizle bileğinizi tutarken sağ elinizle de karın adalelerinizi tutunuz. Dizleriniz yerde kalmak şartile bacaklarınızı ve kalçanızı yerden kaldırırken yine sol elinizle bileğinizi, sağ elinizle karın adalelerinizi tutunuz ve karın adalelerinizi içeri çekerek takallûs ettiriniz. Yine ilk vaziyete gelirken karnınızı gevşek bırakınız. (Bu hareketi de on defa tekrarlayınız).

Her biri on defa tekrarlanacak bu hareketlerin biribirini müteakıp sabahları yapılması lâzımdır. O zaman bel hattı çukurluğu ve karında şişkinliği kaybeder.

Moda Haberleri

RENKLER: Deniz suyu renginde yeşil, zeytuni yeşil.

ELBİSELER: Gece elbiselerinde iki renk daha ziyade iki parçadan ibaret gözüken biçimler.

Mayoların belden aşağı kısmına eteklik ilâvesi.

KUMAŞLAR: Krepsaten.

KORSALAR : Hafif balinalı korsalar.

FİLELER: Geceleri başı tezyin edecek ve tüy yerine, başı filelerle örtmek, ayni zamanda gündüzleri de şapkaların üzerine vuvalet yerine kullanmak.

ETEKLER: Sporların ekserisi kısa, hafif kloş, piliseli veya belden büzme bol.

Çocuklarımızın Dişleri Azamî Bir Ihtimam Ister

Dişlerin Sağlam Olması ve Vaktinde Çıkması İçin Çocuğun Yediği Gıdalara Dikkat Etmeli

Çocuk altı veya sekiz aylık olduğu zaman ilk defa olarak iki alt ön dişi çıkar ve iki ay sonra da dört tane ön üst dişi çıkar. Bundan sonraki iki ay içinde alt dişinin kalan iki ön dişinin kalan iki ön dişi çıkar ve çocuğun bir yaşında olduğu sıralarda da bu dişlerin altlı üstlü sekiz ön dişi çıkmış olur. Çocuk on dört veya on altı aylık olduğu zaman yanlarına birer tane ilâve olarak altlı üstlü dört dişi daha çıkar. Ve çocuk bir buçuk yaşına geldiği zaman da yan dişleri de çıkmağa başlayarak on altı dişi olur.

Bu suretle çocuk sert gıdaları çiğnemeye hazırlanmış olur ve çocuk iki yaşına geldiği zaman her türlü gıdayı yemeğe müsait olacak şekilde yirmi süt dişi olur.

Anne sütü ile beslenen çocukların dişleri umumiyetle erken ve kolay çıkar ve bazı ailelerin çocuklarının dişleri çabuk çıktığı halde bazılarınınki de geç çıkar. Fakat çocuğun diş çıkarmasındaki gecikme veya intizamsızlığın sebebi umumiyetle, çocuğa verilen gıdanın uygunsuzluğudur. Bu vaziyette doktora müracaat etmelidir. Fakat diş çıkma müddeti pek gecikirse, bir kemik hastalığı başlangıcına alâmettir.

Diş çıkarırken ne yapmalı?

Çocuklar diş çıkarırken ekseriyetle hasta olurlar. Çocuğun diş çıkarması kemiklerinin ve adalelerinin inkişafı gibi tabiî bir hâdise olduğu için bu vaziyetlerde annenin telâşa düşmesi lâzımdır. Yalnız bu devrelerde çocuklarda görülen her hastalığı dişe atfetmemelidir. Çocuğun diş çıkarma alâmeti şunlardır: Çocuk keyifsizdir, ağlar, ateşi olur, diş etleri şişmiştir. Yapılacak iş bu şiş etleri sert bir havlu parçası ile uvuşturmaktır. Bu halden hem çocuk hoşlanır, hem de çocuğun dişi çabuk çıkar.

Çocuğun diş değiştirmesi

Çocuğun sabit dişlerini çıkarması ilk süt dişlerini çıkarması gibi güç olmaz. Çocuk beş altı yaşına geldiği zaman, daha süt dişlerinden hiç birisi dökülmeden öğütücü arka dişleri çıkar. Yedi yaşında iken de ön dişleri düşer ve hemen yerlerine sabitleri çıkar ve çocuk dokuz on yaşları arasında bulunduğu zaman da köpek dişleri çıkar.

On iki ile on dört arasında da öğütücü yan dişleri çıkar. Çocuk büyüyüp on sekiz yaşına geldiği zaman yalnız akıl dişleri eksiktir. Bunlar da on sekiz ile yirmi beş yaş arasında çıkarlar.

Dişlere nasıl itina etmeli?

Çocuğun dişlerine yapılacak itina, süt dişleri tamamlandıktan sonra başlar. Bunun için bebeklere mahsus satılan küçük ve yumuşak kıllı diş fırçalarından alarak çocuğun dişlerini gece yatırırken ve sabahları fırçalamalı veya çocuğu fırçalamıya alıştırmalıdır. Çocuk daha büyüdükçe her yemekten sonra fırçalatmalıdır. Bu zamanda diş macunu kullandırmamalı, fakat bir miktar suyun içine Glycothymoline ilâve ederek bu su ile fırçalatmalıdır. Dişlerin fırçalanmasında da hareketler yanlara olduğu gibi yukardan aşağı olmalıdır. Ayni zamanda diş etlerinin de fırçalanması lâzımdır.

Çocuğun dişleri neden çürür?

Bu sebepler başlıca üçtür:

1 — Çocuğa muvafık olmıyan gıdalar verilmesi,

2 — Dişlerinin temiz tutulmaması.

3 — Çocuğun çiğneyecek ve diş etlerini kuvvetlendirecek sert gıdalar verilmemesi.

Çocuğun dişlerinin sağlam olması ve vaktinde çıkması için her gün yediği gıdalarda muayyen nisbette et, yumurta, sebze, meyva, nişasta ve yağ bulundurmalıdır ve yemek arasında hiçbir şey vermemelidir.

Şık Sofra Nihalesi İçin Usul

Nihaleyi Evde Kendi Elimizle Yapabiliriz

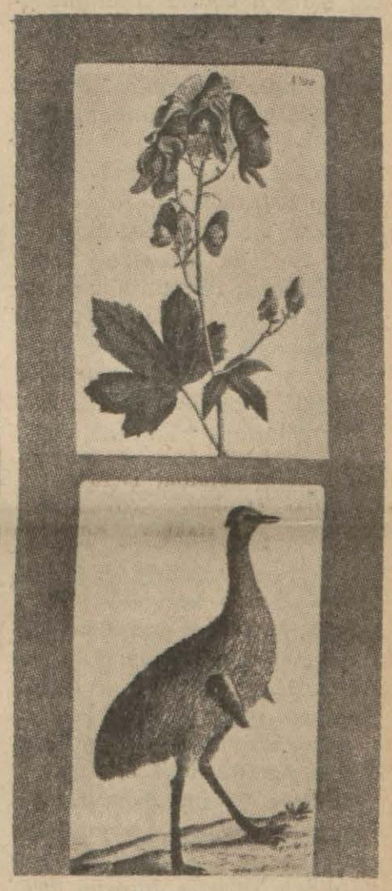

Sofradaki kullanacağımız eşyanın temiz olması kadar zevkli ve sofraya neşe verecek şekilde olmasına da ehemmiyet vermeliyiz. Madeni nihalelerin envaını çarşıdan almak kolaydır. Fakat evde bunu kendi emeğimizle daha şık ve daha zevkli yapabiliriz. Nihalede aranılan evsaf şunlardır:

Harareti geçirmemek, suyu geçirmemek, kaypak olmamak, düz olmaktır. Yapacağımız nihalenin bu evsafı haiz olabilmesi için lâzım olan malzeme:

1 — Iki tarafı ve kenarları rendelenmiş, istenilen büyüklükte ince marangoz tahtası.

2 — Kitap ve mecmualardan beğenilen kesilmiş resim.

3 — Resmin bozulmamasını temin eden vernik.

4 — Hararet geçirmiyen yağlı boya (metalik boyalar müessirdir).

5 — Zamk. 6 — Küçük boya fırçası. 7 — Yağlı boya ve resim üzerine sürülen vernik.

Tahtayı istenilen büyüklükte testirip her iki tarafını ve kenarlarını düzeltmeli..

Tahtanın üzerine koyacağımız resmin yerini kalemle işaret ttikten sonra kalan kısmı istediğimiz renge boyamalı ve iki kat boya sürmeli ve kurutmalı.

Diğer tarafta yapıştıracağımız resmi düz bir yere koyarak üzerine vernik sürdükten sonra kurutmalı ve bundan sonra da tahta üzerindeki yerine zamkla düzgün olarak yapıştırmalı, resim de dahil olduğu halde bütün nihalenin üzerine yağlı boya ve resim verniğinden sürmeli ve kuruduktan sonra da yine bir defa daha resmin üzerine sürmeli.

Türk Safosunun Hayatı — TERFİKA No. 13

Bafa Elini Uzattı

Şehzadeye: "Elimi Tutunuz ve Beni Daireme Götürmek Lûtufkârlığında Bulununuz„ Dedi

Karakadı, tercümanlık yapmak suretile, onu bu garip sarhoşluktan uyandırdı, kızın sözlerini kelime kelime tercüme etti ve sonunda sordu:

— Ne emrediyorsunuz şehzadem, kıza nasıl cevap verelim?

Iradesini çoktan Bafanın yeşil gözlerine feda etmiş, yüreğini onun sarı saçlarına atıvermiş olan Murat, hiç düşünmeden şu cevabı verdi:

— Kendileri esir değildir, çok kıymetli bir dosttur ve sarayımın ebedî süsü, hattâ ışığı olacaklardır. Hareme girer girmez dairelerinin hazırlandığını, önlerinde dizi dizi halayıkların diz çöktüğünü göreceklerdir. Bu vaziyetin, ben sağ oldukça devam edeceğine inanmalarını rica ederim. Cücelerim dedikleri şeyler, ufak ufak adamlar ise sarayımda onlardan üç beş tane vardır. Kendilerininkini de onlara katarız.

Karakadı bu cevabı italyancaya çevirip Bafaya anlattı, o da değme aklın tahammül edemiyeceği kadar zarif bir tebessümle memnun kaldığını hissettirdikten sonra, elini şehzade Murada uzattı, bir imparatoriçe vakariyle ve âmir bir sesle vazifesini hatırlattı:

— Elimi tutunuz, beni daireme kadar götürmek lûtufkârlığında bulununuz!

Korsanlar, bu lâübalilikten şaşırıp kalmışlardı. Hele Şeyh Şüca, küçük ve büyük dillerini yutmuş gibi derin ve muztarip bir hayret içinde sahneye bakıyordu. Fakat şehzade Murat ne şaşırdı, ne kızdı. Kendine uzatılan zarif eli mesut bir heyecanla tuttu, odadaki üç erkeğe selâm vermeği dahi hatırlatmıyan bir neşeli telâş içinde Bafayı yürüttü, uzaklaşıp gitti.

O, Şeyh Şücaın dairesinde ve korsanların yanında memnu bir meyva, memnu bir çiçek durumuna düşen Venedik dilberini helâl bir meyva ve helâl bir çiçek haline çevirebilmek için kendi odasına hemen kapanmak ihtiyacındaydı. Bafanın bir çift kızıl yakut üzerinde belirttiği tebessüm o ihtiyacı coşkunlaştırmış, elini uzatması ise şehzadede şuur namına bir şey bırakmamıştı. Aç bir yürek ve aç bir ruh ile dairesine doğru koşuyor, iliklerine kadar gülümseyen Bafayı da kendine uydurup koşturuyordu.

Odadakiler uzun bir lâhza bu şahane maskaralığın hayretini taşıdılar, sonra birbirlerinin yüzüne baktılar. Deli Caferle Karakadı, kısa bir bakış içinde kanaatlerini mübadele etmişlerdi ve bu kanaatler ayni şekilde olup şehzadenin bir kadın delisi olduğunu gösteriyordu.

Fakat Şeyh Şücaın düşüncesi başkaydı. O da korsanlar gibi şaşkındı, şöyle böyle mürit edindiği şehzadenin bir Frenk kızına çarçabuk tutkunluk göstermesine akıl erdirememişti. Lâkin şimdi onları düşünmüyordu. Kendi budalalığını ölçerek elemleniyordu ve korsanların ağızlarını kapamak için çareler araştırıyordu.

Budalalık dedik. Çünkü şeyh, Bafayı gördükten sonra yaptığı densizlikten bilhassa nedamet getirmişti. Kız onun da, mufassal bir dayak yemesine rağmen sarsılmamış olan, şuuru üzerinde derin tesirler yapmıştı. Korsanları kızdırmıyarak kızı şehzadeden önce niçin görmediğine ve görür görmez de niçin gizli bir köşeye kapamadığına hayıflanıyordu. Fakat iş işten geçmişti, artık o bir içim suyu şehzadenin dudağından geri çekmek mümkün değildi. O halde yapılacak şey korsanların her dolaştıkları yerde şu dayak hâdisesini anlatmamalarını ve kendi haysiyetini yıkmamalarını temin etmekten ibaret kalıyordu.

Şeyh Şüca işte bu düşünce ile - henüz odadan ayrılmıyan - korsanlara yanaştı.

— Yiğitlerim, dedi, sikkeme ve cübbeme saygı göstermediniz, beni incittiniz. Lâkin bir şeyh kin tutmaz, kimse için hınç taşımaz. Ben de işlediğiniz günahı unutacağım, sizi pîrime havale edip cezalandırmıyacağım.

Deli Cafer, acı acı gülerek onun sözünü kesti:

— Bizi, dedi, pîrine mi havale edeceksin? Ulan, pîrin yerin dibine geçsin. Biz de seni Ulu Tanrıya havale ederiz.

Ve kollarını kavuşturarak sert sert sordu:

— Pîrini, pireni bırak ta ne istediğini söyle. Çünkü dilinin altında bir bakla döndüğünü görüyoruz

Şeyh Şüca bu ihtar üzerine dileğini açığa vurdu, şurada burada adının hakaretle anılmamasını ve dayak yediğinin kimselere söylenilmemesini rica etti. Deli Cafer, dövülmekten değil de dövüldüğünün duyulmasından korkan bu eli nasırlı şeyhe bakıp bakıp başını sallıyordu, nihayet dayanamadı:

— Sen, dedi, budala mısın, nesin. Biz, işimizi gücümüzü bırakıp seni mi düşüneceğiz?.. Yoksa adam dövmek hüner midir ki onunla diyar diyar övünelim? Bununla beraber işin gülünç tarafı var: Bizim şu eşikten çıkar çıkmaz seni unutacağımıza şüphe yok. Fakat dayak yediğin sırada bizi çevreleyip seyre dalanların ağzını nasıl kapıyacaksın?

Şeyh efendi, onları da susturmıya çalışacağını söylediğinden iki yiğit denizci odadan ayrıldılar, sofada dolaşan uşaklardan birini önlerine katarak dairelerine doğru yollandılar. Sarayın bütün selâmlık dairelerinde, ahırlarında, mutfaklarında, bahçelerinde, odunluklarında, çamaşırhanelerinde, muhafız koğuşlarında bulunanlar, Deli Caferle Karakadının Şeyh efendi hazretlerine dayak attıklarını, şehzadeyle de senli benli görüştüklerini duymuşlardı. Onun için adım başında üç beş kişi kenara çekilerek boyun kırıyorlar ve ünlü korsanlara saygılarını hissettirmeğe savaşıyorlardı.

Onların bu selâmlarla ve selâmlanmalarla ilgilendikleri yoktu. Her boyun kıran kümeye veya adama: "Aleykümselâm" demekle iktifa edip yollarına devam ediyorlardı. Fakat boylu boslu, pek yakışıklı ve pek zarif giyimli bir delikanlının verdiği selâm onları avlunun ortasında âdeta mıhladı, ayaklarını yürümekten alıkoydu. İkisi de onu tanıdıklarına zahip olmakla beraber umulmıyan bir tesadüfün verdiği hayretle duralayıvermişlerdi. Halbuki o güzel ve şık genç, kendilerini tanımamış gibi görünerek adım adım uzaklaşıyordu.

Bu vaziyete Karakadı, hâfıza hatasile elemlenmek istemedi, hemen seslendi:

—Bire doğancı, savuşma, dur.

Genç erkek başını çevirdi, geri dönmeğe lüzum görmeden sordu:

— Beni mi çığırıyorsunuz?

— Hele anladım. Bari beri gel de bizim kim olduğumuzu dahi anla!

O, sırmalı kostümünün içinde salına salına, fakat nâhoşnut, döndü, denizcilerin yanına geldi:

— Ne istiyorsunuz ağalar, dedi, bana bir emriniz mi var?

Karakadı, kaşlarını çatarak onu isticvaba girişti:

— Sen, Beşinoğlu Kaya Beyin yanında değil miydin?

— Evet!

— Bir zamanlar adın da Artindi. Sonra sünnet oldun, hak dinine girdin, Mehmet adını aldın. Bu da doğru değil mi?

— Evet!

— Ey, burada ne arıyorsun?

— Kaya bey beni doğancı yapıp yetiştirdikten sonra Şevketlû Hünkâra armağan etti. O da devletlû şehzadenin av merakını düşünüp beni buraya yolladı. Şimdi şehzade hizmetindeyim. Adım da Kara Mehmettir.

— Memnun olduk. Lâkin bizi henüz tanımadığımı da görüp şaştık. Ben korsan Karakadı değil miyim, yoldaşım da yine korsan Deli Cafer değil miydi? Kaya beyin çiftliğine az mı gelirdik?

Kara Mehmet, dalgınlığının affedilmesini rica etti, denizcilerin elini öptü:

(Devamı Var)

Pirinç
Mercimek
Bezelye
Yulaf
Pirinç Nişastası
Kornflör
(Mısır Hülâsası)
Bakla
Fasulya
Nohut
Arpa ve saire
Hububat Unları

Bu mükemmel ve eşsiz müstahzarat tabiî ihtiyacımızın hakikî karşılığıdır.

Tarihi tesisi: 1915 **M. Nuri ÇAPA** Beşiktaş

Sındırgıda Karga Mücadelesi

Sındırgı, (TAN) — Bir müddetten beri burada kargalarla mücadele edilmektedir. Kasabamız içindeki Çınar ağaçlarına konan kargaları öldürmek için rastgelenin vakitli vakitsiz silâh atması, halkı heyecana düşürmektedir. Bunun önüne geçilmesi için kargaların bir an evvel imhası halkça temenni olunmaktadır.

İnanlıda Bir Tarla Kavgası

Nevşehir, (TAN) — Inallı köyünde Budak oğullarından Selimoğlu Osman, Mustafa oğlu Durmuş ve Durmuşoğlu Hasan, küçük bir tarla meselesinden kavga etmişlerdir. Durmuş ve Hasan, Osmanı başından ağır surette yaralamışlar, kendileri de hafif surette yaralanmışlardır. Osman hastaneye kaldırılmıştır.

Kızılcahamamdaki Yatılı Okul

Kızılcahamam (TAN) — Buradaki ilk okulun yatı kısmı lâğvedilerek yatılı talebenin Etimesut nahiyesindeki yatı mektebine nakledileceği, bu sebeple kâtip ve ambar memuru gibi bazı mektep müstahdemlerinin de vazifelerine nihayet verileceği haber alınmıştır.

Nevşehirde Kar Yağdı

Nevşehir (TAN) — Ayın on altısına kadar baharı andırırcasına devam eden havalar birdenbire bozulmuş, fasılasız yirmi dört saat şiddetli rüzgâr etmiş, ve sulu kar da yağmıştır. Karın irtifaı üç santimetreyi bulmuştur.

Meyva ağaçları, bilhassa badem ve zerdaliler harap olmuştur.

Günah Bende mi?

Yazan: Kerime Nadir — TEFRİKA No. 34

Diye kekeledi. Ben derhal sözünü haykırarak tamamladım:

— Evet, benim!!..

İhtiyar yıldırımla vurulmuş gibi olduğu yerde kalmıştı. Elleri titriyor, başını iki tarafa sallıyor, lâkin konuşamıyordu.

Bu anda sanki birisi arkamdan itti.. Bir ok gibi üzerine fırlıyarak iki elimle boğazını yakaladım ve:

— Alçak!.. Sefil!.. Diye inliyerek sıkmağa başladım.

Çırpınıyor, kurtulmak için debeleniyordu. Halbuki kerpetenleşmiş parmaklarım onu boğuyor, boğuyordu...

Gırtlağından hırıltılar çıkmağa başladı.. Gözleri büyüdü.. Ve nihayet, cansız kaldı...

Bir adım geri çekilmiştim. Başı göğsüne düşmüş, iki büklüm olmuş, ve elleri yanına sarkmış olan bu ölüye bakıyordum...

Şu elleri bir saat evvel, bana ettiği sonsuz iyiliklere teşekkür için minnetle, muhabbetle öpmüştüm.

Ah insanlık!.. Bazan, uzun yılların içine alamadığı vakaları pek kolay ve pek tabiî olarak bir kaç dakikaya sığdırabilmek, ne inanılmaz ve ne esrarlı bir hakikatti!..

Bu hakikat artık tecelli etmişti.. Geri dönemezdim....

Şuurum avdet ettikçe, işlediğim cinayetin vahametini idrâk ediyordum.. Ben, kontu değil, kendi kendimi öldürmüştüm.. Zira, bir gün, yahut bir saat sonra ele geçecek ve derhal kurşuna dizilecektim...

Gözlerim kararıyordu. Artık ne Nüvid, ne hayat, ne saadet bana sokulamıyacaktı.. İşte bu andan itibaren kendime reva görmekte olduğum en fena vasıfları taşımağa hak kazanmıştım..

Akşam yaklaşıyordu. Hâlâ kararsız ve yarı deli bir halde ayakta duruyor ve kâh koltuğun içinde ebedî uykusuna dalmış olan konta, kâh aynanın içinde insana hiç benzemiyen korkunç hayalime bakıyordum..

Birdenbire silkindim.. Serbest yaşıyacağım şu, bir kaç saatten istifade edebilirdim. Nüvidi ölmeden bir kere daha görmek elbette hakkımdı. Bu anî kararla kapıya doğru yürüdüm. Fakat biraz sonra babasını cansız bulacak olan Piyere bir kaç satır yazıp bırakmayı hatırladım..

Masanın üstünde kâğıt ve kalem vardı. Derhal şu pusulayı karaladım:

"Piyer;

Annemin oğlu olduğunu öğrendiğim andanberi seni böyle çağırmak hakkımdır..

Babanın katili benim.. Bir vasiyeti yerine getirmek, ve ettiğim büyük bir yemini tutmak için bu cinayeti işledim..

Beni affetmiyeceğini biliyorum.. Fakat, kendi kendisini affetmiyen bir insanı, senin affın asla ihya edemezdi..

Cezama intizar ettiğim halde, söyliyeyim ki, bu ana kadar hiç bir iyiliği ve hiç bir fenalığı kendi kendime yapmadım.. Beni daima idare eden, ihtiyarımın haricinde harekâtımı tayine girişen âmiller vardı. Eğer bunlar olmasaydı, namuskâr ve sade yaşıyabilecektim...

Babanın katili olan kardeşini affetmezsen bile mazur gör.. O, yıllardanberi omuzlarında taşıdığı vazifeyi tamamlamakla müsterih olmadı... Bilâkis müthiş bir vicdan azabına uğradı.. Çünkü öldürdüğü adam, ona dünyanın en büyük iyiliklerini yapmış, arzuları uğrunda çalışmış, evlâdından ayırmıyacak surette hâmilik etmişti. Böyle bir hâmiye hürmet ve sevgiden başka nasıl bir his taşınabilirdi?..

Beni mazur gör Piyer.. Hayatımı, varlığımı ve şerefimi oyuncak eden âmilleri itham et!.. Bana lânet etme!..

Halûk Giray...„

Kâğıdı katlamadan, hattâ mürekkebi kurutmadan öylece bırakıp dışarı çıktım. Meydanda kimseler yoktu.. Büyük salonu geçtikten sonra koridordan bir ayak sesi geldi. Titriyordum. Bir an nefes almadan durdum. Sonra bir kaç adım daha attım.

Ağır ağır yaklaşan kontun ihtiyar uşağıydı. Beni görünce hürmetle eğilerek:

— Gidiyor musunuz mösyö?.. Kont hazretleri kalacaklar mı?.. Diye sordu.

Soğukkanlılığımı muhafazaya çalışarak:

— Evet, kalacak! Dedim. Oğlu gelinceye kadar odasına girilmemesini söyledi...

Uşak selâm verdi ve beni kapıya kadar geçirdi. Sokaklarda nasıl yürüdüm ve Nüvidin kapısına nasıl geldim, bilmiyorum.. Kaputumun yakası kalkıktı. Yalnız önüme bakıyor ve başka hiç bir yeri, hiç bir yüzü seçemiyordum.

. . . . . .

Hizmetçi beni doğrudan doğruya hastanın odasına almak istedi. Lâkin o esnada sofaya çıkan Nüvid, Ali Rızanın henüz daldığını ve uyanmaması için bitişik odaya girmemi rica etti.

Bir dakika sonra, yalnız kalmıştık. Kaputumun içinde büzülmüş gibi, gözlerim hâlâ yerde düşünüyordum. Yanıma geldi, kolumu tutarak:

— Ne oldun Halûk?.. Yine nen var?.. Dedi.

Silkindim ve bir adım geri çekildim:

— Bana dokunma!. Yanıma yaklaşma!..

— Ne var?. Bu halin nedir?.. Beni korkutuyorsun...

— Kork!.. Artık benden korkmalısın..

— Anlıyamıyorum.. Buraya niçin geldin?..

— Seni son bir defa görmeğe.. Yahut vedaa!..

— Ne diyorsun?.. Allah aşkına açık konuş Halûk!.. Meraktan çıldıracağım..

Kollarım yana sarkmıştı. Gözlerim buğulanıyordu. Onu acı bir bakışla süzerek mırıldandım:

— Bir saat evvel babamın vasiyetini yerine getirdim.. Belki bir saat sonra da.. Idam edileceğim..

Nüvidin gözleri büyüdü. Sonra yumruklarını göğsü üstünde birbirine kilitliyerek:

— Sahimi?.. Bu işi yaptın mı?.. Diye haykırdı.

— Evet!..

— Halûk!.. Sen şuuruna sahip değilsin.. Akıl almaz çılgınlıklar yapıyorsun.. Söyle.. Kimdi bu adam?..

— Kont Voronikof!..

Zavallı kadın şaşkınlıktan ve helecandan cevap veremedi. Elleriyle boynunu tırmalar gibi hareketler yaparak, gözlerime son hadde varan bir ürekeklik ve dehşetle bakarak oradaki bir kanapenin üstüne yığıldı Ağlıyamıyor, bağıramıyor; yalnız

— Allahım!.. Allahım!.. Diye inliyordu.

Bir anda gözümden her şey silindi. Mülevves ellerimi ceplerimden çıkardım ve onu bir hamlede kollarımın arasına alarak göğsümün üstüne bastırdım:

— Beni affedecek bir sen varsın Nüvit!.. Senden istemiş olduğum emellerin, ümitlerin ve saadetin yerini affın tutacaktır.. Son dileğim budur.. Söyle, beni affedecek misin?..

Bu anda eski karımın gözlerinden yaşlar boşandı. Kollarını hiç çekinmeden, iğrenmeden boynuma sararak ve gözlerini gözlerime vererek:

— Sen benim nazarımda mücrim değilsin ki, affedeyim, dedi.

Sonra fısıltı halinde ilâve etti:

— Her şeyi anlat bana!.. Bu işi nasıl yaptın?..

Gözlerimi bir noktaya diktim ve söyledim, söyledim. Sustuğum zaman Nüvidin hıçkırıkları dinmişti. Bakışlarında ümit pırıltıları vardı.

— Bu cinayet örtbas edilebilir, dedi.

Güldüm:

— Cürmümü itiraf ettim.. Etmemiş olsaydım bile, uşak beni itham edebilirdi...

— Ümit kesilmez...

— Çocukça konuşuyorsun Nüvid!..

— Hayır!.. Sen hemen garnizona dön!..

— Bunu yapamam.. Senin yanında bir dakika fazla kalmak...

— Beni dinle!.. Hemen buradan uzaklaş!.

— Imkânsız sevgilim..

Nüvid, eskiden yaptığı gibi yanaklarımı ve dudaklarımı hararetle öptü. Bunlar, benim, uzun yıllardan sonra ilk defa tattığım aşk buseleriydi.

(Devamı var)

İŞGAL ALTINDA

Tefrika No. 24

Vahdettin Entrikalar Çeviriyordu

Kapiten Halidin Saraya Kabul Edildiğini Gizlice İngiliz İstihbarat Şebekesine Duyurtmuştu

Açıkçası bayağı avukatlığımızı üzerine aldı. Padişah tarafından Fransa Cümhurreisine gönderilmek üzere kendi eliyle güzel bir müdafaaname yazdı. Bunun çok iyi bir tesir yapacağı, Fransanın bizi himaye ederek büsbütün taksım ve inhilâle uğramaktan kurtaracağını kuvvetle ümit ediyorum. Gerçi bu kurtuluş bize biraz fazlaca arazi kaybetmeğe mal olacak amma ne çare. Bu kayıbımızı da kurtulacağımız ağır felâketin kefareti sayarız.„

Sözlerini söylemiş ve: "Fazla malûmat vermekten çekindi...„ Demişti.

Pantikyan efendi de, İhsan beyin verdiği bu malûmatın kendilerine gizli ajanlar tarafından getirilen haberleri teyit ettiğini söylemiş ve:

— O gece kapiten Halidin padişahla, mebusan meclisinin hemen dağılması, damat Feridin sadrazam yapılması, Lûtfi Simavi beyin mabeyinden uzaklaştırılması, ermeni vakalarile harp müsebbiplerinin cezalandırılması, rum ve ermeni patrikhanelerile bir anlaşma yapılması gibi mevzular üzerinde görüştüğünü ve bütün bunları padişahın kabul etmiş göründüğünü, hâdiseden az bir zaman sonra bizzat damat Feritten, o sıralarda damat Feridin Fransız dostluğundan soğumuş ve İngilizlere sokulup ısınmış olduğunu söyledi - ğini duyduğunu anlatmıştı.

Pantikyan efendi, yine o gece, Vahdetinin Fransa Cümhurreisine yazdığı söylenilen mektupta, Fransızları memnun ede - cek bazı kayıt ve şartlarla boğazların serbestisi, İstanbulun hilâfet ve saltanat merkezi kalmak şartiyle beynelmilel bir şehir haline getirilmesi, Adana ve havalisinin Fransız himayesine veril - mesi, Şarkta bir ermeni hükûmetinin teessüsü gibi mevzular üzerinde bazı teklifleri bulunduğunu da, bir gün sarayda başhekim Reşat paşadan işittiğini ve paşanın göz yaşları dökerek, sözlerine, Vahdettinin milletin başına İttihatçılardan daha müthiş bir felâket getireceğinden pek çok korktuğunu da ilâve ettiğini„ söyle - miştir.

Tarihî ehemmiyeti ve son Osmanlı padişahının milletine karşı ilk ihaneti olmak itibariyle üzerinde biraz fazla durduğumuz bu görüşme hâdisesinin teferrüatı hakkında eldeki malûmat az olmakla beraber şu muhakkaktır ki, o gece Vahdettin kapiten Halidi sarayına gizlice almış, huzuruna kabul etmiştir. Kabineden habersizce giriştiği siyasî teşebbüslerine bu yüzü karayı âlet etmek cüretini göstermiştir.

Bu gibi hareketleriyle, daha o zamandan millete karşı fiilî bir ayrılık cephesi ihdas etmiştir. Daima şahsının, saltanatının menfaat ve mukadderatını milletin umumi menfaat ve mukadderatı - na tercih ile, bu ayrılık aykırılığı da nihayete kadar muhafaza etmiştir.

Halidin huzura kabulü meselesini İngilizler haber almıştı. İngiliz istihbaratı, bu işteki becerikliliğinden ve kulaklarının delikliğinden ziyade Vahdettin ile damat Feridin entrikacılığına borçludur. Çünkü, hâdiseyi İngiliz istihbaratı haber almış değildi. Vahdettin el altından onlara haber verdirmiş ve kaymakam Zekisine bu işte güzel bir rol oynatmıştı.

Gûya bu entrikasiyle İngilizlerle Fransızlar arasında, saraya karşı siyasî bir rekabet hissi uyandırmak istemişti ve bunda muvaffak ta olmuştu. Gerçekten İngilizleri telâşlandırmış, düşünceye daldırmıştı.

Mustafa Kemal Paşanın Yıldırım Orduları Grupu kumandanlığından istifası ve İstanbula gelişi, hiç şüphesiz ki, şehirde muhtelif ve birbirine zıt tesirler uyandırmış, muhtelif tahmin ve telâkkilerle karşılanmıştı. Memleketin vaziyet ve istikbalinden emin olmıyan, kurtuluş yollarının kapandığına hüküm ile büyük bir yeis ve ümitsizliğe kapılan ve tevekküle dayanan zümreleı bu gelişte hiç bir fevkalâdelik görmemişlerdi.

Yalnız, umumî vaziyetin gösterdiği tehlike ve vahamet karşısında itidallerini, cesaretlerini kaybetmiyen, kurtuluş çareleri aramak üzere elele veren ve hattâ yakın bir âtide Anadoluda yapılması muhtemel bir mukavemet ve müdafaa için, silâh ve cephane tedarik ve nakli gibi teşebbüslere bile gizlice girişen milliyet sever zümreler de, bilhassa karakol cemiyeti mensup ve müntesiplerinde, Mustafa Kemal Paşanın gelişi tarife sığmıyacak kadar büyük bir ümit ve sevinç uyandırmıştı.

Fakat... Bu geliş haberi, müttefikin heyetlerinin dimağlarına çok mânalı ve tereddütlü bir istifham işareti çizmişti. Yavaş yavaş İstanbulda toplanan ve Vahdetinin teşvik ve talebiyle hürriyet ve İtilâf fırkasını canlandırmıya uğraşan şeyhler ve sofular, hacılar ve hocalarla makam ve paye düşkünü vezirler ve hırslı paşaları da bir hayli üzmüştü. Hele Vahdettini, damat Feridi çok düşündürmüştü. Şehrin o günlerdeki vaziyeti şöylece hulâsa edilebilirdi:

İzzet paşa kabinesinin gerekli, çetin karar ve hareketlerinden ürküp çekinen, kovuklarına çekilip çöreklenen yılanlar da, o günlerde meydana çıkmışlardı. Çünkü, Vahdettinin millete karşı haincesine bir ayrılık vaziyeti aldığını sezinlemişlerdi. İktidar mevkiine geçen Tevfik paşa kabinesinin de, Vahdettinden aldığı direktiflere uyarak, itilâf devletlerini kızdırmamak, bir sızıltı ve şikâyete meydan vermemek gibi korkakça bir Bâbıâlî siyaseti tuttuğunu da görmüşlerdi. İtilâf devletleriyle her hangi bir hâdisenin çıkmasına sebep olacak her türlü hareketlerden kaçınılması için dahiliye nezaretinden İstanbul polis müdürlüğüne gizli ve kat'î emirler verildiğini de işitmişlerdi. Bu emrin kopyasını bile ele geçirmişlerdi. Kabinenin böylece bir gölge, polisin bir manken haline getirilmesinden cesaret alan günün çıbanları, pavlileri ve palikaryaları, Agopları ve ahbarları, barzilayları ve bezirgânları, pek tabiîdir ki, bu acizden cesaret almışlar, ortalığa dağılmışlardı. Yeryer hep baş kaldırmışlar, çatal dillerini uzatarak zehir püskürmeğe başla - mışlardı

İstanbulun azınlıkları denilen bu azılı azgınların o vakit çıkardıkları ermenice "Jogovurt çayn„ , "Vercinlur„ , "Azadamart„ ve fransızca "Renaissance„ , rumca "Neologos„ , "Proiya„ , "Kiriks„ ve fransızca "Bosphore„ paçavralarının o vakitki yazıcıları hep birlikte, kuduz köpekler gibi Türklüğe saldırıyor, dalıyor akıllarınca Türk varlığını dişleyip didiklemeğe savaşıyorlardı. Sözün kısası esen fesat fırtınası, bu çılgınları büsbütün baştan çıkarmış, kaplarından taşırmıştı.

Ya düşman bahriyelilerinin etkileri?.. Bu şımarıkların sıyrıklık ve sarkıntılıkları, coşkunluk ve taşkınlıkları o dereceyi bulmuştu ki, zabitlerimiz resmî elbiseleriyle caddelerde gezemez, hele kadınlarımız, kızlarımız sokaklara çıkamaz olmuşlardı. Sokaklarda iğrenç nâralar atmak, silâh patlatmak, ev basmak, kapı omuzlamak, adam tokatlamak sık sık görülen, her gün işitilen alelâde hâdiseler sayılıyordu ve bütün bu taarruzlar Türklere, Türklüğe yapılıyordu.

— Niçin, neden?..

Sebebi sorulamazdı ki. Eli, kolu bağlı, ağzı tıkalı halka karşı şehir içinde kafa tutmayı, caka satmayı şeref sayan bu düzme kahramanların keyifleri böyle istiyor ve böyle yapıyorlardı. Sanki, Çanakkalede ercesine kırıp attığımız gururlarının, parçalayıp çiğnediğimiz azametlerinin intikamını, şimdi bizden böyle ve kahpecesine almak istiyorlardı

Beyoğlu umduğunu bulmuş, özlediğine kavuşmuştu. İngiliz altınları, Fransız liraları, İtalyan liretleri, Amerikan dolarları âr ve ayıbı kaldırmış, bütün kapıları ardına kadar açtırmıştı. Evleri birer oynak yuvasına, dükkânları birer içki menbaına çevirmişti. Caddeler coşkun, taşkın çaylara, yan sokaklar da çamurlu, durgun derelere benzemişti. Her tarafta köpüre köpüre zevk, sefahat akıyordu. Bu akıntılar arasında, sele kapılmış kötükler gibi, irili ufaklı, kadınlı erkekli fuhşun gönüllü kurbanları, kirli ve bayağı aftosları sürükleniyordu.

(Devamı var)

HİKÂYE

DAĞ YOLLARI

Yazan: Neclâ Maraş

Çocukluğumun aşağı yukarı bütün seneleri Anadoluda geçmiştir. Bunun için mi, bilmem içimde daima oralara karşı bam başka bir sevgi, bir yakınlık duyarım. O zamanlar Karadenizin iç taraflarında küçük bir kazada oturuyorduk. Dört tarafı ağaçlık kocaman bir bahçe ortasında evimiz vardı. Orayı öyle sevdim ki bütün günüm, çarşıya biraz uzak olan eve öteberi taşıyan ve boş zamanlarında bahçe ile uğraşan Ömerle beraber geçerdi.

Ömer bana incir dalından düdük yapıp, kendi de küçük kavalını aldı mı, bütün zevkim onun, içli dağ havalarını bu ufacık tahta parçasına sığdıran nefesini dinlemekti. Her ay başı, parasını alıp köyüne annesine giden Ömerin arkasından bazan saatlerce tepine tepine ağladığım olur, bu yüzden epey de azar işitirdim. Ömerin koyünde bir de nişanlısı vardı. Emmisinin kızı Halime. Bazan yerinden, annesinden bahsederken garip bir çocukluk tecessüsile lâfı Halimeye getirir, onun büyük bir mahcubiyetle kızarıp bozararak anlatışını katıla katıla gülerek dinlerdim. O zaman eline geçirdiği bir değnekle beni kovalar:

— Hadi oradan, ne istiyon benden.. Diye bahçede dört tarafa koşardı

Günler öyle güzel geçiyordu ki, aybaşı geldiği halde Ömerin köyüne gitmeyişini bile unutmuştum. Fakat Ömer artık gülmüyor, benimle koşmaca oynamıyordu. Bir gün onu aşağı bahçede, beli, kurumuş bir ağaç kütüğüne dayalı düşünürken buldum. Hemen yanına koşarak:

— Ömer, dedim. Ne yapıyorsun orada? Başını hızla çevirdi, gözlerini mintanının yenine kuruladı.

— Hiç; dedi. Düşünüyorum, bizim köye urum girmiş te.

— Urum mu? O da kim? Beni elimden tutup yanına oturttu:

— Urum dediğün, dağlardan sürüyle inen kurtlardan da beterdir, dedi. Tarlalarımızı basıp malları götürüyomuş.. Telâşla atıldım-

— Ya Halime ne yapmış? Başını iki tarafa büktü.

— Çocuk, çocuk, dedi. Sonra gözlerini yine karşılara daldırarak mırıldandı:

— Ne edecek, kaçtı ise kurtulmuştur.

Ömerin halindeki durgunluk artık canımı sıkıyordu. Çok zaman onun karşısına geçer, saatlerce konuşur, fakat ağzını açtıramazdım. Artık evde de bir tatsızlık, gizli konuşmalar, fısıltılar, bir takım değişiklikler başlamıştı. Kendi kendime hırslanıyordum. Ömerin köyüne urum girdiyse ona ne, bana neye surat ediyor, evdekilere ne oluyor?

Bir sabah pencerenin önündeki seslerle erkenden uyanarak dışarı bakınca, bahçe kapısının önünde Ömeri omuzunda hegbesile duruyor, babamla konuşuyor gördüm

Bir aralık babam:

— Aman, dedi. Küçük uyanmasın kıyameti koparır. Daha sözünü bitirmeğe vakit kalmamıştı ki içeride bir vaveylâ koptu. Ve yalın ayak kendimi bahçeye attım.

O gün Ömerden ayrılıp içeri girdiğim zaman âdeta hasta idim. Günlerce kimse ile konuşmadım. Hem bu sefer Ömer harbe gitmiş, bir daha gelmiyecekmiş. Her gün ondan yeni bir haber bekler, artık yalnız kaldığım bahçemde dolaşır dururdum. Mesafeler büyüklerin kalplerindeki en ciddî bağları bile sökerken, tabiî ki benim çocuk yüreğim de Ömeri yavaş yavaş unutuyordu. Aylar, seneler birbirini kovalıyarak geçtiler. Harp, sulh, düşman sözlerini yavaş yavaş öğrenmeğe ve mânalarını kavramağa başlamıştım.

Güneşli ve sıcak bir haziran günü idi, bahçedeki büyük kestane ağacının altında oturuyor, gazetelere bakıyordum. Birdenbire bahçe kapısı açıldı, babam sapsarı bir yüzle içeri girdi. Dalgın duruyordu. Yanına doğru koştuğumu görünce elile işaret etti, durdum.

— Bak, dedi. Hırçınlık yapmıyacağına söz verirsen seni Ömerin köyüne götüreceğim, otomobil yarım saate kadar gelecek. İçimde, eski günlerin Ömeri canlandı. Sevinçle atıldım:

— Sahi mi! Ömer gelmiş mi?

Babam ağır ağır devam etti:

— Telâş yok. Ömer şehit olmuş. Bunu ailesine haber vermek için bana mektup geldi. Bizim adresi vermiş te..

Başıma ağır bir şey indi sandım. Gözlerim yana yana sulandı. Büyük bir insan ağırlığile:

— Fakat babacığım, dedim. Bu o kadar kolay değil, ya Halime ne yapacak şimdi?

O içeri doğru yürürken.

— Orasına sen karışma, dedi. Gideceksen hazırlan.

Otomobil yeşil tarlaların arasında kıvrılan yolları aşarken başımı pencereye dayamış, Ömerin son günlere kadar bana tatlı tatlı anlattığı Halimeyi düşünüyor, onu kimbilir nasıl harap edecek olan bu haberi vermemeği kuruyordum. Uzaktan tepenin dik yamacına serpilen evler görünüyor, yolda başıboş dolaşan inek ve at sürüleri gürültü ile kaçışıyorlardı. Otomobilden inip köyün içine sapan yolu döndüğümüz zaman kulaklarımıza davul zurna sesleri ve hora tepen köy delikanlılarının bağırışları çarptı. Eski bir evin eşiğine çömelmiş oturan ihtiyar bir köylüye yaklaştık. Elimizdeki adresi göstererek Ömerin annesini sorduk. Yaşlı adam şöyle bir yüzümüze baktı, sonra:

— He, anladım, dedi. Emme onların düğünü var bugün.

— Düğünü mü? Kim evleniyor?

— Halimeyi alıyorlar ya!

Hepimizin gözleri doldu.

— Ya! Halime demek gelin oluyor ha..

Başka bir şey söylemeğe vakit kalmamıştı ki, ihtiyar yerinden sıçradı, elini karşıya doğru uzatarak:

— Nah, dedi. Güvey geliyor.

Başlarımızı o yana çevirdiğimiz zaman, başı omuzlarının üstünde yükselmiş, kırmızı bir kordelâ ile tutunan İstiklâl madalyasını taşımağa lâyık mağrur göğsü öne doğru çıkmış, kollarına sıkıştırdığı koltuk değneklerile gülerek bize yaklaşan Ömeri gördük. Yavaş yavaş hararetini kaybeden güneş karşı tepelere sırma şeritler gibi uzanan dağ yollarını parlatıyor, ufukta taze ve kızıl bir akşam başlıyordu. Demindenberi sakin havada akisler yaparak uzayan davul zurna sesleri yeniden ateşlendi ve dağ havaları oynıyarak şarkı söyliyen köy delikanlılarının sesleri rüzgârın itişile yanımıza kadar geldi.

Gözlerimde çılgın sevinç yaşlarile Ömere doğru koştuğumu ve onun koltuk değneğine tutunan kesik bacağına deli gibi sarıldığımı, basit bir çocukluk hatırası değil, büyük bir sergüzeşt olarak içimde saklarım...

LOKMAN HEKİMİN ÖĞÜTLERİ

KALP AĞRISI

Edebiyat dilinde de bir kalp ağrısı vardır. Arada sırada küçük hikâyelerin yahut büyücek romanların başlıklarında görülür. O dildeki kalp ağrısının ne demek olduğunu pek iyi bilemiyorum. Burada söylemek istediğim, göğüste, yüreğin bulunduğu yerde duyulan sancıdır.

Yaşlıca adamlarda olursa, bu kalp ağrısı ehemmiyetli bir hastalığı hatıra getirir. Bereket versin ki, kalp ağrısı duyanlar yaşlıca adamlardan ziyade gençlerdir. Onlar da o kötü hastalığı hatırlarına getirmezler, çünkü bunun gençlerde olmadığını bilirler.

Fakat kalp ağrısını duyan gençler arasında bunun kalp hastalığından geldiğini merak edenler çoktur. Eskiden, yürek çarpıntısı için dedikleri gibi, kalp ağrısı için de bu ağrı hasta kalplilerde olmaz, derlerdi. Şimdi o kadar kesin söylenilemiyorsa da, gerçekten kalp hastalığında ağrı duymak pek nadirdir. Zaten kalp hastalığı göğüs üzerinde sancı verdiği vakit, sancıdan daha ziyade kendilerini belli eden başka alâmetler vardır.

Halbuki benim söylemek istediğim kalp ağrısında, göğüste sancıdan başka belli başlı bir alâmet yok gibidir, olsa olsa yürek çarpıntısı. Fakat çok defa yalnız sancı. İnsan oturup dururken, bazılarına yemekten sonra, göğüste sol memenin altında bir sancı peyda olur. İğne batar gibi. Kimisinde sancı sol omuza, hattâ sol kola doğru da yayılır. Bundan dolayı göğüs anjini hastalığını düşünenler de bulunur. O hastalığı düşünmenin doğru olmadığını bu kalp ağrısının durup dururken gelmesi ispat eder. O hastalıkta sancı az çok bir yorgunluk üzerine gelir. Meselâ merdiven yahut yokuş çıkarken....

Bu kalp ağrısının ne o göğüs anjini hastalığı ile, ne de gerçekten bir kalp hastalığı ile münasebeti vardır. Bu ağrı sadece göğüste bir sinir ağrısıdır, başka taraflardaki sinir ağrısı gibi. Yalnız, göğüste kalp bulunduğu tarafta ve kalbin üzerinde olduğu için boşuna merak ettirir.

Aksine gibi, kalp ağrısı, en ziyade, kendilerini çok merak eden sinirlilerde olur. Bu sinirliler çok ta kuruntulu oldukları için kalp ağrısını kuruntuya hamledenler de vardır. Sancı zaten herkesin ancak kendisinin duyabileceği bir şey olduğundan sancı gerçek midir, kuruntu mudur, ayırdedilemezse de, bunun gerçekten bir kalp hastalığından geldiğini sanmak şüphesiz bir kuruntudur.

Kalp ağrısı, göğsün içersinde akciğer zarının iltihabından ileri gelebileceğinden sancı uzun sürerse, akciğerleri muayene ettirmek çok iyi olur. Mide bozukluğu yahut inkıbazla birlikte olunca, onlardan ileri geldiği belli olur.

Bir de, hayatın son baharına erişen bayanlarda kalp ağrısı olur. O vakit kalp ağrısını aşk umudunun kesilmesine atfetmek hatıra gelirse de doğru olmaz. Çünkü kalp üzerindeki sancı gerçektir ve sellülit denilen hastalıktan ileri gelir. Bu hastalık en ziyade — yüzde seksen, doksan — bayanlarda, hem de o yaşta musallat olur. Bütün vücutta ağrılara sebep olduğu gibi, göğüste ve en çok solda kalp üzerinde sancı yapar. Kalp ağrısının o vakit gene kalp hastalığiyle münasebeti yoktur.

Kalp ağrısı geldiği vakit yapılacak şey de pek basittir. Göğüs üzerine, sancının bulunduğu yere sıcak suya batırılmış bezler ,yahut aksine çok soğuk su, buz kesesi konulur. Kolonya sevile, kokusundan tiksinmezseniz, kâfur ruhile göğsün orası sıkı sıkı oğuşturulur.

Eğridirde Yeni Bir Mahalle Kuruluyor

Eğridir (TAN) — Buradan yirmi dakika uzaktaki Sekibağlar mevkiinde yapılmakta olan yeni hükûmet konağının inşaatı mayıs sonlarına doğru bitecek, hükûmet daireleri bir hazirana kadar buraya taşınacaktır. Yine orada ilçebaylık konağı ile asrî hapishane inşası için havale gelmiştir. Yakında bunların da inşasına başlanılacaktır.

Sekibağlarda teşekkül edecek yeni mahallenin plânı belediyeye gelmiştir. Belediye orada ucuz arsa satışına yakında başlayacak ve yeni mahalle süratle teessüs edecektir.

Buradan kırk dakika uzaktaki Kervansaray mevkiinde, Eğridir Birlik şirketi tarafından büyük bir kereste fabrikası yaptırılmağa başlanılmıştır.

15 Günde 22000 Japon Telef Oldu

Çunking, 23 (A.A.) — Çekiai ajansı bildiriyor:

Tsangçeng şehrini istirdat eden Çin kıtaatı Kanton - Kevlon demiryolu üzerindeki Şihtan istikametinde düşmanı takip etmektedir. Çin kıtaaatının şehre girmesine tekaddüm eden üç gün zarfında Japonlar bin kadar ölü bırakmışlardır.

Çinliler tarafından Tsengçeng ve Puahsien şehirlerinin geri alınması son on beş gün zarfında Kvangtung vilâyetinde Çinlilerin elde ettikleri iki parlak muvaffakiyeti teşkil etmektedir.

Çin istatistiklerine göre, Japonların 1 nisandan 15 nisana kadar yapılan 340 muharebede verdikleri telefat yekûnu 22 bine yükselmektedir.

Suriye Hâdiselerinin İçyüzü

(Başı 5 incide)

bedava okutmak bahanesile, alıp İtalyaya götürdüler ve onlara faşizmi aşılamıya çalıştılar.

Neticede, Hatay meselesi malûm şeklini aldı.

Suriye hükûmeti ise, muhtelif hataları, idaresizlikleri yüzünden zayıf düştü. Vataniler de, bütün şehirlerde kuvvetsiz kaldı. Böyle olunca, Fransızlar, muahedeyi bozmak istediler. Cemil Mardam, Fransız hükûmetinin bu arzusuna hizmetkâr oldu. O kadar ki, onun Fransada, Suriye istiklâli aleyhine imzaladığı protokollere halk: "Vetisan - Mardam ittifakı"; "Bone - Mardam ittifakı" adlarını verdi.

Vâkıa, Cemil Mardam, bu ittifakları ilân etmedi: Fakat Fransızlar, bu ittifaklara dayanarak bir çok kanunlar neşretmiye başladılar.

Suriye hükûmetine tebliğ olunan ve tatbik edilmeleri istenilen bu kanunlardan birisi de diyanet işlerine müteallıktır.

Bu kanunun intişarı, İslâmları heyecana düşürdü. Isyankâr hocaların içtimaları, protestolar, mitingler biribirini takip etti. Hele Cemil Mardam, polislere, miting yapan talebeler üzerine ateş açmak emrini verince, bütün tezahürat doğrudan doğruya hükûmet aleyhine döndü. Nümayişler, grevler devam edince, hükûmet te istifaya mecbur kaldı. Bu hâdiseleri ve hükûmete girmekle büyük bir hata işlemiş olan vatanilerin zaafını fırsat sayan Fransa, Suriye ile yaptığı muahedeyi bozmak istedi: Cebelidüruz, Lâzkiye ve Cezire, Suriyeden tekrar ayrıldı ve yalnız bir Şam - Halep devleti kuruldu. Eski muahedenin projesi de Fransız parlâmentosunda kaldı. Şimdi ise grevciler o muahedenin tasdikini, ve diyanet işleri hakkında neşrolunan kanunun lâğvını istiyorlar.

Vâkıa, Fransa, diyanet işleri kanununun İslâmlara müteallik maddelerini kaldırdı ve Nasuhi Elluharinin riyasetinde de bir hükûmet kuruldu.

Fakat bu yeni hükûmet, programını hâlâ neşretmediği için, grev durmadı. Şimdi, bir aydanberi bütün Suriye şehirlerinde dükkânlar kapalıdır ve ahali, ihtiyaçlarını teminde çok zorluk çekmektedir. Fransız âli komiseri, hükûmetile temasta bulunarak, yeni Suriye hükûmetinin programına, halkı memnun edecek bir şekil vermedikçe, bu vaziyetin değişmesi de muhtemel görünmüyor. Maamafih şimdiki hükûmetin gayet bitaraf ve temiz şahsiyetlerden müteşekkil bulunması, halka emniyet ve ümit vermektedir. Halkın ihtiyaçlarını giderebilmesi için, günde bir saat açık bulundurulan dükkân - lar ve ticarethaneler de, ecnebilerle alış verişi tamamen kesmişlerdir!

İzmirde Bir Tren Kazası

İzmir (TAN) — Bornavaya giden tren Halkapınar istasyonuna girerken, oradaki cer atelyesinde çalışan amele Omer oğlu Sait atlamak istemiş, trenin altına gitmiş ve iki ayağı birden kesilmiştir.

Ankarada Petrol Eğlenceleri

(Başı 5 incide)

lanmağa başlanıyor. Derken bir yağ kokusudur yayılıyor. Bir avuç çamur alıp kibritliyorlar, pofur pofur yanmasın mı! Petrol kokusu da yayılıyor. Haydindi bir telâş, bir yaygara, bir eğlence, bir şakadır başlıyor.

★

Bu eğlencenin bir eşini de bir kaç zaman önce sevimli gazeteci - lerimizden dostum Bay Mecdi Sad rettin Sayman yapmıştı. Şöyle ki:

Ankaranın yazlıklarından meş - hur Dikmen bağlarının deresinde bir küçük memurun bağcığı ve bağ evciği vardır. Yanında da sızıntı halinde bir çeşme eskisi bulun - maktadır. Komşu bağlardan biri - nin besleme kızı bakkaldan bir şişe petrol alır. Evine gelirken çeşmeden su içmek ister. Şişe elin - den düşüp kırılır. Kızcağız korkar, şişe kırıklarını toplar bir gizli yere atar ve oradan sıvışır. Petrol kokusu etrafa yayılınca ilk haberini zeki gazeteci alır ve gazetesine orkinos büyüklüğünde bir ba - lık uçurur: Dikmende petrol madeni bulundu! Dikmende bağı tarlası olanlarda bir sevinç! Sokoni Vakom, Standart Ovil, İstatva Rona şirketlerinin İstanbul şubele - rinde bir endişe!

Ben bile iki gece ve gece yarı - sı üstüste uşağım Osmanla birer kazma aldık, bağımın ötesini berisini gizlice kazdık. Niye kazmıyayım? Herkes bedavadan demir kralı, şeker kralı, yapı kralı olur da ben şu dünyadan gider ayak ne - den eski Karadağ kralı çapında bir petrol kralı olmayayım!

Yalnız ben mi kazdım? Benden çok daha akıllılar bile bağlarını arsaya çevirdiler, kazıkladılar da arşınını yüz liradan aşağı satma - yacaklarına dair çoluk çocuk ye - min ettiler!

Bununla beraber söyleyene bakma, söyletene bak derler; bir çıkmasın petrol, iki çıkmasın petrol! Üçüncüsünde ister misin burda vurdum kazmayı Musulda al - dım petrolü vecizesi mucibince olanca coşkunluğunla fışkırasın?

Neye yarar ki o zaman dahi bizim kandil yine yağsız, petrol - süzdür.

NOT: Dünyanın bu sıkıntılı, bu somurtkan, bu mendebur dev - rinde gülüp eğlenmekten başka çare kalmadı. Ben de bu bakımdan bunları yazdım.

Lâf sonunda şu hakikati de söylemeli: Bir memlekette ki neşe var, neşeli halk vardır, o memleket sulhte, selâmette ve emniyet - te demektir.

Esirgeme Kurumu Çocukların Bayramını Tebrik Ediyor

Hâkimiyeti Milliye ve 23 Nisan Çocuk Bayramı münasebetile Çocuk Esirgeme Kurumu genel merkezi bütün Türk çocuklarına aşağıdaki hitabede bulunmaktadır-

"Mukaddes Türk yurdunun mesut Türk çocuklarına:

Türkiye Çocuk Esirgeme Kurumu genel merkezi, yurdun,bahtiyar çocuklarının bu şerefli ve mesut gününü kutlular, bütün Türk yavrularının şanlı ve yüce Türk ulusuna lâyık büyük ülkülü, gürbüz ve faziletli olmasını diler.„

Bölgede İki Tayin

Bedenterbiyesi Istanbul bölgesi büro şefliğine 150 lira aylık ücretle senelerdenberi bölge kâtibliğini yapmakta olan Halid Tüccarbaşı, kâtipliğine de, bölgede Halid Tüccarbaşından evvel kâtiblik yapmış, ve Hilâl klübünü senelerce umumî kâtipliğini ifa etmiş olan Rifat 125 lira aylık ücretle tayin olunmuşlardır.

Voleybol Turnuvası

Şişli Halkevi Spor Kolundan:

Evimiz spor kolu Halkevleri, federe ve gayri federe klüpler, liseler arasında bir voleybol turnuvası tertip etmiştir. Bu turnuvamıza iştirak etmek isteyen klüp, lise ve Halkevlerinin 29 - 4 - 939 cumartesi günü saat 5,30 da görüşmek üzere Şişli Halkevine birer murahhas göndermeleri rica olunur.

Yugoslav Naibi Romaya Gidiyor

(Başı 1 incide)

sanet bulmuş ve kuvvetlenmiştir.

Tuna havzasında sulhün idamesi ve istikrar şartlarında ıslahı için siyasî sahada olduğu kadar ekonomik sahada da İtalya ile Yugoslavya arasında ve keza Yugoslavya ile Almanya arasında itimatlı teşriki mesainin derinleştirilmesi tekarrür eylemiştir.

Macaristanla olan münasebata gelince, iki hariciye nazırı en son tezahürlerden hasıl olan vaziyeti tetkik etmişler ve bunun Belgrada ve Budapeşte hükûmetleri arasında faydalı bir anlayışa yol açmış olduğunu memnuniyetle müşahede eylemişlerdir."

Yugoslavya mihvere giriyor

Havas ajansının bildirdiğine göre, Yugoslav - İtalyan dostluğu Ciano - Markoviç mülâkatından kuvvetlenmiş olarak çıkmaktadır

Her iki taraf mahafilinde de beyan olunduğuna göre, bundan iki sene evvel Belgradda aktedilen İtalyan-Yugoslav anlaşmaları bütün kuvvetini muhafaza etmektedir ve iki memleketi de doğrudan doğruya alâkadar eden umumî meseleler üzerinde Yugoslavya ve İtalya hükûmetlerinin ayni görüşte oldukları müşahede olunmuştur.

İtalyanlar Venedik mülâkatından büyük bir memnuniyet duymaktadır. İtalyan mahafilince beyan olunduğuna göre Yugoslavya katî olarak mihver sistemine iltihak etmektedir. Son İtalyan - Macar konuşmalarını tamamlıyan İtalyan - Yugoslavya komşularından sonra Belgrad ile Budapeşte arasında bir yakınlık tesisi meselesine halledilmiş nazarile bakılmaktadır.

Macar Hariciye Nazırı Kont Czaky'nin yakında Belgradı ziyaret edeceği söyleniyor. Bu ziyaret esnasında Macar - Yugoslav ademi tecavüz paktı hazırlanacaktır ki, bu paktın mayıs sonuna doğru imza edilmesi muhtemeldir.

Bu paktın imzasını müteakip Yugoslavya antikomintern paktına iltihak edecek ve Milletler Cemiyetinden çekildiğini bildirecektir.

Yugoslavya Macar ekalliyetlerinin hukukuna katiyen riayet edileceği teminatını verecek ve Yunanistan da Yugoslavyadan her türlü talepten vazgeçecektir. Roma hükûmeti uzun zamandanberi bu anlaşmayı kolaylaştırmıya sebatla çalışıyordu.

Macar - Yugoslavya anlaşması İtalyanın hedeflerinde ilk merhaleyi teşkil eylemektedir. İkinci merhale Macar - Yugoslav - Arnavut - Bulgar blokunun teşkilidir.

Bu vaziyet böylece hasıl olduktan sonra Macaristan ve Romanya da taleblerini daha emniyetle yapabilecektir. Bu hususta Popolo di Romanın neşrettiği bir makale çok mânalıdır.

Bu gazete, Yugoslavyanın antikomintern paktına yakında iltihak edeceğini ihsas ederek diyor ki:

"Macaristan, Yugoslavya ile münasebetlerini tesbit eyledikten sonra Romanyaya karşı daha emniyetle bakabilir."

Macaristan vaziyetten memnun

Diğer taraftan, Peştede iyi malûmat alan mahafilde beyan olunduğuna göre Venedikte Yugoslavya ve İtalya Hariciye nazırları arasında yapılan müzakerelerin neticesi Macar siyaset mahafilinde beklendiği gibi çıkmamıştır.

Tebliğdeki, "Budapeşte ve Belgrat hükûmetleri arasında anlayışa yol açılmıştır" fıkrası ehemmiyetle kaydedilmekte, Venedik mülâkatının bu neticeyi Romada ,Macar ve Italyan devlet adamları arasında cereyan eden müzakerelerin tabii ve makul bir mütemmimi olduğu mütaleası ileri sürülmektedir.

Diğer taraftan kaydediliyor ki, Macar efkârı umumiyesi Yugoslavya ile Macaristan arasında bir yakınlık tesisine hazırlanmıştır. Yugoslavya Hariciye nazırı Berline 25 mayısta ve Macar Başvekili ile Hariciye Nazırının dahi Berline 28 mayısta yapacakları ziyareti dönüşlerinde Macar ve Yugoslav Hariciye nazırlarının görüşmeleri ve bu paktın tahakkuk sahasına çıkması pek muhtemeldir.

Yugoslav Hariciye Nazırı, bir iki güne kadar, Alman hükûmetinin davetine icabet ederek Berlini ziyaret edecektir. Gaybubeti esnasında ne - zaret işlerine münakalât nazırı Spaho bakacaktır.

İtalyan gazetelerine göre

Giornale d'İtalia gazetesinde "Virginiozayda" Venedikte yapılan İtalyan - Yugoslav görüşmelerinin yeni itilâflar akdine müncer olmayacağını sadece İtalyan - Yugoslav paktlarının çerçevesi içinde mütekabil vaziyetlerin tesbitine yardım edeceğini yazmaktadır.

Arnavutluk meselesi karşısında Yugoslavyanın ittihaz ettiği tarzı hareketten sitayişle bahseden bu gazete Yugoslavyayı Almanya ve İtalyanın muhasarası gibi boş ve tehlikeli bir teşebbüse sürüklemek isteyen Fransa ve İngilterenin sarfettikleri gayretlerin boşa gittiğini kaydeyle - mektedir.

Giornale d'İtalia Yugoslavyanın mihvere ve İtalya tarafından ileri atılan Yugoslav - Macar paktı fikrine karşı tarzı hareketini değiştirmiyeceğini yazmakta ve Budapeştede mü - sait bir şekilde karşılanan bu fikrin tahakkuk edeceğini ve mayısta bu paktın imza edileceğinden şüphe e - dilmediğini ilâve etmektedir.

Paris gazetelerine göre

Paris gazeteleri, İtalyan - Yugoslav görüşmeleri ile meşguldür. Echo de Paris diyor ki:

"Yugoslavyada zemini hazırlamak vazifesi İtalyaya verilmiştir. Hattâ merkezi Roma olmak üzere yeni bir Balkan antantı da mevzuubahs olmaktadır. Ancak bu, henüz mevsimsiz gibi gözüküyor."

Figaro diyor ki:

"İtalya hükûmeti - sonra da Berlin hükûmeti - bütün gayretlerini Yugoslavya üzerinde teksif etmiş bulunuyor. Ancak şunu unutmamak lâzımdır ki, İtalya Arnavutluğa taarruz etmeden birkaç gün evvel Belgrad hükûmetine katî teminat vermiş ve Arnavutluğa tecavüz edeceği haberlerini tekzip eylemişti. Bazı yüksek Yugoslav şahsiyetleri Arnavutluğa yapılan taarruzun arifesinde şöyle diyorlardı: "Çirkin bir tarzda atlatıldık" bu şerait altında Venedik ve Berlinde yapılacak beyanatın kıymetinden ne kadar şüphe edilse yeridir. Her ne olursa olsun bir harp çıkarsa, muhakkak olan bir şey varsa o da harp ordusu Fransa ve Fransız oldusu da Sırp ordusuna karşı yürütülemiyecektir. Öyle beşerî hakikatler vardır ki, tehlike anında en iyi tertip edilmiş diplomatik oyunları bir saman parçası gibi süpürür ve götürür. İşte mihver devletleri bu hakikate karşı gelmek için uğraşıyorlar,"

Hitler tarafından küçük devletlere gönderilen sual listesini mevzuubahis eden Petit Parisien diyor ki:

"Cermen korkusu karşısında herkes biliyor ki, küçük devletlere düşen şey ihtiyat göstermektir ve hiç şüphesiz ki Hitlerin galibiyeti üzerlerine çekmemek için bu devletler onun beklediği cevabı vereceklerdir. Bu, hakikaten çok kaba bir manevradır. Hiç kimseyi aldatmaz."

Sual listesi için tefsirler

Populaire gazetesi de vaziyeti şöyle görüyor:

"Hitler için işin kötülüğü şuradadır ki, bu suallerin ve cevapların hiç bir kıymeti yoktur. Gözönünde tutulacak şey bu memleketlerin cebren kendilerinden alınan beyanat değil, filiyattır. Filhakika Holanda ve Belçika o kadar az korkuyarlar ki ihtiyatlarını silâh altına çağırdılar ve hudutlarında tam bir müdafaa tertibatı aldılar. Isviçre hudutlarındaki bütün köprülere ve yollara dinamitler yerleştirdi. Romanya, Londradaki elçisi vasıtasile Chamberlain'e Hitlerden bir ültimatom aldığını bildirdi ve binaenaleyh mühim müdafaa tedbirlerine tevessül eylemiş olduğunu haber verdi. Yunanistan 7 nisanda İtalyanın Korfoya bir taarruzda bulunacağından korktuğunu İngiltereye yazdı. Iskandinavya memleketleri bile millî müdafaa tahsisatlarını arttırdılar. Baltık devletleri ise Moskova ile istişarelere başladılar."

Romen Hariciye Nazırının Temasları

(Başı 1 incide)

cümeninde vermiş olduğu mahremane izahat esnasında bunun böyle olduğunu tasrih etmiş bulunduğunu yazmaktadır.

Hudsonun müşahedelerine göre, Avrupanın küçük milletleri, Büyük Britanyanın silâhlanma sahasında henüz kâfi derecede terakki etmemiş olduğunu ve zengin Ingiliz sınıflarının her ne bahasına alursa olsun harbin önüne geçmiye karar vermiş oldukları mütaleasını serdetmektedirler. Bundan başka küçük milletler, Ingiltereye yapılmış olan harp levazımı siparişlerinin yerine getirilmesindeki teessürden dolayı hayal inkisarına uğramışlardır. Meselâ, Portekiz, iki sene evvel Ingiltereye sipariş edilmiş olan tankları beklemektedir.

Evening Standard, bundan başka, Hüdsonun Londraya avdet edeli iki hafta olduğu halde raporunu vermiye davet edilmemiş olmasını ve kendisinin ne Chamberlain'i, ne de Lord Halifaksı görmemiş bulunmasını garip görmektedir.

Baldvinin nutku

Toronti, 23 (A.A.) — Lord Baldvin bura üniversitesinde dün akşam söylediği bir nutukta demiştir ki-

"Bir harp olursa medeniyet belki mahvolacaktır. Fakat nazilik menşe hudutları haricine çıkarsa medeniyet muhakkak mahvolacaktır. Her millet istediği rejimi kabul etmekte serbest tir. Bu onun kendi bileceği bir şeydir. Fakat bu rejim başkalarına da cebren kabul ettirilmek istenildiği takdirde bu, bütün hür insanları alâkadar eder ve biz şimdi biliyoruz ki, böyle bir ihtimal karşısında her şeye hazır bulunuyoruz."

★

Londra, 23 (A.A.) — İngilterenin Berlin büyük elçisi olup 19 marttanberi Londrada bulunan ve vazifesi başına ancak mayıs başında gitmesi mukarrer bulunan Henderson birdenbire bugün Berline gitmek üzere vapura binmiştir.

Romanyadaki MACAR Ekalliyetleri

Bükreş, 23 (A. A.) — Romanyadaki Macar ekalliyetleri hükûmete bir muhtıra vererek aşağıdaki metalibatta bulunmuşlardır:

"Macarların ekseriyet teşkil ettikleri mıntakalarda Macar lisanının kullanılması, Macarların cemiyet teşkil edebilmeleri, Macar çiftçilerinin silâh kullanmaları."

Galatasaray Dün Vefayı 4-1 Yendi

(Başı 6 ncıda)

lar. Vefa kalecisinin kurtarmasına rağmen hücumlarını bozmadılar.

İkinci dakikada tekrar sağdan bir korner kazandılar. Bunu da Vefalılar taca çıkararak uzaklaştırdılar.

Vefalılar Sarı kırmızılıların taziyiki altında ilk devredeki oyunlarını muhafaza ediyorlar. Galatasaray kısa paslarını bıraktığından daha rahat oynayabiliyorlar.

Dördüncü dakikada Galatasaray muavininin gerilerden sol açığına kadar uzattığı pas üstüne Vefa müdafileri pek canlı çıkamadılar. Galatasaray sol açığı önünde kalan tek müdafii de kıvırarak önünü tamamen açtı. Kaleci ile karşı karşıya kaldığı sırada onu da ve çok çalımı ile şaşırttı. Ve soğuk kanlılıkla rahatça güzel bir gol yaptı.

İkinci golden sonra Galatasaraylılara tam bir emniyet geldi. Emniyetin verdiği serin kanlılıkla daha şuurlu oynuyorlardı. Halbuki Vefalıların asapları gerilmiş halde paslarını fena veriyorlardı.

Bu vaziyetten istifade eden Galatasaraylılar hücumlarını sıklaştırdılar.

14 üncü dakikada: Ortadan hücum açan Galatasaray forvetleri önünde Vefa muavinleri ve müdafileri aksadılar. Sağ iç Süleymanla beraber Boduri topu düz bir hatta sürerek kaleye aktılar. Çekilen şut direğe çarptı, geri döndü. Fakat Süleyman tekrar kaparak üstünden çekti.

Galatasaraylılar bir korner daha kazandılar. Fakat ortaladıkları zaman topu kybettiler.

Galatasarayın dördüncü golü

Oyunun nihayetine sekiz dakika kala ortadan gelen pası sağ açık Necdet yakaladı. Sürerek kaleye yaklaştı. Kaleciyi çalımla şaşırttı. Ve sol ayağı ile dördüncü golü yaptı.

Maç bu netice ile 4 - 1 Galatasarayın lehine bitti.

Şişli Halkevi Şampiyon

Türkspor Kurumu İstanbul Voleybol Ajanlığı tarafından tertip edilen maçların sonuncusu dün Şişli Halkevi ile Fatih Halkevi arasında oynanmıştır. Neticede Şişli Halkevi güzel bir oyundan sonra Fatih Halkevine galip gelmiş ve ortaya konan kupayı kazanmıştır.

DÖRDÜNCÜ Harp Silâhı: Propaganda

(Başı 1 incide)

yapan milletin harp zamanında beklediği meyvayı toplaması mümkün olsun. Harp zamanındaki propaganda, sulh zamanında yapılan propagandanın bir devamından ibaret olmalıdır. Daha sulh zamanından istilâ edilecek milletin psikolojisi hazırlanmış olmalıdır.

Gerek diplomatların gerek harp kumandanlarının buna ihtiyaçları vardır. Bütün düşman ve bitaraf memleketlerde muavin propaganda büroları gayelerine uygun bir şekilde bütün propaganda vasıtalarından gizlice istifade etmelidirler: Radyo, sinema, casusluk, umumî ve hususî müesseseler hep propaganda vasıtası olarak kullanılmalıdır. Bu propaganda sulh zamanında ne kadar kuvvetle yapılırsa, ordu hücuma başladığı zaman o kadar iyi meyva verir."

Bu nazariyeden mülhem olan Alman Propaganda Nezareti, dünyanın her tarafında geniş propaganda teşkilâtı vücude getirmiştir. Nezaretin, senevî bütçesi 500 milyon altın marktır. Bu paranın yarısı Almanya haricinde propaganda için sarfolunur. Almanyanın hariçte maaşlı 25 — 35 bin ajanı vardır. Bundan maada yabancı memleketlerde bulunan her Alman Propaganda Nezaretinin bir ajanı sayılır.

Hariçteki propaganda teşkilâtı her memleketin hususi şartlarını, içtimaî bünyesini, ve muhtelif imkânları gözönünde bulundurarak faaliyetini ona göre tanzim eder: Belçikada işçi arasında çalışır. Ingilterede diplomatları elde etmeyi tercih eder. Klüplerde, suvarelerde, ziyafetlerde faaliyet sarfeder. Fransada gazeteleri satın alır.

Alman propaganda teşkilâtı Islâm memleketlerle meşgul olmak üzere Berlinde ayrıca "Muslimanische Gemeinschaft" adıyla bir şube tesis etmiştir. Bu şube bilhassa Yakın Şark memleketlerinde ve Araplar arasındaki propaganda ile meşgul olur.

Alman propaganda teşkilâtı, Profesör Branse'nin tavsiye ettiği bütün vasıtalardan istifade eder: Radyo, kitap, gazete, broşür ve saire.. Para sarfetmekten, gazete ve adam satın almaktan çekinmez.

Bütün bu faaliyetler Berlinde ecnebi propaganda teşkilâtının başında bulunan M. Bohle tarafından idare edilir.

Alman propagandası gayet ilmî ve metodik bir şekilde idare edildiği için her yerde büyük neticeler vermiştir: Avusturya işgal edilmeden evvel propaganda ile fethedilmiş; Çekoslovakya zaptedilmeden evvel propaganda sayesinde parçalanmıştı.

Hulâsa Almanya bu yeni harp silâhını muvaffakıyetle kullanmakta ve istilâ siyasetinin en büyük ve müessir silâhı olarak propagandadan istifade etmektedir.

★

Kıssadan hisse :

Nereden gelirse gelsin, hariçten gelen propagandaya karşı uyanık bulunalım. Bizim olmıyan hiçbir fikre, hiçbir söze, hiçbir harekete ehemmiyet vermiyelim. Ruhumuzun feth ve istilâ edilmesine müsaade etmiyelim.

Adapazarlı Gençler Hendekte Temsil Verdiler

Temsil veren gençler

Hendek (TAN) — Adapazarı halkevi temsil kolu azası buraya gelmişler, geceleyin 200 davetlinin huzurunda "Kavga sonu" piyesini muvaffakıyetle temsil etmişlerdir. Bilhassa Bayan Süheylâ, Mediha ve Bedriye ile baba rolünde Adapazarı orta mektep türkçe muallimi Hasan Balcı çok muvaffak olmuşlardır.

TAN Gazetesi

İlân Fiyatları

1 inci sayfa santimi	400
2 , , ,	250
3 , , ,	200
4 , , ,	100
İç sayfalarda ,	60
Son sayfa ,	40

Dikkat:

1 — 1 santim; gazetenin ince yazısile 2 satırdır.
2 — İlânların fiyatı gazetenin tek sütunu üzerine hesaplanmıştır.
3 — Kalın yazılar da gazetede kapladığı yere göre santimle ölçülür.

KURU SİSTEM

YENİ KONTRPLAK LTD ŞTİ

TÜRKİYE-İSTANBUL

KURU SİSTEMLE yapılan KELEBEK Marka

Kontr - Plâklar

Çarpılma, Çatlama, Kabartma ve saire gibi hiç bir ârıza göstermez

Kontr Plâklar bu gibi ârızalara karşı garanti ile satılır.

KIZIL, KAYIN, KARAAĞAÇ'dan

mamul Kontr Plâklar Stok olarak her zaman mevcuttur.
Her yerde satış yerleri vardır.
Yazıhane adresi: Sirkeci Mühürdarzade Han: No: 5

Değerli San'atkâr

MÜNİR NUREDDİN

SELÇUK'un

Yüksek kudretinin beste halindeki şaheseri olan

F E R Y A T

Bizzat kendisi tarafından

O D E O N

plâklarında okunmuştur. Yepyeni bir tarzda bulunan bu eseri müteaddid konserlerinde okumuş ve mümtaz halkın takdir ve alkışlarına mazhar olmuştur.

270911 No. FERYAT Birinci kısım
FERYAT İkinci kısım

Muvaffakiyetle plâka kaydedilmiş, sayın ve takdirkâr halkımız için ideal bir plâk olarak satışa çıkarılmıştır.

SÜMER BANK

UMUM MÜDÜRLÜĞÜNDEN:

Karabük Demir ve Çelik Fabrikalarımız için

Hurda Demir ve Çelik Alınacaktır.

Alâkadarların teslim edebilecekleri miktarlarla zirdeki tesellüm mahallerinden herhangi birine nazaran fiatlarını Nisan Sonuna kadar Ankarada Sümer Bank Umum Müdürlüğüne bildirmeleri:

İstanbulda tercihimize göre Haydarpaşada vagonda veya irae edeceğimiz vapurda
Ankarada vagonda
Filyos - veya Zonguldakta vagonda
Şartname talep üzerine alâkadarlara meccanen gönderilir

Maadin ve Cevahir ve Mevaddı Madeniye Türk Anonim Şirketi

Birinci İlân

Maadin ve Cevahir ve Mevaddı Madeniye Türk Anonim Şirketi hissedarlarının 15 Mart 1939 Tarihindeki Fevkalâde içtimaında verilen karar mucibince mezkûr Şirket fesh ve tasfiye haline vazedilmiş ve Bay Adrien Biliotti tasfiye memuru tayin edilmiştir.

Şirketten alacağı olanların, Ticaret kanununun 445 inci maddesi mucibince alacaklarını tesbit ettirmek üzere azamî bir sene zarfında Şirketin Galata, Bankalar Caddesinde Assikürazioni Generali Hanının Birinci katında 3 ve 4 Numaralı dairesine müracaatları iktiza eder.

İşbu ilân her biri azamî birer hafta fasıla ile üç defa neşredilecek.

Yukarda mevzuu bahis müddet, üçüncü ilânın neşri tarihinden itiba-

DENİZBANK

Vapurların Haftalık Hareket Tarifesi

24 Nisandan 1 Mayısa Kadar Muhtelif Hatlara kalkacak vapurların isimleri, kalkış gün ve saatleri ve kalkacakları rıhtımlar.

Karadeniz hattına	— Salı 12 de (Cumhuriyet), Perşenbe 12 de (Aksu), Pazar 16 da (Güneysu). Galata rıhtımından.
Bartın hattına	— Salı 18 de (Antalya), Cumartesi 18 de (Ülgen). Sirkeci Rıhtımından.
İzmit hattına	— Salı, Perşembe ve pazar 9.30 da (Uğur) Tophane rıhtımından.
Mudanya hattına	— Her gün 8.45 de (Marakaz) sistemi vapurlardan biri. Cumartesi ayrıca 13.30 da (Trak). Tophane rıhtımından.
Karabiga hattına	— Salı ve Cuma 19 da (Bursa). Tophane rıhtımından.
Bandırma hattına	— Pazartesi, Çarşanba ve Cuma 8.15 de (Trak). Ayrıca Çarşanba 20 (Ülgen) ve Cumartesi 20 de (Antalya). Tophane rıhtımından.
İmroz hattına	— Pazar 9 da (Tayyar). Tophane rıhtımından.
Ayvalık hattına	— Çarşanba 15 de (Saadet), Cumartesi 15 de (Mersin). Sirkeci rıhtımından.
İzmir Sür'at hattına	— Pazar 11 de (Ankara), Galata rıhtımından
Mersin hattına	— Salı 10 da (Çanakkale), Cuma 10 da (Etrüsk). Sirkeci rıhtımından.

NOT: Vapur seferleri hakkında her türlü malûmat aşağıda telefon numaraları yazılı acentelerden öğrenilir.

Karaköy Acenteliği	— Karaköy, Köprü başı Tel: 42362
Galata Acenteliği	— Galata, Deniz ticareti Müd. binası altında Tel: 40133
Sirkeci Acenteliği	— Sirkeci Yolcu salonu Tel: 22740

Şose İnşaatı İlânı

Erzurum Vilâyetinden:

1 — Trabzon - İran Transit yolu ikinci mıntaka dahilinde ve 272+000 - 295+000 kilometreleri arasındaki (18901) metre tulünde şose esaslı tâmiri ve (24) adet yüz ve (12) adet menfez inşasile 324+000 - 331+140 kilometreler arasında (7140) metre tul şose esaslı tamiri ve Tahir dağı Kavurmaçukuru 442+500 - 462+500 kilometreleri arasında (15000) metre tulde şose tarafeyn banketleri üzerine (0.50) metre genişliğinde âdi kaldırım ve (300) metre mikâp istinat duvarı inşası kapalı zarf usulile eksiltmeye çıkarılmıştır.

Keşif bedeli (120670) lira (9) kuruştur.

2 — Eksiltme 15/Mayıs/939 pazartesi günü saat on beşte Erzurumda Transit yolu ikinci mıntaka başmüdürlüğü odasında yapılacaktır.

3 — Eksiltme şartnamesi ve buna müteferri evrak (6) altı lira (5) beş kuruş mukabilinde Erzurumda transit yolu ikinci mıntaka başmüdürlüğünden alınabilir.

4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin (7283) lira (50) kuruşluk muvakkat teminat vermeleri ve Erzurum valiliğinden alınmış ehliyet vesikası göstermeleri lâzımdır. (Bu vesikanın istihsali için eksiltmenin yapılacağı günden en az sekiz gün evvel bir istida ile Erzurum valiliğine müracaatları ve istidalarına buna mümasil Nafıa inşaatı yaptıklarına dair işi yaptıran idarelerden alınmış vesikalarını iliştirmeleri muktazidir.) Bu müddet zarfında vesika talebinde bulunmayanlar eksiltmeye giremiyeceklerdir.

5 — İstekliler teklif mektuplarını ihale günü olan 15/Mayıs/1939 pazartesi günü saat On dörde kadar eksiltme komisyonu reisliğine makbuz mukabilinde teslim edeceklerdir.

Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. (2518)

OSMANLI BANKASI

TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

TESİS TARİHİ 1863

Statüleri ve Türkiye Cümhuriyeti ile münakit mukavelenamesi 2292 Numaralı 10/6/1933 tarihli kanunla tasdik edilmiştir (24/6/1933 tarihli 2435 Numaralı Resmi Gazete)

Sermayesi: 10.000.000 İngiliz Lirası
İhtiyat akçesi: 1.250.000 İngiliz Lirası

Türkiyenin başlıca Şehirlerinde

PARİS, MARSİLYA ve NİS'de
LONDRA ve MANÇESTER'de
MISIR, KIBRIS, YUNANİSTAN, İRAN, IRAK, FİLİSTİN ve MAVERAYI ERDÜN'de

Merkez ve Şubeleri

YUGOSLAVYA, RUMANYA, YUNANİSTAN, SURİYE, LÜBNAN ve HATAY'da

Filyalleri ve bütün Dünyada Acenta ve Muhabirleri vardır

Her nevi Banka Muameleleri yapar.

Hesabı carî ve mevduat hesapları küşadı.
Ticarî krediler ve vesaikli krediler küşadı.
Türkiye ve Ecnebi memleketler üzerine keşide senedat iskontosu.
Borsa emirleri.
Esham ve tahvilât, altın ve emtaa üzerine avans.
Senedat tahsilâtı ve saire.

En yüksek emniyet şartlarını haiz kiralık Kasalar Servisi vardır.

Piyasanın en müsait şartlarile (kumbaralı veya kumbarasız) tasarruf hesapları açılır.

İstanbul Deniz Ticaret Müdürlüğünden:

Salıpazarı önünde denizden çıkarılıp Çırağan sarayı önündeki arsaya bırakılan bir adet hurda kazan ankazının sahipleri tarafından 26/4/939 dan itibaren 15 gün zarfında çıkarma masrafları ödenerek alınmadığı ve kaldırılmadığı takdirde 618 numaralı limanlar kanununun muaddel

KANZUK

SAÇ EKSİRİ

KOMOJEN

Saçları besler, köklerini kuvvetlendirir, dökülmesini önler, kepekleri giderir.

INGILIZ KANZUK ECZAHANESI
Beyoğlu — Istanbul

Komojen

DÜZ VE RENKLİ HER NEVİ KLİŞE

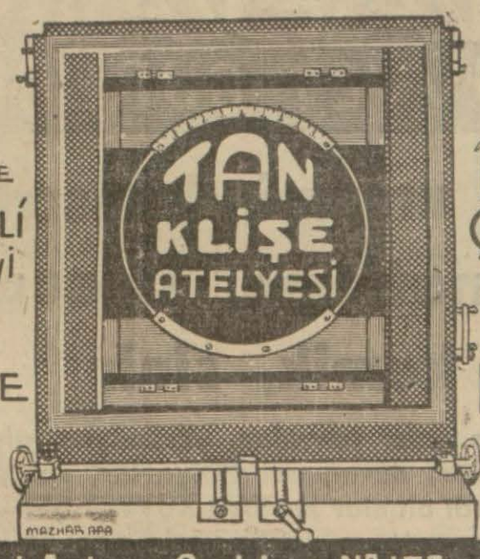

PİRİNÇ BAKIR ÇİNKO LEVHA MÜHÜR KLİŞELER

İstanbul Ankara Caddesi Nº 102 TEL: 24310

İstanbul Belediyesi İlânları

Mahallesi	Adresleri bilinemiyen mükelleflere aid tahrir neticelerini ihtiva eden cetvellerin asılacağı yer	Tâlik tarihi
Ortaköy Mahmudiye	Dere boyu Bekçi Hüseyin'in kahvesi karşısında	24/4/939
Ortaköy Mecidiye	" " " "	"
Bebek	Tramvay durak mahallinde kahveci Vasilin 200 No.lı kahvesi önüne —	"
Teşvikiye	Teşvikiye mümessili Manav İbrahimin dükkânı önüne	"
Kuru Çeşme	Tramvay caddesinde Polis noktasında	"
Arnavutköy	Arnavutköy Polis karakolu önüne	"
Dikili taş	Dikilitaş Palis karakolu önüne	"
Türk Ali	Şehit Asım caddesinde 57 No.lı Aktar Karabetin dükkânı önüne	"
Cihannüma	Has Fırın caddesinde 48/1 No.lı İhsan Hoşgör'ün dükkânı önüne	"
Sinan paşa	Has Fırın caddesinde 3 No.lı kahveci Ferhadın dükkânı önüne	"
Muradiye	Nüzhetiye caddesinde 3 No.lı Nesip Erer'in hanesi önüne	"
Ekmekçi başı	Valde çeşmesi Su memurluğu kulübesi önüne	
Vişne zade	" " " " "	"
Yeni Mahalle	Jandarma mektebi caddesinde 5 No.lı Ragıp Çaksu kahvesi önüne	"
Şenlik dede	Nüzhetiye caddesinde 3 No.lı Nesip Erer'in hanesi önüne	"
Köy içi	Has fırın caddesinde 3 No.lı kahveci Ferhad'ın dükkânı önüne	"

Beşiktaş kazasının merkez nahiyesinin yukarda yazılı mahallâtı içinde tahrir edilip sahipleri adreslerinin öğrenilememesine binaen doğrudan doğruya tebliğ edilemiyen tahrir neticelerini ihtiva eden birer varakanın hizalarında yazılı mahallere asılarak bu gün ilân olunduğu, 2901 sayılı arazi tahrir kanununun 8 inci maddesi mucibince ilân tarihinden itibaren bir ay içinde vâki tahrire itiraz edebilecekleri alâkadarlara tebliğ olunur. (B.) (2793)

Devlet Demiryolları ve Limanları işletme U. idâresi ilânları

Muhammen bedeli 2100 lira olan 250 Kg. muhtelif puntoda pirinç çizgi 26.4.1939 çarşamba günü saat (10,30) on buçukta Haydarpaşada gar binası içindeki satınalma komisyonu tarafından açık eksilteme usuliyle satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin kanunun tayin ettiği vesaik ve 157 lira 50 kuruşluk muvakkat teminatları ile birlikte eksiltme günü saatine kadar komisyona müracaatları lâzımdır.

Bu işe ait şartnameler Haydarpaşada gar binasındaki komisyon tarafından parasız olarak dağıtılmaktadır. (2376)

★

Muhammen Bedeli: (1855) Lira olan Muhtelif Eb'atta Demir Rondelâ, Galvanize, Kurşun ve Bakır Rondela ile Yaylı Rondela ve Muhtelif Eb'atta Gupilya ile Muhtelif Eb'atta Çatallı Konik Pim 28 . 4 . 939 Cuma Günü Saat: 10.30 On Buçukta Haydarpaşada Gar Binası dahilindeki Komisyon tarafından Acık Eksiltme usuli ile satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin (139) Lira (13) Kuruşluk Muvakkat Te'minat vermeleri ve Kanunun tayin ettiği vesaikle birlikte Eksiltme Günü Saatine kadar Komisyona müracaatları lâzımdır.

Bu işe ait şartnameler Komisyondan parasız olarak dağıtılmakta

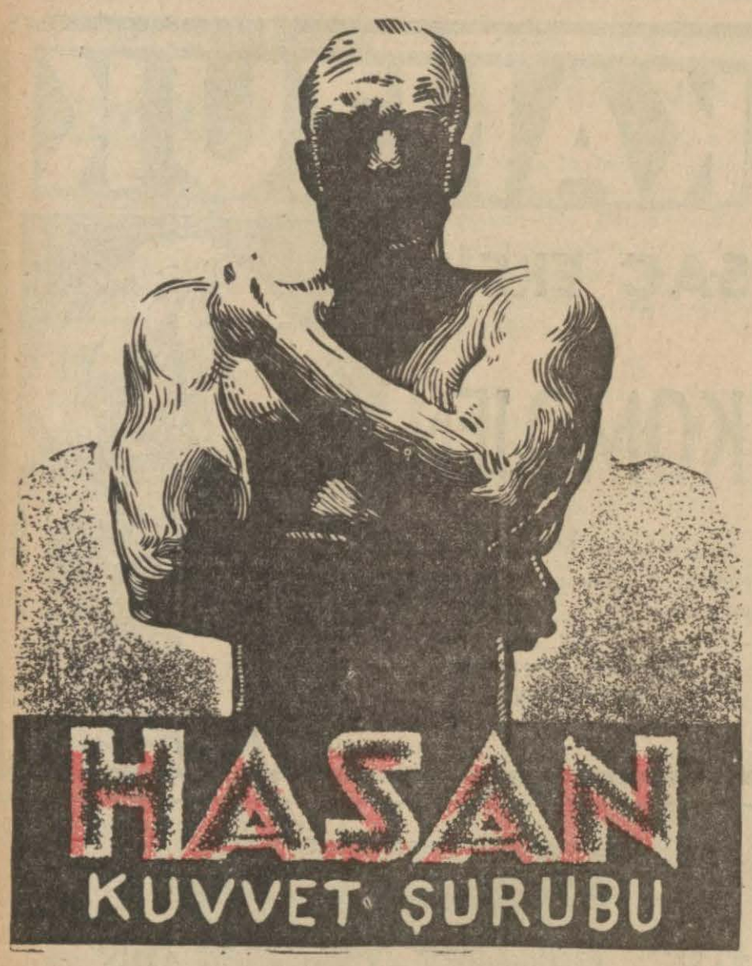

HASAN
KUVVET ŞURUBU

Zâfı umumî, kansızlık, romatizma, sıraca, kemik, sinir

hastalıklarına, cılız yavrular, yürümiyen, diş çıkaramıyan çocuklar, dermansız ihtiyarlar, solgun kızlar, vereme istidadı olanlar HASAN KUVVET ŞURUBU'ndan içmelidir. Kanı arttırır, iştiha verir, şifaî tesirleri çoktur. Fennî surette imal edilmiş, içilmesi kolay ve lezzetli bir şuruptur. Küçük büyük her yaşta istimal edilebilir.

MUTUK
Şarapları

Sıhhat ve Neşe Kaynağıdır

Çoğalmak için
Çoğalma temeli!

TÜRKİYE İŞ BANKASI

TÜRKİYE İŞ BANKASI

Bir Elektrikçi İsteniyor

Taliplerin tafsilât almak üzere Vezneciler tramvay durağı 62 sürat iş yurdu Tevfik Türk Yılmaza müracaatları.

Eskişehir Vilâyeti Daimî Encümeninden:

İki adet seyyar Etüv 4/5/939 perşembe günü saat 14,45 e kadar pazarlık suretile mübayaa edilecektir.

Teminatı muvakkate 165 liradır. Şartnameyi görmek isteyenlerin İstanbul sıhhat müdüriyetine müracaatları lâzımdır. (2593)

Sahibi ve Neşriyat Müdürü Halil Lûtfü DÖRDÜNCÜ Gazetecilik ve Neşriyat T. L. Ş. Basıldığı yer TAN Matbaası

İZMİR PAMUK MENSUCATI

T. A. Ş. TARAFINDAN

Ötedenberi sağlamlığı ile tanınmış ve halkımızın rağbetini kazanmış olan mamulâtımız **KABOT BEZLERININ**

Pamuk Fiatlarının yükselmesinden dolayı yeni Satış fiatlarımıza Mart 3 den itibaren tatbik olmak üzere aşağıda gösterilmiştir:

4	No.	Tip	Atlı	85	S. En	36	Metrelik	715	Krş.
4	»	»	»	75	»	»	»	645	»
5	»	»	Değirmenli	90	»	»	»	810	»
5	»	»	»	85	»	»	»	770	»
8	»	»	Geyikli	85	»	»	»	765	»
8	»	»	»	75	»	»	»	695	»
9	»	»	Tayyareli	85	»	»	»	695	»
9	»	»	»	75	»	»	»	630	»
11	»	»	Köpekli	85	»	»	»	670	»
11	»	»	Leylekli Astar	90	»	»	»	630	»

1 — Satışımız İzmirde fabrikada teslim ve peşindir. 2 — Yukarıdaki satış fiyatlarımız asgarî bir balya içindir. Ambalâj masarifi müşteriye aittir. 3 — Yukarıdaki satış fiyatlarına % 2 zam edilmek suretile fabrikada teslim asgarî olarak bir top satış yapılır. 4— İstanbul satış mahalli: Fincancılarda Mahmudiye hanında 12 numaradadır.

T. C. ZİRAAT BANKASI

Kuruluş Tarihi: 1888

Sermayesi: 100,000,000 Türk Lirası

Şube ve ajans adedi: 262

Ziraî ve ticarî her nevi banka muameleleri

Para Biriktirenlere 28,800 Lira İkramiye Verecek

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır.

4	Adet	1.000	Liralık	4,000	Lira
4	»	500	»	2,000	»
4	»	250	»	1,000	»
40	»	100	»	4.000	»
100	»	50	»	5,000	»
120	»	40	»	4,800	»
160	»	20	»	3,200	»

DİKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağ üşmiyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasiyle verilecektir. Kuralar senede 4 defa, 1 Eylûl, 1 Birincikânun, 1 Mart ve 1 Hazıran tarihlerinde çekilecektir.

VENÜS kadar güzel olmak isterseniz

Meşhur Alman güzellik mütehassısı Profesör Doktor E. WİNTER tarafından formülü yapılan ve dünyada mevcut müstahzaratın en mükemmeli olan VENÜS güzellik müstahzaratı kullanınız.

Umumî deposu: Nureddin Evliyazade Ecza, alât ve Itriyat deposu İstanbul

İyi bir pipo, büyük bir keyf verdiği gibi

Dentol

da tütün içerken bile beyaz dişler temin eder.

HER YERDE SATILIR
DEPOSU: GALATA, GÜMRÜK SOKAK Nº 36

YENİ ÇIKAN KİTAPLAR

Hüseyin Cahit Yalçın:		Cihan harbinin Şarka ait kaynakları	75 Kuruş
Galip Kemalî	:	İnsan ve Totaliter devlet	50 Kuruş
Abdülhak Hâmit	:	Makber	50 Kuruş
Jül Vern	:	Ay etrafında seyahat	50 Kuruş
Mitat Tuncel	:	Tercüme nasıl yapılır	25 Kuruş
Sadi Kırımlı	:	Atalar sözü	50 Kuruş
Halit Fahri Ozansoy:		Edebiyatçılar geçiyor	50 Kuruş
Behçet Yazar	:	Edebiyatçılarımız ve bugünkü edebiyat	150 Kuruş
Nahit Sırrı	:	Anadoluda yol notları	50 Kuruş
Kâzım Nami Duru	:	Kemalist rejimde öğretim ve eğitim	50 Kuruş

KANAAT Kitabevi

İstanbul Üniversitesi A. E. P. Komisyonundan:

Haseki hastanesi tedavi kliniğinde yapılacak 3305,38 lira keşifli harici tesisat işlerinin 8.5.1939 Pazartesi günü saat 15 de rektörlükte açık eksiltmesi yapılacaktır.

İsteklilerin en az 3000 liralık bu gibi işler yaptığına dair İstanbul Vilâyetinden vesika almaları ve 248 liralık teminat vermeleri, ticaret odası vesikasını göstermesi lâzımdır.

Liste ve şartname her gün rektörlükte görülür. "2706,,

İstanbul Nafıa Müdürlüğünden:

27/4/939 perşembe günü saat 14 te İstanbulda Nafıa Müdürlüğünde (1761.35) lira keşif bedelli Yüksek Mühendis mektebi pansiyon binası mutbak tesisatı ikmali işleri açık eksiltmeye konulmuştur.

Mukavele, eksiltme, Bayındırlık İşleri genel, hususî ve fennî şartnameleri, proje keşif hulâsasile buna müteferri diğer evrak dairesinde görülecektir.

Muvakkat teminat (133) liradır.

İsteklilerin en az (1000) liralık bu işe benzer iş yaptığına dair idarelerinden almış olduğu vesikalarla 939 yılına ait Ticaret Odası vesikalarile gelmeleri. (2752)

Sultanhamamında 46 numaralı SEN ŞAPKA Moda Mağazası

Teşhir etmekte olduğu Parisin en son Moda Modellerden kopya edilmiş olan Şapkaları, el çantaları ve eldivenlerinin Zengin ve müntehap çeşitlerini görmeğe bütün şık bayanları davet eyler.

KESKİN KAŞELERİ; Kırıklık, Nezle, Grip, Romatizma, Baş ve Diş Ağrılarına Birebirdir. İstanbul Bahçekapı **SALİH NECATİ**